

รายงานการวิจัย
เรื่อง
การกระจายอำนาจทางการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

379.593519 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ส 691 ร รายงานการวิจัยเรื่อง การกระจายอำนาจ
ทางการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี
กรุงเทพฯ : 2549.
170 หน้า
ISBN. 974-559-883-6
1. การกระจายอำนาจทางการศึกษาของ
ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี 2. ชื่อเรื่อง.

**รายงานการวิจัยเรื่อง การกระจายอำนาจทางการศึกษา
ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี**

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 73/2549

ISBN 974-559-883-6

พิมพ์ครั้งที่ 1 สิงหาคม 2549

จำนวน 1,000 เล่ม

ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

99/20 ถนนสุขุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0-2668-7123 ต่อ 2431, 2433

โทรสาร 0-2243-2787

Web site: <http://www.onec.go.th>

ผู้พิมพ์ บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด

90/6 ซ.จรัญสนิทวงศ์ 34/1 ถนนจรัญสนิทวงศ์

แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย

กรุงเทพฯ 10700

โทร. 0-2424-3249, 0-2424-3252

โทรสาร 0-2424-3249, 0-2424-3252

คำนำ

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าว โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เป็นไปตามขั้นตอนการถ่ายโอนการศึกษา แต่ได้เกิดปัญหาการคัดค้านการถ่ายโอนและความเข้าใจไม่ตรงกันเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการศึกษา ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานดังกล่าว

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ดร. รุ่ง แก้วแดง) ในฐานะประธานคณะกรรมการกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงได้มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินโครงการวิจัยการกระจายอำนาจทางการศึกษาใน 8 ประเทศที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศและเป็นตัวแทนของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เกาหลี ญี่ปุ่น และมาเลเซีย เพื่อศึกษารูปแบบการกระจายอำนาจทางการศึกษาในแต่ละประเทศ และสังเคราะห์องค์ความรู้จากการวิจัยดังกล่าว พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอนโยบายเพื่อให้การกระจายอำนาจทางการศึกษาของ

ประเทศไทยประสบความสำเร็จ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการ
ศึกษาของชาติ

ในการดำเนินโครงการวิจัยดังกล่าว สำนักงานฯ ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากนักวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาและ
หน่วยงานทางการศึกษาหลายท่าน ซึ่งล้วนเป็นผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญด้าน
การศึกษาของประเทศนั้น ๆ ทำให้งานวิจัยสำเร็จลงได้ตามกำหนด
โดยสำนักงานฯ ได้จัดให้มีการนำเสนอผลงานวิจัยเป็นระยะ ๆ ทั้ง
ในรูปของการเสวนางานวิจัยและการสัมมนาทางวิชาการ โดยมี
ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวง
มหาดไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการการ
กระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการการ
การศึกษา สภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการการศึกษา
วุฒิสภา นักวิชาการจากสถาบันต่าง ๆ ครูและบุคลากรทางการศึกษา
ตลอดจนสื่อมวลชน เข้าร่วมในการสัมมนา ทำให้มีการตั้งคำถาม
และแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายบนพื้นฐานการมีส่วนร่วม
ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ฉะนั้น การศึกษาวิจัยดังกล่าวจึงผ่าน
กระบวนการประชาธิปไตยและการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง

งานวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า การกระจายอำนาจ
ทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นกรณีการกระจายไปให้กับองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานศึกษา จะต้องมีการบริหารจัดการ
ศึกษาในรูปองค์กรบุคคลที่มีอำนาจในการตัดสินใจอย่างเป็น
อิสระจากหน่วยเหนือและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในด้าน
วิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล โดย

องค์คณะบุคคลดังกล่าวเป็นตัวแทนของประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของ การศึกษาอย่างแท้จริง ที่เข้ามาดูแลการจัดการศึกษาเพื่อ ประโยชน์สูงสุดทางการศึกษาของบุตรหลานของชุมชน

สำนักงานฯ เห็นว่าผลการวิจัยดังกล่าวจะเป็นองค์ความรู้ สำคัญที่ช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการกระจาย อำนาจทางการศึกษา จึงจัดพิมพ์เอกสารงานวิจัยการกระจาย อำนาจทางการศึกษา 8 ประเทศ และเอกสารสังเคราะห์งานวิจัย ดังกล่าว เพื่อเผยแพร่แก่ผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป อันจะช่วยให้ การกระจายอำนาจทางการศึกษาของประเทศไทยมีการพัฒนา ก้าวต่อไปและเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่น่าไปสู่ความสำเร็จของการ ปฏิรูปการศึกษาของชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบคุณนักวิจัย ทุกท่านที่ได้ร่วมกันศึกษาวิจัยจนการดำเนินงานโครงการวิจัยการ กระจายอำนาจทางการศึกษาใน 8 ประเทศนี้สำเร็จลงด้วยดี และ ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในกระบวนการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สำนักงานฯ หวังว่างานวิจัยดังกล่าวจะช่วยให้สังคมไทยได้เรียนรู้ หลักการและรูปแบบการกระจายอำนาจทางการศึกษาของ ประเทศอื่นและนำบทเรียนที่ดีมาเป็นแนวทางในการพัฒนา รูปแบบของการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับ ประเทศไทยต่อไป

๐๑๕๑

นายอำรุง จันทวานิช
เลขาธิการสภาการศึกษา

คำนำ

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์เอกสาร และระเบียบวิธีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสองระบบการศึกษา เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาของ ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี โดยมองทั้งบริบทเชิงสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ซึ่งบางส่วนได้มองย้อนหลังไปในอดีตเพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงกับปัจจุบันด้วย และได้มีการเปรียบเทียบกับ การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาสู่ท้องถิ่นของประเทศไทย แต่ไม่ได้พรรณนารายละเอียดเกี่ยวกับประเทศไทยซึ่งเป็นที่ ทราบกันดีอยู่แล้ว คงนำเพียงส่วนที่คล้ายคลึงหรือแตกต่าง มา เปรียบเทียบกันตามหัวข้อที่กำหนดขึ้นตามข้อตกลงกับสำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา และในบทที่ 4 และบทที่ 5 ได้กล่าวถึง บทเรียนที่ควรนำมาประยุกต์ใช้ และข้อเสนอแนะทั้งเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะการปฏิบัติ

ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเลขาธิการสภาการศึกษา ที่ให้เกียรติ มอบหมายให้ทำงานวิจัยเรื่องนี้ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการประชุมสัมมนานำเสนอ ความก้าวหน้าการวิจัยของผู้วิจัยทั้ง 2 ครั้ง ขอขอบคุณ ดร.วรัญพร แสงนภาพร และผู้สนับสนุนด้านการสืบค้นข้อมูล ที่ช่วยให้การ วิจัยนี้ประสบความสำเร็จ

ผู้วิจัยหวังว่าการวิจัยนี้ จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น
ในการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาสู่ท้องถิ่นของประเทศไทย
เพื่อให้การบริหารการศึกษาชั้นพื้นฐานมีคุณภาพเท่าเทียมกัน มี
ส่วนร่วมโดยประชาชนในท้องถิ่น และปลอดจากการถูกแทรกแซง
จากอิทธิพลทางการเมือง เพื่อมิให้การศึกษาถูกนำไปเป็นเครื่องมือ
ในการแสวงหาอำนาจโดยมิชอบของผู้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน
มากกว่าประโยชน์ส่วนรวม

รองศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา จันทน์บรรจง
ภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
6 กรกฎาคม 2548

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีมีวัฒนธรรมเก่าแก่กว่าหลายพันปี แต่ได้ถูกรุกรานและตกอยู่ในการปกครองของญี่ปุ่น เมื่อประมาณ 90 ปี เศษ ที่ผ่านมา เป็นเวลานานราว 35 ปี หลังจากได้รับอิสรภาพเมื่อปี พ.ศ. 2488 ได้พยายามพัฒนาตามแนวประชาธิปไตยในระบอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งล่าสุดคือรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2530 ที่กำหนด ให้ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้ง และให้กระจายอำนาจการบริหารสู่ระดับท้องถิ่นมากขึ้น รวมทั้งอำนาจในการบริหารการศึกษา

รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้อำนาจการบริหารการศึกษา แยกจากอำนาจการบริหารทั่วไป และให้ปลอดจากการแทรกแซงทางการเมือง การปฏิรูปการศึกษาหลังจากปี พ.ศ. 2533 จนถึงปัจจุบัน จึงนอกจากจะเน้นเรื่องการแก้ปัญหาความไม่เสมอภาคด้านคุณภาพของการ ศึกษา และปัญหาการแข่งขันกันอย่างรุนแรงเพื่อเข้าเรียนต่อในสถาบันระดับสูงที่มีชื่อเสียง แล้ว ยังมุ่งที่จะสร้างพลเมืองเกาหลีให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถในการคิดและพึ่งพาตนเอง เพื่อความเจริญก้าวหน้าในอนาคต โดยใช้นโยบายการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาสู่ท้องถิ่นในการบริหารระดับประถมและมัธยมศึกษา และการส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการศึกษาโดยให้ครู ผู้ปกครองนักเรียน และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ในชุมชนมีส่วนร่วม ในขณะที่ให้ส่วนกลางเน้น

Republic of Korea

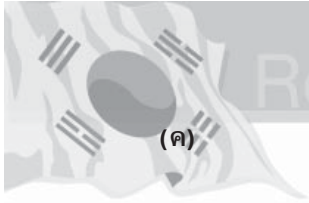
การกระจายอำนาจทางการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

(๒)

การพัฒนาการอาชีวศึกษาควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม และพัฒนาอุดมศึกษาให้เป็นฐานของสังคมแห่งความรู้

การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา หลังจากปี พ.ศ. 2534 เป็นการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่น ซึ่งในจำนวนเป็น 2 ระดับ คือ ระดับมหานคร/จังหวัด และระดับเขต/อำเภอ บริหารการศึกษาในระดับ ประถมถึงมัธยมปลาย ตามขอบเขตที่ส่วนกลางกำหนด โดยระดับเขต/อำเภอ ดูแลเฉพาะระดับอนุบาล ประถม และมัธยมต้น ภายใต้การกำกับดูแลและการสนับสนุนของระดับมหานครหรือจังหวัด และส่วนกลาง คือ กระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

สำนักงานการศึกษามหานคร/จังหวัด และสำนักงานการศึกษาเขต/อำเภอ มีผู้อำนวยการการศึกษาเป็นผู้บริหารสูงสุด ได้มาจากการเลือกตั้งของสมาชิกในคณะ กรรมการการศึกษาในท้องถิ่น จากผู้ที่เคยมีประสบการณ์ในวิชาชีพทางการศึกษามาแล้วอย่างน้อย 5 ปี มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี โดยมีคณะกรรมการการศึกษา 7-15 คน ที่มาจากการเลือกตั้งโดยคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนทั้งหมดในสังกัด ทำหน้าที่ตรวจสอบทบทวนการบริหารงานของผู้ผู้อำนวยการการศึกษา มีข้อกำหนดว่า กรรมการการศึกษาท้องถิ่นต้องไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง และจำนวนอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของคณะกรรมการต้องเคยมีประสบการณ์ในวิชาชีพทางการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

Republic of Korea

(ค)

การกระจายอำนาจทางการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

ในระดับโรงเรียนมีคณะกรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียน ครูและผู้บริหารโรงเรียน และประชาชนในชุมชน มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับการเงินและงบประมาณโรงเรียน จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมความร่วมมือกับชุมชน สวัสดิการนักเรียน และให้ข้อเสนอแนะทั่วไปแก่ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษามีวาระ 1 ปี

การกระจายอำนาจการบริหารด้านการเงิน คือ ให้อำนาจท้องถิ่นเก็บภาษีการศึกษาในลักษณะเป็น earmarked tax ส่วนหนึ่ง และจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลาง ผ่านกระทรวงการศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไปให้สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น อีกส่วนหนึ่ง แต่ในทางปฏิบัติ งบประมาณทางการศึกษาของท้องถิ่นประมาณร้อยละ 90 ยังคงมาจากส่วนกลาง การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการศึกษาจากส่วนกลางมีทั้งการเฉลี่ยรายหัว และการใช้งบประมาณจากบัญชีพิเศษเพื่อช่วยเหลือท้องถิ่นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจด้อยกว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาภาคบังคับไม่เก็บค่าเล่าเรียน จึงได้รับงบประมาณที่จัดสรรไปจากส่วนกลางเพื่อการดำเนินงานทั่วไป ส่วนค่าใช้จ่ายด้านการบริหารบุคคลและอาคารสถานที่ของท้องถิ่น บริหารโดยสำนักงานศึกษามหานคร/จังหวัด การใช้จ่ายเงินและการบัญชีของโรงเรียน มีอิสระมากขึ้น โดยเริ่มใช้ school-based account system ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544

การกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคล ทำโดยการให้อำนาจในการวางแผนอัตราค่าจ้าง การ รับเข้า ย้ายโอน ฝึกอบรม เลื่อนตำแหน่ง ดำเนินงานทางวินัย และให้ออก ไปยังสำนักงาน

Republic of Korea

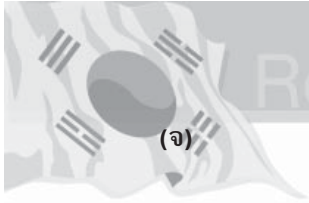
การกระจายอำนาจทางการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

(ง)

การศึกษาระดับเขต/อำเภอ ในกรณีของครูและผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาล ประถม และมัธยมต้น (ภาคบังคับ) โดยอาศัย กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของกระทรวงมหาดไทย ด้านการบริหาร งานบุคคลของราชการส่วนท้องถิ่น และการใช้ระบบใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพครู ซึ่งออกให้โดยกระทรวงการศึกษา ฯ และการ พัฒนาครู มีสถาบันฝึกอบรมหลากหลายประเภท กระจายอยู่ทุก จังหวัด และมีสถาบันที่จัดการฝึกอบรมด้วยระบบทางไกลจำนวนมาก ส่วนการบริหารงานบุคคลที่เป็นครูผู้สอนระดับ มัธยมปลาย และผู้บริหารโรงเรียนทุกระดับเป็นหน้าที่ของ สำนักงานการศึกษามหานคร/จังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการ ส่วนท้องถิ่นระดับบน

การกระจายอำนาจการบริหารวิชาการ ทำโดยให้คณะกรรมการสถานศึกษา พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจากหลักสูตร แกนกลาง โดยให้สำนักงานการศึกษาของมหานคร/จังหวัด จัดทำ แนวทางการใช้หลักสูตรสำหรับโรงเรียนในสังกัด มีคณะกรรมการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นกลไกสำคัญ กระบวนการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ต้องศึกษาความ ต้องการทั้งของระดับ ชาติ ท้องถิ่น และโรงเรียน

การประกันให้เกิดคุณภาพการศึกษาที่เท่าเทียมกันใน แต่ละท้องถิ่น ดำเนินการโดยให้ใช้หลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้าง และมาตรฐานเดียวกัน แต่ให้ปรับปรุงรายละเอียดให้เหมาะกับ แต่ละโรงเรียน โดยมีคู่มือและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่จัดทำ โดยส่วนกลางและจากสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น ให้แก่โรงเรียน

(จ)

Republic of Korea

การกระจายอำนาจทางการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการควบคุมคุณภาพของตำราเรียน มีการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในระดับชาติ 2 รูปแบบ คือวัดผลสัมฤทธิ์ในชั้นปีสุดท้ายของแต่ละระดับการศึกษา และวัดผลสัมฤทธิ์ของการอ่าน เขียน คณิตศาสตร์พื้นฐานของเด็กชั้นประถมปีที่ 3 นอกจากนี้ มีการสอบวัดความสามารถเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย เน้นการคิดวิเคราะห์ เรียกว่าข้อสอบ CSAT และมีข้อสอบที่สำนักงานการศึกษาของมหานครและจังหวัดร่วมกันสร้างขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัยด้วย

เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีของประเทศไทย พบว่า มีความคล้ายคลึงกันในด้านแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาสู่ระดับท้องถิ่น โดยให้ท้องถิ่นดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในรูปแบบของคณะกรรมการการศึกษาท้องถิ่น และคณะกรรมการสถานศึกษา และแนวคิดเรื่องการควบคุมคุณภาพและประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้หลักสูตรแกนกลางที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการ

ส่วนที่แตกต่างมีหลายประการ ที่สำคัญคือ การมีสำนักงานการศึกษาท้องถิ่นอยู่ในโครงสร้างของหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แต่เป็นอิสระในด้านการบริหารจัดการ เช่น ความเป็นอิสระจากพรรคการเมืองของกรรมการการศึกษาของท้องถิ่น การได้มาของผู้อำนวยการการศึกษาท้องถิ่นโดยการเลือกตั้งของคณะกรรมการการศึกษาในท้องถิ่น การกำหนดคุณสมบัติ

Republic of Korea

การกระจายอำนาจทางการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

(๗)

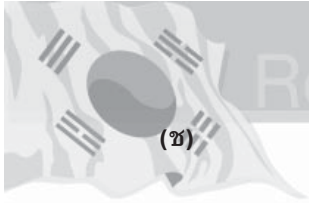
เชิงวิชาชีพของผู้อำนวยการการศึกษาท้องถิ่นและคณะกรรมการการศึกษาท้องถิ่น การกำหนดวาระของคณะกรรมการสถานศึกษาเพียง 1 ปี การให้อำนาจในการบริหารการเงิน การบริหารงานบุคคลแก่สำนักงานการศึกษาท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง ในขณะที่มีการสนับสนุนจากส่วนกลางค่อนข้างมาก และมีการควบคุมโดยกฎหมายระเบียบข้อบังคับ ที่ใช้ร่วมกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภทอื่น ๆ ส่วนการกระจายอำนาจการบริหารด้านวิชาการ มีการประกันคุณภาพในรูปแบบที่ต่างกับประเทศไทย คือ เน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มากกว่าการประเมินการบริหารจัดการของโรงเรียน และมี การทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน เขียน คณิตศาสตร์พื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคน เพื่อค้นหาคนที่ยังต่ำกว่าเกณฑ์ และเพื่อให้การช่วยเหลืออย่างทันการ นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการศึกษาของทุกโรงเรียนอย่างทั่วถึง โดยส่วนกลางให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ซอฟต์แวร์ ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางเทคนิค

บทเรียนที่ควรนำมาประยุกต์ ได้แก่

1. การทรัพยากรมนุษย์ควบคู่กับการจัดการศึกษา
2. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น 2 ระดับ
3. การป้องกันอิทธิพลทางการเมือง และการคุ้มครองความ

เป็นวิชาชีพ

4. การกระจายอำนาจควบคู่กับการเสริมพลังให้แก่โรงเรียนอย่างเป็นระบบ

- (ข)
5. การประกันคุณภาพที่เน้นทั้งการประเมินและการพัฒนา
 6. การเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพของตนเองอย่างอิสระ
 7. การช่วยเหลือของส่วนกลางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของท้องถิ่น

ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับประเทศไทย

1. ควรมีนโยบายด้านการวิจัยเกี่ยวกับการเมืองกับผลกระทบต่อการกระจายอำนาจการศึกษาสู่ท้องถิ่นของประเทศไทย เนื่องจากยังไม่มีการศึกษาเรื่องนี้อย่างจริงจัง และน่าจะเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้มีการขัดแย้งกันเกี่ยวกับการถ่ายโอนโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ควรมีนโยบายในการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยให้สอดคล้องยิ่งขึ้น กับการที่จะให้ส่วนกลางมีบทบาทเชิงนโยบาย กำหนดมาตรฐาน กำกับติดตาม และสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของระดับท้องถิ่นอย่างแท้จริงคล้ายกรณีของเกาหลีใต้

3. นโยบายถ่ายโอนอำนาจไปให้ท้องถิ่นในการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะการบริหารการเงิน และการบริหารงานบุคคล ควรมีความชัดเจนทั้งในด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ กำหนดเวลา และขั้นตอนการถ่ายโอน มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และควรกระจายไปยังท้องถิ่นระดับจังหวัดใน

ระยะแรก (ซึ่งอาจจะหมายถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มีความพร้อมตามเกณฑ์)

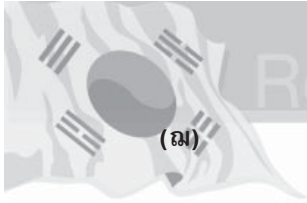
4. นโยบายด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่ควรเน้นเพียงการประเมินที่ให้ความสำคัญกับเอกสารและกระบวนการบริหาร มากเกินไป ควรให้ความสำคัญกับด้านผลลัพธ์ทางการเรียน และการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และการช่วยเหลือเด็ก ที่มีคุณภาพต่ำ รวมทั้งการเสริมศักยภาพการเรียนการสอนด้วยสื่อสมัยใหม่และเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้จริงจัง เป็นระบบ และทั่วถึง คล้ายกับเกาหลีใต้

5. นโยบายด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้พร้อมที่จะกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ควรสนับสนุนให้พัฒนาระบบการฝึกหัดครูและการพัฒนาวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีความสัมพันธ์กับท้องถิ่นมากขึ้น และควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้วยระบบทางไกลที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นกับสถาบันที่จัดการศึกษาด้านครุศาสตร์/ศึกษา

ข้อเสนอการปฏิบัติ

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่ท้องถิ่นให้มากขึ้น ไม่เพียงแต่การสร้างเกณฑ์มาตรฐานความพร้อมเท่านั้น

2. การปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น ควรจะเริ่มต้นโดยเร็ว โดยร่วมมือกับกรมการปกครอง ส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และควรเน้นการสร้างความรู้ ความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นด้านการบริหารหลักสูตร การบริหารบุคคล การบริหารการเงิน และการส่งเสริมการบริหาร จัดการสถานศึกษาโดยใช้ฐานโรงเรียน

3. การประกันคุณภาพการศึกษาโดยหน่วยประเมิน ภายนอก ควรเพิ่มความสำคัญต่อการประเมินผู้เรียนตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มากขึ้น ไม่ เพียงแต่เน้นกระบวนการบริหารจัดการของสถานศึกษาเท่านั้น และ ควรผลักดันให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาที่เป็นความรับผิดชอบของ หน่วยงานต้นสังกัด ได้รับการตอบสนองอย่างแท้จริง

4. สำนักทดสอบแห่งชาติที่กำลังจัดตั้ง ควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์เบื้องต้น ของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไม่ใช่สนใจ เพียงการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเท่านั้น

5. หน่วยงานในส่วนกลางที่รับผิดชอบแผนการพัฒนา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษา ควรจะ เร่งพัฒนาทั้งโครงสร้างพื้นฐาน ซอฟต์แวร์ ครู นักเทคโนโลยีการ ศึกษา โดยเร็วที่สุด และควรจะนำตัวอย่างของเกาหลีใต้มาเป็น บทเรียน ด้านความทั่วถึงและเท่าเทียมกันระหว่างท้องถิ่น

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ประวัติความเป็นมาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี	1
สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง	3
ระบบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น	6
การพัฒนาการศึกษาและการปฏิรูป	11
ระบบบริหารการศึกษา	
สรุป	23
บทที่ 2 การกระจายอำนาจทางการศึกษา	25
ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ท้องถิ่น	25
และสถานศึกษา	
ระบบบริหารงานการเงินทางการศึกษา	44
ระบบบริหารงานบุคคล และการฝึกอบรมครู	56
ระบบบริหารงานวิชาการและการประกันคุณภาพ	72
การศึกษา	
สรุป	94
บทที่ 3 การเปรียบเทียบการกระจายอำนาจการศึกษา	97
ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลีกับประเทศไทย	
การเปรียบเทียบโครงสร้างระบบบริหารในส่วนกลาง	97
การเปรียบเทียบการกระจายอำนาจ	101
การบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน	

การเปรียบเทียบการบริหารการเงินทางการศึกษา ของท้องถิ่น	104
การเปรียบเทียบด้านการบริหารงานบุคคล	107
การเปรียบเทียบด้านการบริหารงานวิชาการ และการประกันคุณภาพการศึกษา	115
สรุป	122
บทที่ 4 บทเรียนที่ควรนำมาประยุกต์กับประเทศไทย	125
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควบคู่กับการจัดการศึกษา	126
การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น 2 ระดับ	128
การป้องกันอิทธิพลทางการเมือง และ การคุ้มครองความเป็นวิชาชีพ	129
กระจายอำนาจควบคู่กับการเสริมพลังให้แก่โรงเรียน อย่างเป็นระบบ	130
การประกันคุณภาพที่เน้นทั้งการประเมิน และการพัฒนา	131
การเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นสร้างรูปแบบ การประกันคุณภาพของตนเองอย่างอิสระ	131
การช่วยเหลือของส่วนกลางในการพัฒนา การจัดการศึกษาของท้องถิ่น	132
บทที่ 5 บทสรุป และข้อเสนอ	133
บทสรุป	133
ข้อเสนอแนะ	139
บรรณานุกรม	142

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	โครงสร้างการบริหาร แสดงความสัมพันธ์ ของรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น	10
2	โครงสร้างการจัดองค์การของกระทรวงการศึกษา ฯ	33
3	แผนภูมิโครงสร้างการบริหารสำนักงานการศึกษา ของกรุงโซล	38
4	แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ท้องถิ่น และสถานศึกษา	43
5	ระบบภาษีท้องถิ่น	46

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1	ร้อยละของงบประมาณแผ่นดินที่จัดสรร เพื่อการศึกษา พ.ศ. 2523-2546	50
2	จำนวนสถาบันฝึกหัดครู/ฝึกอบรมครู จำแนกตามประเภทหลักสูตร และการออกไปอนุญาตประกอบวิชาชีพ	69
3	โครงสร้างหลักสูตรและมาตรฐานเวลาเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น	74
4	การดำเนินงานตามแผน 5 ปี เพื่อการศึกษา สำหรับยุคสารสนเทศ	88
5	จำนวนนักเรียนต่อจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ในปี พ.ศ. 2545	89
6	อัตราค่าบริการทางด่วนข้อมูลเพื่อการศึกษา ในโรงเรียน	90
7	การเปรียบเทียบโครงสร้างระบบบริหารการศึกษา ในส่วนกลาง	100
8	การเปรียบเทียบการกระจายอำนาจการบริหาร การศึกษาขั้นพื้นฐาน	103
9	การเปรียบเทียบการบริหารการเงินทางการศึกษา ของท้องถิ่น	106
10	การเปรียบเทียบการบริหารบุคลากรทางการศึกษา ของท้องถิ่น	112
11	การเปรียบเทียบการบริหารวิชาการ และการประกันคุณภาพการศึกษา	120

บทที่ 1

บทนำ

ประวัติความเป็นมาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี เคยเป็นส่วนหนึ่งของราชอาณาจักรเกาหลีอันเก่าแก่และเจริญ รุ่งเรืองมาช้านานนับตั้งแต่ยุคหลายร้อยปีก่อนคริสตกาล ตั้งอยู่บนคาบสมุทรเกาหลี ทางตะวันออกเฉียงใต้ของผืนแผ่นดินใหญ่จีน และถัดออกไปทางตะวันออกโดยมีทะเลจีนกั้นอยู่ คือประเทศญี่ปุ่น ประชาชนเกาหลีมีวัฒนธรรมและภาษาของตนเอง แต่ในยุคเริ่มต้นของประวัติศาสตร์เกาหลี เคยแบ่งเป็น 3 ราชอาณาจักร เรียกว่า โกกูเรียว บักเจ และซิลลา ต่อมาได้รวมกันเป็นอาณาจักรซิลลา เพียงอาณาจักรเดียว เมื่อปี พ.ศ. 1211 อาณาจักรซิลลา ถูกปกครองโดยราชวงศ์โกกูเรียวอยู่นานหลายร้อยปี จนถึงปี พ.ศ. 1935 หลังจากนั้น ได้อยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์โจเซ็ง จนถึงปี พ.ศ. 2453 ก็ได้ตกเป็นเมืองขึ้นของญี่ปุ่น จนถึงปี พ.ศ. 2488 นานเกือบ 36 ปี

ในปี พ.ศ. 2488 หลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สอง เกาหลีได้รับอิสรภาพจากญี่ปุ่น แต่ต้องแยกกันเป็นสองฝ่าย คือ เกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ โดยมีเส้นขนานที่ 38 เป็นเส้นแบ่งเขตแดน โดยเกาหลีเหนืออยู่ในความดูแลของโซเวียตรัสเซียซึ่งปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์ ในขณะที่เกาหลีใต้อยู่ในการดูแลของ

Republic of Korea

การกระจายอำนาจทางการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

สหรัฐอเมริกาซึ่งปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย ต่อมา เกาหลีใต้ ซึ่งเรียกชื่อใหม่ว่า ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (Republic of Korea) ได้จัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2491 และมีรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งทั่วไปเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 15 สิงหาคมปีเดียวกัน โดยปกครองในระบอบสาธารณรัฐภายใต้รัฐธรรมนูญ (constitutional republic) มีประธานาธิบดีเป็นหัวหน้ารัฐบาล แบ่งหน่วยการปกครอง (administrative units) เป็น 16 หน่วย ประกอบด้วยกรุงโซล ซึ่งเป็นนครลักษณะพิเศษ (special city) และหน่วยการปกครองระดับรอง ลงไป คือ 6 มหานคร (metropolitan) และ 9 จังหวัด (provinces)

อย่างไรก็ตามปัญหาที่เกิดจากความขัดแย้งของเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ ก็ยังไม่สิ้นสุด เนื่องจากเกาหลีเหนือต้องการที่จะครอบครองดินแดนเกาหลีใต้ จึงเปิดศึกขึ้น เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2493 และกลายเป็นสงครามใหญ่ เรียกว่า The Korean War กินเวลานานประมาณ 3 ปี จนถึงปี พ.ศ. 2496 จึงทำสัญญาสงบศึกกัน

จากภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ แสดงว่าประเทศสาธารณรัฐเกาหลีเป็นราชอาณาจักรเก่าแก่แห่งหนึ่งในเอเชีย มีวัฒนธรรมและภาษาที่เป็นของตนเอง แต่ได้รับอิทธิพลจากญี่ปุ่นนานกว่าสามทศวรรษในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 ถึงปลายสงครามโลกครั้งที่ 2 และได้รับอิทธิพลจากสหรัฐอเมริกาในช่วงหลังจากสงครามโลกครั้งที่สองจนถึงสิ้นสุดสงครามเกาหลี ดังนั้นในปัจจุบัน

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีจึงมีระบบบริหาร ระบบเศรษฐกิจ และระบบการศึกษาที่สะท้อนถึงอิทธิพลจากทั้งสองประเทศนี้ค่อนข้างมาก ดังรายละเอียดที่จะนำเสนอ ต่อไป

สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2534 และข้อมูลเมื่อปี พ.ศ. 2545 แสดงว่า ได้มีสัญญาความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวม 179 ประเทศ และมีความพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะพัฒนาประเทศตามแนวทางประชาธิปไตยแบบทุนนิยม

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี หรือเกาหลีใต้ เป็นหนึ่งในสองสามประเทศในเอเชียที่ประสบความสำเร็จทางเศรษฐกิจในช่วงครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 20 ซึ่งน่าจะเป็นผลของการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจระยะ 5 ปี ขึ้น ตั้งแต่ต้นทศวรรษ 1960 (พ.ศ. 2503) รวม 5 ฉบับ ซึ่งเน้นการพัฒนาจากเศรษฐกิจที่มีการเกษตรเป็นพื้นฐานสู่เศรษฐกิจที่ใช้อุตสาหกรรมเป็นฐาน อัตราการพัฒนาทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐเกาหลีสูงขึ้นถึงร้อยละ 8.7 ในปี พ.ศ. 2533 และ ร้อยละ 8.3 ในปี พ.ศ. 2534 และเมื่อเปรียบเทียบ กับนานาประเทศ พบว่า อยู่ในลำดับที่ 13 ของโลก ด้านขนาดตลาดการค้าระหว่างประเทศ ตามสถิติเมื่อปี พ.ศ. 2546

ข้อมูลจาก <http://www.mfa.go.th/web/479.php?id=145> แสดงว่า ในปัจจุบัน สาธารณรัฐเกาหลี มีประชากรประมาณ

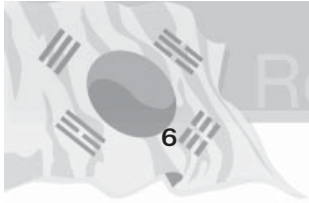

48 ล้านคน มีพื้นที่ 99,392 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณร้อยละ 45 ของคาบสมุทรเกาหลี รายได้ต่อหัวของประชากร เมื่อปี พ.ศ. 2547 เฉลี่ย 13,800 ดอลลาร์สหรัฐ หน่วยเงินตราเรียกว่า “วอน” (won) ซึ่งมีอัตราแลกเปลี่ยน ประมาณ 1,000 วอน ต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ ประชากรนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 46, โปรเตสแตนต์ ร้อยละ 39, คาทอลิก ร้อยละ 13, ขงจื้อ ร้อยละ 1, และอื่น ๆ ร้อยละ 1 มีอัตราการรู้หนังสือ ร้อยละ 98 ความเจริญอย่างรวดเร็วทางเศรษฐกิจ ได้ส่งผลกระทบต่อสังคมหลายด้าน ทั้งด้านบวกและด้านลบ อาทิ การเปลี่ยนโครงสร้างทางสังคม ความแออัดของประชากรในเมืองใหญ่ และความไม่เสมอภาคด้านรายได้ของสังคมเมืองกับสังคมชนบท เป็นต้น แต่รัฐบาลก็ได้พยายามพัฒนาชนบท โดยใช้ระบบ ที่เรียกว่า The Saemaeul (หมู่บ้านเซมาอูล) เพื่อสร้างความสามารถในการทำงานอย่างยั่งยืน แข็งแรง การช่วยเหลือตนเอง และความร่วมมือร่วมใจกันระหว่างคนในชุมชน

ในด้านการเมืองการปกครองนั้น ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีในปัจจุบัน ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุข โดยได้รับความเห็นชอบจากประชาชนให้เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร นอกจากนี้ มีนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดีและผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา เป็นผู้ใช้อำนาจทางนิติบัญญัติ และมีศาล ทำหน้าที่ทางตุลาการ ประกอบด้วย ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา ตามลำดับ การปกครองดังกล่าว สืบเนื่องจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรกเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2491 และการแก้ไขปรับปรุงรัฐธรรมนูญอีก

9 ครั้ง ในระยะต่อมา การปรับปรุงครั้งสำคัญเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2530 เมื่อประธานาธิบดีชุน ดู ฮวาน ต้องประสพกับภาวะกดดันจากพรรคการเมืองต่าง ๆ ให้ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง และอยู่ในตำแหน่งได้วาระเดียว (5 ปี) ยกเลิกอำนาจการยุบสภาของประธานาธิบดี แต่ให้รัฐสภาใช้อำนาจดูแลตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และให้กองทัพวางตัวเป็นกลางทางการเมือง ดังนั้น หลังจากรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2530 ประกาศใช้ รัฐสภาของเกาหลีใต้จึงประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 299 คน โดยจำนวน 2 ใน 3 มาจากการเลือกตั้งโดยตรง ส่วนที่เหลือจะมาจากการแต่งตั้ง โดยจัดสรรให้ตามสัดส่วนของพรรคการเมืองที่ได้รับเลือกตั้ง มีวาระในการอยู่ในตำแหน่ง 4 ปี และจะมีประธานรัฐสภา 1 คน กับริองประธานรัฐสภา 2 คน การเสนอขอถอดถอนประธานาธิบดี จะกระทำได้โดยเสียงข้างมากและจะต้องให้รัฐสภาเห็นชอบ

ประเทศภายใต้ระบอบรัฐสภา ประธานาธิบดีเป็นหัวหน้าของฝ่ายบริหาร มีคณะรัฐมนตรี ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีอีก 20 คน ประธานาธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบจากรัฐสภา นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการและสภาต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐบาล อาทิ สภาที่ปรึกษาอาวุโส สภาความมั่นคงแห่งชาติ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจแห่งชาติ คณะกรรมการวางแผนและงบประมาณ คณะกรรมการเกี่ยวกับสิทธิสตรี สภาที่ปรึกษาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะกรรมการเกี่ยวกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก คณะกรรมการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ และ

สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ โดยประธานของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เหล่านี้ ได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดี

ฝ่ายตุลาการ ประกอบด้วยศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา ถูกกำหนดให้ตัดสินความโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน ยกเว้นกรณีที่น่าจะเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ มีผลกระทบต่อความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของประเทศ หรือเป็นภัยต่อประชาชน ประธานาธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งประธานศาลฎีกา ด้วยความเห็นชอบของรัฐสภา นอกจากนี้ มีศาลรัฐธรรมนูญซึ่งมีหน้าที่ในการพิทักษ์รัฐธรรมนูญให้ความคุ้มครองสิทธิพื้นฐานของประชาชน พิจารณาว่ากฎหมายฉบับใดขัดต่อรัฐธรรมนูญและเป็นโมฆะ ตัดสินความถูกต้องทางกฎหมายของกระบวนการถอดถอนเจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐ อาทิ ประธานาธิบดี และนายกรัฐมนตรี และพิจารณาการยุบพรรคการเมือง ตามข้อเสนอของฝ่ายบริหาร หากพบว่าพรรคการเมืองดังกล่าวดำเนินกิจกรรมที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

ระบบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ข้อมูลจาก Country Report on Local Government System : Republic of Korea (สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต. 2 กรกฎาคม 2548. หน้า 2-25) แสดงว่า รัฐธรรมนูญของ สาธารณรัฐเกาหลีมุ่งที่จะให้มีระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยแนวเสรีนิยม (a liberal democratic political system) และรัฐบาลที่ได้มาจากการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อปี พ.ศ. 2530 ก็ได้พยายาม ที่จะกระจาย

อำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปสู่ระดับท้องถิ่นให้มากขึ้น เนื่องจากมาตรา 114 ของรัฐธรรมนูญ กำหนดว่า “รัฐบาลท้องถิ่น จะดูแลงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสวัสดิการของประชาชนในท้องถิ่น จัดการเกี่ยวกับทรัพย์สิน และอาจจะออกกฎระเบียบต่าง ๆ ได้ ตามขอบเขตที่ได้รับมอบโดยกฎหมายและข้อบังคับ ที่ออกโดย ประธานาธิบดี” และในการแก้ไขกฎหมาย The Local Autonomy Act เมื่อปี พ.ศ. 2531 กฎหมายฉบับดังกล่าว ได้กำหนดให้กรุงโซล มีฐานะเป็นมหานครรูปแบบพิเศษ (Special City) และมีมหานคร อื่น ๆ ซึ่งบริหารอย่างเป็นอิสระอีก 6 แห่ง รวมทั้งมีจังหวัดซึ่งมี ฐานะเป็นรัฐบาลท้องถิ่นซึ่งสามารถบริหารอย่างอิสระในขอบเขต กว้าง ๆ (wide-area autonomous governments) จำนวน 9 จังหวัด รัฐบาลท้องถิ่นในระดับมหานครและจังหวัด อาจจะเรียกว่ารัฐบาล ท้องถิ่นระดับบน (upper-level local governments)

รัฐบาลท้องถิ่นระดับบน ที่มีขนาดใหญ่ที่สุด คือ Seoul Metropolitan City เรียกเป็นภาษาเกาหลีว่า Teuk-Byeol-Si มีรูปแบบการบริหารแตกต่างจากมหานครและจังหวัดอื่น โดยมีกฎหมายเฉพาะ คือ The Act on Special Cases of Administration of Seoul Metro-politan City ซึ่งกำหนด โครงสร้างการบริหารและการดำเนินงานกิจการของกรุงโซลเป็น การเฉพาะ เพื่อประกันการพัฒนาเมืองหลวงของประเทศอย่าง ถูกทิศทาง ตัวอย่างเช่น ถ้ารัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย (the Ministry of Government Administration and Home Affairs เรียกย่อว่า MOGAHA) จะดำเนินการตรวจสอบกิจการภายใน

ของกรุงโซล ก็จะต้องได้รับความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรี เพราะกรุงโซลเป็นรัฐบาลท้องถิ่นที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ส่วนมหานครอื่น ๆ ได้แก่ Busan, Daegu, Incheon, Gwangju, Daejeon และ Ulsan จะมีสถานภาพเป็น Metropolitan City และมีเขตและอำเภอต่าง ๆ อยู่ภายใต้สังกัด ในฐานะเป็นรัฐบาลท้องถิ่นระดับล่าง (lower-level local governments)

รัฐบาลท้องถิ่นระดับบน ประเภทจังหวัด (ภาษาเกาหลี เรียกว่า Do) เป็นหน่วยงานบริหารที่เชื่อมต่อระหว่างรัฐบาลกลาง (central government) และรัฐบาลท้องถิ่นระดับล่าง (lower-level local governments) แต่ละจังหวัดมีเมืองต่าง ๆ (cities or urban areas) อำเภอ (counties) ซึ่งเป็นพื้นที่ทางการเกษตรหรือการประมง อยู่ภายใต้สังกัด ในปัจจุบันมีทั้งสิ้น 9 จังหวัด ได้แก่ Gyeonggi-Do, Gangwon-Do, Chungcheongbuk-Do, Jeollabuk-Do, Jeollanam-Do, Gyeongsangbuk-Do, Gyeongsangnam-Do และ Jeju-Do

รัฐบาลท้องถิ่นระดับล่าง มีหลายประเภท คือ

1. เทศบาลเมือง (city หรือ Si) จะพัฒนาขึ้นมาจากพื้นที่ที่เป็นตำบล (township หรือ Eup) และมีจำนวนประชากรมากกว่า 50,000 คน และเป็นไปตามเกณฑ์ด้านอื่น ๆ เช่น ภาษีท้องถิ่นต่อคน ความหนาแน่นของประชากร อัตราการเกิด ฯลฯ จะต้องมีความพบนอกจากนี้ ประชากรมากกว่าร้อยละ 60 ของทั้งหมดจะต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่ และมากกว่าร้อยละ 60 ของครอบครัว ต้องประกอบ

อาชีพทางการพาณิชย์หรืออุตสาหกรรมแบบเมือง คณะกรรมการจังหวัดมีบทบาทมากในการพิจารณาจัดตั้ง Si ขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ และในปัจจุบัน มีรัฐบาลท้องถิ่นประเภท Si ทั้งหมด 74 แห่ง

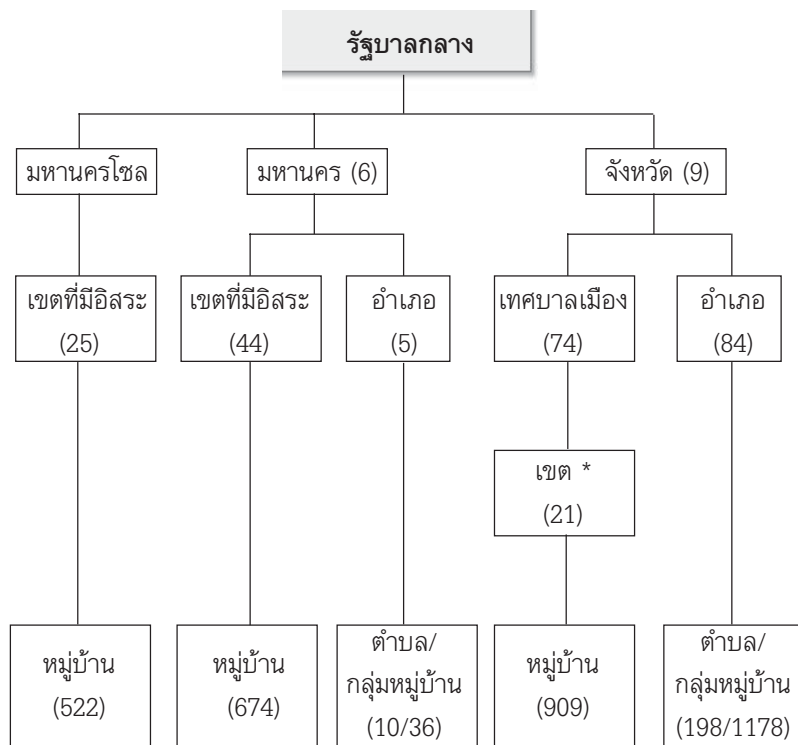
2. อำเภอ (county หรือ Gun) เป็นรัฐบาลท้องถิ่นระดับล่างที่อยู่ในพื้นที่ชนบท มีจำนวนทั้งสิ้น 89 อำเภอ

3. เขตที่มีอิสระ (autonomous district หรือ Jachi-Gu) เป็นรัฐบาลท้องถิ่นระดับกลาง ที่อยู่ภายใต้มหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 69 แห่ง

นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานบริหารในระดับล่าง รองจากรัฐบาลท้องถิ่นเหล่านี้ ที่มีสถานภาพเป็นเพียงสาขาย่อยของรัฐบาลท้องถิ่นระดับบน หรือสาขาย่อยของเขตบริหารตนเอง คือ Gu, Eup, Myeon และ Dong (แปลเพื่องานวิจัยนี้ว่า เขต, ตำบล, กลุ่มหมู่บ้าน, หมู่บ้าน) โครงสร้างของรัฐบาลท้องถิ่นในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โครงสร้างการบริหาร แสดงความสัมพันธ์ของรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น

* เป็นเขตประเภทที่ไม่มีอิสระในการปกครองตนเอง

การพัฒนาการศึกษาและการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา

การพัฒนาการศึกษาก่อนสมัยใหม่

ข้อมูลจาก Education in Korea ใน <http://www.moe.go.kr/en/etc.education.html> แสดงว่า การศึกษาของชาวเกาหลีในวัฒนธรรมดั้งเดิม มีพัฒนาการมานานเท่ากับประวัติศาสตร์ของประเทศเพราะมีหลักฐานว่า ญี่ปุ่นได้รับการถ่ายทอดตำราที่เขียนด้วยอักษรแบบจีนไปจากเกาหลี ในยุคของกษัตริย์หวังอิน (Wang In) แห่งอาณาจักรบักเจ เมื่อปี พ.ศ. 829

ต่อมาในปี พ.ศ. 915 มีการจัดตั้งโรงเรียนแบบเกาหลี เรียกว่า “แตฮัก” (Taehak) ขึ้นในอาณาจักรโกกูเรียว และมีระบบการสอบเข้ารับราชการเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยกษัตริย์กวังจง (King Gwangjong) เมื่อปี พ.ศ. 1501 เรียกว่า “กวาเก็ยว” (Gwageo) ต่อมา ในปี พ.ศ. 1535 ได้จัดตั้งสถาบันการศึกษาชั้นสูง เรียกว่า “กุกจะกัม” (Gukjagam) ในปี พ.ศ. 1963 ได้จัดตั้งสถาบันวิจัยแห่งชาติ “จีเพียนเจียน” (Jiphyeonjeon) ขึ้น และ ในปี พ.ศ. 1986 ก็ประดิษฐ์อักษรประจำชาติ เรียกว่า อักษรฮังเกิล (Hangeul) การจัดตั้งสถาบันการศึกษาชั้นสูง การจัดตั้งสถาบันวิจัยแห่งชาติ และการประดิษฐ์อักษรประจำชาติ ล้วนอยู่ในสมัยของกษัตริย์เซียงจง (King Seongjong)

การศึกษาในยุคก่อนสมัยใหม่ (Pre-modern Period) ของเกาหลี ได้พัฒนาต่อมาด้วยความพยายามของผู้นำชาวเกาหลีอีกหลายสมัยจนกระทั่ง ปี พ.ศ. 2454 หลังจากตกเป็นอาณานิคม

ของญี่ปุ่น เมื่อปี พ.ศ. 2453 ก็ได้มีการประกาศใช้ พระราชกำหนดทางการศึกษาฉบับที่ 1 (The First Ordinance in Education) ขึ้น ในสมัยของโจเสียน (Joseon) ตามแนวนโยบายของญี่ปุ่น

การพัฒนาการศึกษาในระยะหลังจากประกาศอิสรภาพ

หลังจากได้รับอิสรภาพจากญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2488 สาธารณรัฐเกาหลี ได้เปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในทุก ๆ ด้าน รวมถึงด้านการศึกษา เริ่มจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ฉบับแรก เมื่อปี พ.ศ. 2488 ซึ่งกำหนดไว้ว่าให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาแบบให้เปล่า (free education) ในระดับประถมศึกษา และให้มีโอกาสเท่าเทียมกันที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น และหลังจากนั้น ได้ประกาศใช้กฎหมายแม่บทการศึกษา (Education Law) ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2492 ซึ่งกำหนดปรัชญา เป้าหมาย หลักการ และเกณฑ์มาตรฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ด้วยอย่างชัดเจน

ข้อมูลจากเว็บไซต์ที่อ้างแล้ว ระบุว่า กฎหมายการศึกษาของสาธารณรัฐเกาหลี ได้รับความสนใจจากประชาชนเกาหลีได้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความมีอิสระในการบริหารการศึกษาตามหลักการกระจายอำนาจ (educational autonomy) ซึ่งเป็นปัจจัยหลักของการศึกษาในระบบอบประชาธิปไตย และหลักการจัดการศึกษาที่มุ่งเพื่อแยกอำนาจการบริหารการศึกษาออกจากอำนาจการบริหารทั่วไป เพื่อประกันว่า การศึกษาจะไม่ถูกแทรกแซงโดยอำนาจทางการเมือง (It is aimed at separating educational administration from political influence.)

สืบเนื่องจากกฎหมายแม่บทการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างรัดกุม การขยายตัวของการศึกษาตามแนวทางประชาธิปไตย ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี จึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้จะมีความขัดแย้งกับเกาหลีเหนือจนกลายเป็นสงครามใหญ่ ก็ตาม การจัดการศึกษาในช่วงสงครามกับเกาหลีเหนือ ยังดำเนินการต่อไป โดยการจัดการเรียนการสอนในค่ายทหาร และในห้องเรียนที่อยู่นอกโรงเรียน แต่ในช่วงนั้น จุดมุ่งหมายของการศึกษาได้เปลี่ยนไป เน้นภารกิจด้านการสร้างชาติมากขึ้น ดังปรากฏในกฎหมายการศึกษาช่วงฉุกเฉินระหว่างสงคราม (Wartime Emergency Education Act) ซึ่งประกาศใช้ เมื่อปี พ.ศ. 2494 ที่แสดงถึงความพยายามในการปรับปรุงการศึกษาหลายประการ อาทิ

1. การปรับปรุงโครงสร้างองค์การของระบบโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
2. การสอบเข้าระดับมัธยมต้นด้วยข้อสอบมาตรฐานระดับชาติ
3. การจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งชาติ และมหาวิทยาลัยของรัฐบาลท้องถิ่น (national and public universities)
4. การจัดทำโครงการปรับปรุงหลักสูตร
5. การยกระดับคุณภาพครู
6. การปรับปรุงอาคารสถานที่สำหรับการศึกษา
7. การขยายการศึกษาภาคบังคับ

ความพยายามดังกล่าว ส่งผลให้อัตราการจบการศึกษาภาคบังคับ (6 ปี) สูงถึงร้อยละ 96 เมื่อปี พ.ศ. 2502 นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้เน้นจริยศึกษา การต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์และการอาชีวศึกษา มากยิ่งขึ้น โดยในส่วนของอาชีวศึกษานั้น ได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เพราะพิจารณาเห็นว่าเป็นทางรอดจากความยากจนที่เกิดขึ้นมาจากการทำสงคราม และได้จัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมครูอาชีวศึกษาขึ้นอย่างหลากหลาย ทั้งครูใหม่และครูเก่า โดยดำเนินการในช่วงปี พ.ศ. 2495 ถึง พ.ศ.2501 รวมทั้งประกาศใช้แผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะ 5 ปี ฉบับแรก เมื่อปี พ.ศ. 2501 ด้วย

การขยายตัวทางการศึกษาในเชิงปริมาณ หลังปี พ.ศ. 2503

หลังจากสหประชาชาติประกาศให้ทศวรรษ 1960 (พ.ศ. 2503-2512) เป็นทศวรรษแห่งการพัฒนา (the decade of development) ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ก็พยายามที่จะพัฒนาการศึกษาไปพร้อมกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และเนื่องจากอัตราการจบการศึกษาภาคบังคับ 6 ปี แสดงว่ามีผู้จบการศึกษาภาคบังคับทั่วถึงแล้ว และอัตราการเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้สูงขึ้นจากเมื่อ 10 ปีก่อน ถึงสามเท่าตัว รวมทั้งมีแนวโน้มที่ผู้จบมัธยมศึกษาตอนต้นจะเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษากันอย่างทั่วถ้วน ทำให้จำนวนนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้โรงเรียนบางแห่ง มีขนาดใหญ่เกินไป หรือมีห้องเรียนขนาดใหญ่เกินไป นอกจากนี้ ยังส่งผลถึงการขาดแคลนครู

ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ขาดแคลนอาคารสถานที่ และการแข่งขันกันอย่างรุนแรงในการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ความเติบโตด้านการศึกษาในเชิงปริมาณ ทำให้รัฐบาลเกาหลีใต้ ต้องปฏิรูประบบสอบเข้าเพื่อลดความแตกต่างเชิงคุณภาพ และจัดทำแผนการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเพื่อให้มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นในการบริหารสถาบันการศึกษา มุ่งที่จะกระจายอำนาจการศึกษา (decentralize educational administration) และ มุ่งปรับปรุงคุณภาพการศึกษา (improve the quality of education)

ในด้านการพัฒนาคุณภาพครู ได้ดำเนินการในปี พ.ศ. 2505 โดยยกระดับโรงเรียนฝึกหัดครูซึ่งเทียบเท่ากับโรงเรียนมัธยมปลายให้เป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาหลักสูตร 2 ปี เพื่อฝึกหัดครูประถมศึกษา และยกระดับสถาบันฝึกหัดครูมัธยมเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาหลักสูตร 4 ปี ต่อมา ในปี พ.ศ. 2506 ได้จัดตั้ง “สถาบันเพื่อการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา สังกัดวิทยาลัยการศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยโซล” (The Institute for the Study of Educational Administration Attached to the College of Education at Seoul National University) เพื่อฝึกอบรมผู้บริหารการศึกษาที่ประจำการอยู่แล้ว และจัดตั้ง “บัณฑิตวิทยาลัยทางการศึกษา” (The Graduate School of Education) ขึ้น เพื่อฝึกอบรมครูประจำการ และจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้แก่ครู นอกจากนี้ ยังมีการฝึกอบรมครูโดยหลักสูตรฝึกอบรมต่าง ๆ อีกมากมาย เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู

ในการพัฒนาระบบการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับสูงชันนั้น ได้ประกาศยกเลิกระบบสอบเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมต้น ในปี พ.ศ. 2511 และในเดือนตุลาคม ปีเดียวกัน ได้ให้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสอบเข้าระดับอุดมศึกษา เพื่อที่จะนำระบบการสอบมาตรฐานมาใช้เป็นกลไกในการกลั่นกรองเบื้องต้น หลังจากนั้น เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม ปีเดียวกัน ได้ประกาศใช้ธรรมนูญแห่งชาติทางการศึกษา (The National Charter of Education) เพื่อกำหนดเป้าหมายการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมเกาหลีมากยิ่งขึ้น

การปฏิรูปการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2513 ถึง พ.ศ. 2522

ในช่วงปี พ.ศ. 2513 - 2522 หรือ ทศวรรษที่ 1970 เป็นทศวรรษแห่งการปฏิรูปขั้นพื้นฐาน (decade for fundamental reform) ทั้งในด้านเศรษฐกิจและด้านการศึกษา ในส่วนของการศึกษานั้น การปฏิรูปได้มุ่งสู่การสร้างประชาชนเกาหลีให้มีความสามารถในการกำหนดทิศทางสำหรับตนเอง และมีความมุ่งมั่นที่จะก้าวสู่นาคตที่ดียิ่งขึ้น (the supreme goal of producing self-directed and future-oriented Koreans)

การปฏิรูปการศึกษาในช่วงนี้ เริ่มด้วยการรวมการประถมศึกษาและมัธยมศึกษาให้เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน โดยยกเลิกการสอบเข้าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และสลายสภาวะขอขวดที่สกัดกั้นการเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการนำระบบจับฉลากเข้ามัธยมปลายมาใช้แบบค่อยเป็นค่อยไป ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517

ในระยะเวลาเดียวกันนี้ ได้เกิดกระแสการเรียกร้องให้รัฐบาลลดการควบคุมการบริหารในระดับอุดมศึกษา จึงมีการปฏิรูปโดยมุ่งผ่อนคลายกฎระเบียบต่างๆ ที่รัฐบาลใช้ในการควบคุมการบริหารของสถาบันอุดมศึกษา เช่น เปิดโอกาสให้มีการรวมตัวกันเป็นสภาที่ประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัย (consortiums of universities) และให้ลดจำนวนหน่วยกิตที่จำเป็นสำหรับการจบการศึกษาในเกือบทุกสาขาวิชา ยกเว้นเฉพาะบางสาขาที่จำเป็นเพียงไม่กี่สาขาวิชานั้น และได้เปลี่ยนแปลงการรับเข้าเรียน ให้เป็นลักษณะเปิดกว้างแบบบูรณาการหลายสาขาวิชา (broad fields of study) มากยิ่งขึ้น ตลอดจนยอมให้มีการจบการศึกษาได้เร็วขึ้น ในกรณีที่ผู้เรียนมีความสามารถสูงพอ (early graduation system by ability)

นอกจากนี้ ได้มีการนำแนวคิดเรื่องการศึกษาตลอดชีวิต (lifelong education) มาใช้ มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนทางไกลขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2515 เรียกชื่อว่า The Air and Correspondence College และต่อมาในปี พ.ศ. 2517 ก็จัดตั้งโรงเรียนมัธยมปลายที่จัดสอนทางไกล (air and correspondence high schools) ขึ้นหลายแห่ง

ในขณะเดียวกัน ได้จัดตั้งสถาบันวิจัยทางการศึกษาขึ้นเป็นการเฉพาะ เมื่อปี พ.ศ. 2515 เรียกชื่อภาษาอังกฤษว่า Korea Educational Development Institution หรือเรียกย่อว่า KEDI เพื่อที่จะเอื้ออำนวยให้การปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จ

การปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาหลังปี พ.ศ. 2523 ถึง พ.ศ. 2532

ในช่วงปี พ.ศ. 2523 ถึง พ.ศ. 2532 ซึ่งตรงกับทศวรรษที่ 1980 เกาหลีใต้ได้อยู่ภายใต้การปกครองโดยรัฐบาลชุดที่ 5 ซึ่งเน้นการจัดการศึกษาตลอดชีวิต และมีนโยบายที่จะปฏิรูปการศึกษา เพื่อการปฏิบัติได้จริง (educational practice) และการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ ได้ให้ความสำคัญอย่างสูงกับการศึกษาเพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพ (character education) ควบคู่ไปกับการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (science and technology education) เพื่อการเตรียมคนสู่อนาคต โดยการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-directed learning)

อย่างไรก็ตาม ปัญหาการกวาดวิชาเพื่อแข่งขันเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ก็ยังเป็นปัญหาที่เรื้อรังที่ยังแก้ไขไม่ได้ เพราะสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มีคุณภาพไม่เท่าเทียมกัน ดังนั้นจึงให้ดำเนินการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น

1. การยกเลิกระบบสอบเอ็นทรานซ์ แล้วนำผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมาถ่วงน้ำหนักมากขึ้น ในการพิจารณารับเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษา
2. การปรับปรุงหลักสูตรในลักษณะของ “ภาระงาน” (The curriculum was readjusted in terms of work-load.)
3. การจัดการสอนแบบเต็มวัน (day-long instruction) ในมหาวิทยาลัย

4. การใช้ระบบโควต้าในการรับเข้า และการขยายการรับเข้าผู้เรียนในวิทยาลัยที่เปิดสอนแบบทางไกล
5. การเพิ่มหลักสูตรทางไกล ซึ่งสามารถเรียนทางวิทยุและโทรทัศน์ให้มากขึ้น
6. การยกระดับวิทยาลัยครูหลักสูตร 2 ปี เป็น 4 ปี
7. การเก็บภาษีการศึกษา (education tax)
8. การขยายและปรับปรุงอาคารสถานที่เรียนในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ
9. การปรับปรุงระบบเงินเดือนและระบบค่าตอบแทนของครู

นอกจากนี้ ได้แต่งตั้ง “คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา” ขึ้นเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2528 เพื่อทำหน้าที่ให้การปรึกษาแก่ประธานาธิบดี ในด้านการกำหนดนโยบายและมาตรฐานต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงระบบการศึกษา คณะกรรมการดังกล่าว หมดวาระเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2530 ต่อมาได้จัดตั้ง “สภาที่ปรึกษาด้านนโยบายการศึกษา” (Advisory Council for Education Policy) ขึ้นมาแทน เมื่อปี พ.ศ. 2530 และจัดตั้งคณะกรรมการผู้ช่วยประธานาธิบดีด้านการศึกษา (Presidential Commission on Education) ขึ้นอีกคณะหนึ่ง เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2532 ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวนี้ ได้ปฏิบัติหน้าที่ต่อมาจนถึงปี พ.ศ. 2535

การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หลังจากปี พ.ศ. 2533 ถึงปัจจุบัน

หลังจากปี พ.ศ. 2533 ซึ่งเป็นช่วงทศวรรษสุดท้ายของ คริสตวรรษที่ 20 เกาหลีใต้เน้นการศึกษาเพื่อสร้าง “ทรัพยากรมนุษย์” ให้ส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าในอนาคต (human education preparing for the future) โดยได้ปรับโครงสร้าง การบริหาร และกำหนดบทบาทที่ชัดเจนของกระทรวงการศึกษา เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2533 และ ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2534 ได้ ประกาศใช้กฎหมายใหม่หลายฉบับ ซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อส่งเสริม การกระจายอำนาจการบริหารไปสู่ระดับท้องถิ่น (new laws for promotion of local autonomy were legislated) และกำหนด ให้มีสำนักงานการศึกษาในระดับเขตพื้นที่ขึ้น เรียกชื่อภาษาอังกฤษ ว่า district offices of education รวมทั้งให้มีการกำหนด เกณฑ์มาตรฐานขึ้นใหม่ เพื่อการเทียบเคียงและพัฒนาการศึกษา ตามหลักการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นขึ้นด้วย (setting a new benchmark in the democratization and localization of education) พร้อมกันนั้น ได้ปรับปรุงหลักสูตร และประกาศใช้เมื่อปี พ.ศ. 2535 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 หลักสูตรดังกล่าว เน้น ความสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งรักษาไว้ซึ่งค่านิยม และความคิดที่เหมาะสมกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ใน ศตวรรษที่ 21

ในขณะเดียวกัน รัฐบาลของประเทศสาธารณรัฐเกาหลีได้ จัดให้มีหลักสูตรระดับปริญญาตรี ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วย

ตนเองและมีศักดิ์และสิทธิ์เทียบเท่ากับการจบระดับวิทยาลัย โดยเริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2533 ต่อมา ในปี พ.ศ. 2534 ก็ได้ประกาศใช้ระบบใหม่สำหรับการสอบเข้าระดับวิทยาลัย เรียกว่า the college admission test โดยใช้เวลาเตรียมการนานถึง 4 ปี ก่อนประกาศใช้ และยังให้เวลาอีก 3 ปี ก่อนที่จะบังคับใช้ ในปี พ.ศ. 2537 โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา (The Commission on Education Reform) ขึ้นมาเพื่อที่จะสร้างความเป็นเกาหลีใหม่ (The New Korea) และคณะกรรมการดังกล่าวได้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของประธานาธิบดีในการกำหนดทิศทางการศึกษาสำหรับคริสต์วรรษที่ 21 และทำหน้าที่ทบทวนแผนการศึกษาต่าง ๆ ทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว ตลอดจนประเมินความก้าวหน้าของการปฏิรูปการศึกษา ในระดับชาติ

เมื่อวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2537 คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา ได้รายงานต่อประธานาธิบดี เกี่ยวกับภารกิจ 11 ประการในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งรวมถึง การเพิ่มงบประมาณทางการศึกษา การสร้างความแข็งแกร่งให้ การศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเพื่อการแข่งขันในเวทีโลก และ การยกระดับความมีอิสระในการบริหารจัดการ และความรับผิดชอบ ของโรงเรียนเอกชน

รัฐบาลยุคต่อมา เรียกกันว่า “รัฐบาลของประชาชน” (The People’s Government) เพราะได้เข้ามาเป็นรัฐบาล เมื่อปี พ.ศ. 2541 โดยมีประธานาธิบดีเป็นพลเรือนและมาจากการเลือกตั้งทั่วไป ได้ยึดนโยบายการศึกษาของรัฐบาลที่ผ่านมาเป็นแนวทางการบริหารการศึกษา รวมทั้งจัดตั้งและใช้มาตรการต่าง ๆ ทาง

ศึกษา เพื่อเผชิญสถานการณ์ใหม่ ๆ และการเปลี่ยนแปลงในสังคม เช่น จัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาประธานาธิบดีเพื่อการสร้างชุมชนแห่งการศึกษาแบบใหม่ (Presidential Commission for the New Educational Community) ขึ้น เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

คณะกรรมการที่ปรึกษา ฯ เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการศึกษาแบบใหม่ ได้ทบทวนและประเมินความก้าวหน้าของการปฏิรูปการศึกษา และได้ประชาสัมพันธ์ให้บุคคลทั่วไปได้รับรู้ รวมทั้งได้จัดการฝึกอบรมเพื่อการปฏิรูป และกระตุ้นให้เกิดการเคลื่อนไหวของประชาชนเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการศึกษา โดยมุ่งหมายที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยทั่วไป ในโรงเรียนต่าง ๆ และในชุมชนต่าง ๆ การดำเนินการที่สำคัญ เช่น

1. การจัดตั้งชุมชนแห่งการศึกษา (educational communities) ซึ่งมีส่วนร่วมโดยประชาชนในท้องถิ่น เช่น ครู ผู้ปกครอง สมาคมต่าง ๆ ของชาวบ้าน ทั้งในท้องถิ่นและในละแวกใกล้เคียงของท้องถิ่นนั้น

2. การส่งเสริมการปฏิรูปการศึกษาจากระดับล่างขึ้นไปสู่ระดับบน (promoting a bottom-up educational reform) ซึ่งใช้หน่วยปฏิบัติการเป็นฐาน

กิจกรรมของคณะกรรมการที่ปรึกษาประธานาธิบดีเพื่อการสร้างชุมชนแห่งการศึกษา ล้นสุดลงเมื่อ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 ระหว่างดำเนินงาน มีคณะอนุกรรมการ รวม 4 คณะ ทำหน้าที่ใน 4 ส่วน ได้แก่ (1) คณะอนุกรรมการเพื่อทบทวนและ

ประเมินความก้าวหน้าของการปฏิรูปการประถมและมัธยมศึกษา รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ผลของการปฏิรูปการศึกษาในระดับดังกล่าวในรูปแบบต่าง ๆ (2) คณะอนุกรรมการเพื่อแสวงหามาตรการต่าง ๆ ในการปรับปรุงด้านอาชีวศึกษา (3) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการเคลื่อนไหวของประชาชนเพื่อการสร้างชุมชนแห่งการศึกษา (4) คณะอนุกรรมการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อที่จะปรับปรุงระบบมหาวิทยาลัยให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เป็นสังคมฐานความรู้

สรุป

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมเก่าแก่กว่าสองพันปี ได้ถูกผลกระทบจากลัทธิจักรวรรดินิยม โดยการรุกรานของญี่ปุ่น เมื่อประมาณ 90 ปี เศษ ที่ผ่านมา และได้แยกกับเกาหลีเหนือหลังจากได้รับอิสรภาพจากญี่ปุ่นเมื่อปี พ.ศ. 2488 หลังจากนั้น ได้พยายามพัฒนาประเทศตามแนวทางประชาธิปไตย ในระบอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรกเมื่อ พ.ศ. 2491 แต่ได้ปรับปรุงแก้ไขอีกหลายครั้ง ฉบับล่าสุดคือรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2530 ซึ่งกำหนด ให้ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน และให้กระจายอำนาจการบริหารสู่ระดับท้องถิ่นมากขึ้น รวมทั้งอำนาจในการบริหารการศึกษา ซึ่งรัฐธรรมนูญได้บัญญัติว่าให้แยกจากอำนาจการบริหารทั่วไป และให้ปลอดจากการแทรกแซงทางการเมือง การปฏิรูปการศึกษาหลังจากปี พ.ศ. 2533 จนถึงปัจจุบัน จึงนอกจากจะเน้นเรื่องการแก้

ปัญหาความไม่เสมอภาคด้านคุณภาพของการ ศึกษา และปัญหา การแข่งขันกันอย่างรุนแรงเพื่อเข้าเรียนต่อในสถาบันระดับสูงที่มีชื่อเสียง แล้ว ยังมุ่งที่จะสร้างพลเมืองเกาหลีให้เป็นทรัพยากร มนุษย์ที่มีความสามารถในการคิดและพึ่งพาตนเอง เพื่อความ เจริญก้าวหน้าในอนาคต โดยใช้นโยบายการกระจายอำนาจการ บริหารการศึกษาสู่ท้องถิ่นในการบริหารระดับประถมและมัธยมศึกษา ส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการศึกษาโดยให้ครู ผู้ปกครองนักเรียน และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ในชุมชนมีส่วนร่วม เน้นการพัฒนาการ อาชีวศึกษาควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม และ มุ่งพัฒนาอุดมศึกษาให้เป็นฐานของสังคมแห่งความรู้ ซึ่งในส่วนที่ เกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาของประเทศ สาธารณรัฐเกาหลี สู่ระดับท้องถิ่น นั้น ผู้วิจัยจะรายงานไว้โดย ละเอียด ในบทที่ 2

บทที่ 2

การกระจายอำนาจทางการศึกษา

ในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการศึกษาของสาธารณรัฐเกาหลี นั้น ผู้วิจัยจะนำเสนอโดยลำดับ ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ท้องถิ่น และสถานศึกษา
2. ระบบบริหารงานการเงินทางการศึกษา
3. ระบบบริหารงานบุคคล และการฝึกอบรมครู
4. ระบบบริหารงานวิชาการ และการประกันคุณภาพการศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ท้องถิ่น และสถานศึกษา

ข้อมูลใน Education in Korea (อ้างแล้ว) ระบุว่า ระบบบริหารการศึกษาของเกาหลีใต้ จำแนกเป็นระดับชาติ (national level) และระดับท้องถิ่น (local level) และข้อมูลจากเว็บไซต์ขององค์การยูเนสโก แสดงว่า การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นของเกาหลีถูกบัญญัติขึ้นโดยกฎหมายการกระจายอำนาจการบริหารสู่ท้องถิ่น (local autonomy law) ซึ่งประกาศใช้เมื่อ พ.ศ.2534 โดยมีกระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Ministry of Education and Human Resources

Development หรือเรียกย่อว่า MOEHRD) รับผิดชอบการบริหารการศึกษาในระดับชาติ และกระจายอำนาจส่วนใหญ่มุ่งไปสู่หน่วยงานในระดับท้องถิ่น ด้านการวางแผนการเงิน และการตัดสินใจทางการบริหารการศึกษา ที่เกี่ยวกับระดับประถมและมัธยมศึกษา

เพื่อให้เข้าใจรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการศึกษาในส่วนกลาง ท้องถิ่นและสถานศึกษา ของสาธารณรัฐเกาหลี ควรเข้าใจโครงสร้างองค์การและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานบริหารการศึกษาในระดับต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

หน่วยงานบริหารการศึกษาระดับชาติ

หน่วยงานในระดับชาติที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษา เรียกว่า กระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Ministry of Education and Human Resources Development) ซึ่งมีหน้าที่กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางวิชาการ (academic activities) วิทยาศาสตร์ศึกษา และการศึกษาโดยรัฐ (sciences and public education) และการนำนโยบายเหล่านี้ไปสู่การปฏิบัติ ตามแนวคิดพื้นฐานในการจัดการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งเรียกว่าปรัชญา “ฮงกิกอิงกัน” (Hongik Ingan) เน้นการพัฒนาเด็กให้เป็นพลเมืองในอุดมคติ มีความสามารถต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับความเป็นประชาธิปไตยของแต่ละบุคคล และการพัฒนาประเทศสู่ระบอบประชาธิปไตย หน้าที่หลักของกระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่

1. วางแผนและประสานนโยบายเกี่ยวกับการศึกษา (plans and coordinates Educational policies)
 2. พัฒนาแนวคิดสำหรับการปฏิบัติตามนโยบายการประถมศึกษา การมัธยมศึกษา และการอุดมศึกษา (works out ideas for the elementary, secondary and higher educational policies)
 3. จัดพิมพ์ และอนุมัติตำราเรียน (publishes and approves textbooks)
 4. ให้การสนับสนุนทางการบริหารจัดการและทางการเงินแก่โรงเรียนทุกระดับ (provides administrative and financial support for all levels of schools)
 5. ให้การสนับสนุนแก่หน่วยงานการศึกษาของท้องถิ่น และมหาวิทยาลัยของรัฐ (supports local educational agencies and national universities)
 6. บริหารระบบการฝึกหัดครู (operates the teacher training system)
 7. รับผิดชอบการศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนานโยบายทรัพยากรมนุษย์ (is responsible for lifelong education and developing human resource policy)
- โครงสร้างองค์การและการบริหารกระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ แบ่งงานออกเป็น 2 สำนักงาน 4 ทบวง 4 สภา และ 32 กอง (2 offices, 4 bureaus, 4 councils,

32 divisions) และมีผู้บริหารสูงสุด คือ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Deputy Prime Minister and Minister of Education and Human Resources Development) ซึ่งมีผู้ช่วยที่เป็นข้าราชการการเมืองระดับสูงอีก 2 ตำแหน่ง คือ รัฐมนตรีช่วยว่าการ (a Vice-Minister) และ ผู้ช่วยรัฐมนตรี (a Deputy Minister)

นอกจากนี้ มีหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อีก 4 หน่วยงาน คือ สถาบันแห่งชาติเกี่ยวกับประวัติศาสตร์เกาหลี (the National Institute of Korean History), สถาบันแห่งชาติสำหรับการพัฒนาการศึกษาแบบนานาชาติ (the National Institute for Inter-national Education Development), คณะกรรมการการอุทธรณ์สำหรับครู (the Appeal Commission for Teachers), และ สถาบันแห่งชาติสำหรับการศึกษาพิเศษ (the National Institute for Special Education) และ 1 หน่วยงาน ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ สถาบันแห่งชาติทางวิทยาศาสตร์ (the National Academy of Sciences)

หน่วยงานหลักภายในกระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย สำนักงานวางแผนและการจัดการ (Planning and Management Office), สำนักงานนโยบายโรงเรียน (School Policy Office), ทบวงพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources Development Bureau), ทบวงการศึกษาตลอดชีวิต

และการอาชีวศึกษา (Lifelong and Vocational Education Bureau), ทบวงมหาวิทยาลัย (University Affairs Bureau), ทบวง การบริการการศึกษาท้องถิ่น (Local Education Services Bureau), และกองกิจการทั่วไป (General Affairs Division) ซึ่งมีหน่วยงาน ในระดับกอง คือ

1. สำนักงานวางแผนและการจัดการ ประกอบด้วย

1.1 กองวางแผนและงบประมาณ (Planning and Budget Division)

1.2 กองการบริหารและการจัดการ (Administrative and Management Division)

1.3 กองนิติการ (Legal Affairs Division)

1.4 กองงานอาคารสถานที่ทางการศึกษา (Educational Facilities Affairs Division)

1.5 กองการศึกษาสตรี (Women's Education Division)

1.6 กองวางแผนฉุกเฉิน (Emergency Planning Division)

2. สำนักงานนโยบายโรงเรียน ประกอบด้วย

2.1 กองนโยบายการศึกษาในโรงเรียน (School Policy Division)

2.2 กองนโยบายหลักสูตร (Curriculum Policy Division)

2.3 กองติดตามและประเมินผลการศึกษา (Education Assessment and Evaluation Division)

2.4 กองนโยบายครู (Teacher Policy Division)

2.5 กองการศึกษาสำหรับครูและการพัฒนาครู (Teacher Education and Development Division)

2.6 กองสวัสดิการครู (Teacher Welfare Division)

ทั้งนี้ กองนโยบายครู กองการศึกษาสำหรับครูและการพัฒนาครู และกองสวัสดิการครูอยู่ภายใต้การบริหารของผู้อำนวยการกลางด้านนโยบายครู (Director - General for Teacher Policy)

3. ทบวงพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย

3.1 กองการประสานงานผู้นำองค์กร (Head Coordination Division)

3.2 กองการประสานนโยบาย 1 (Policy Coordination Division I)

3.3 กองการประสานนโยบาย 2 (Policy Coordination Division II)

3.4 กองการวิเคราะห์นโยบาย (Policy Analysis Division)

4. ทบวงการศึกษาตลอดชีวิตและการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

4.1 กองนโยบายการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Education Policy Division)

4.2 กองนโยบายการอาชีวศึกษา (Vocational Education Policy Division)

4.3 กองกิจการวิทยาลัย (Junior College Affairs Division)

5. ทบวงมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

5.1 กองกิจการบริหารมหาวิทยาลัย (University Administrative Affairs Division)

5.2 กองวิจัยและกิจการทางวิชาการ (Research and Academic Affairs Division)

5.3 กองการเงินมหาวิทยาลัย (University Financing Division)

6. ทบวงการบริการการศึกษาท้องถิ่น ประกอบด้วย

6.1 กองวางแผนการศึกษาท้องถิ่น (Local Education Planning Division)

6.2 กองการเงินการศึกษาท้องถิ่น (Local Education Financing Division)

6.3 กองการศึกษาปฐมวัย (Early Childhood Education Division)

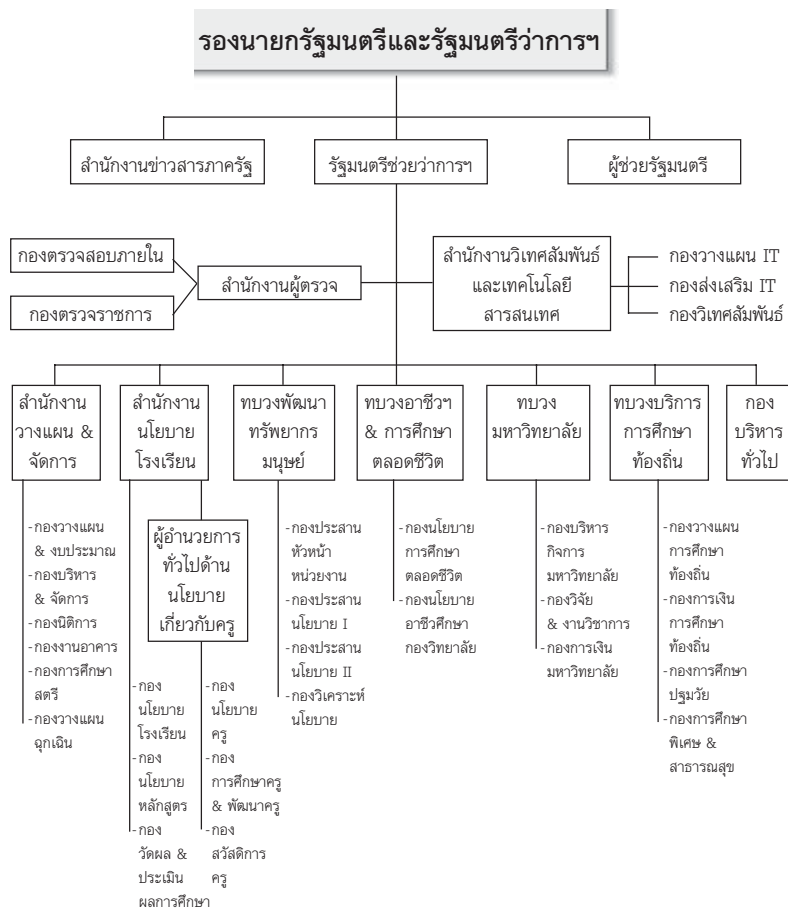
6.4 กองการศึกษาพิเศษและสาธารณสุข (Special Education and Public Health Division)

ทั้งนี้ มีหน่วยงานที่อยู่ในระดับเหนือจากสำนักงานและ
ทบวงต่าง ๆ เหล่านี้ โดยขึ้นตรงกับรองนายกรัฐมนตรีและ
รัฐมนตรีว่าการ ฯ คือ สำนักข่าวสาร (Public Information
Office) และหน่วยงานที่บริหารโดยรัฐมนตรีช่วย และผู้ช่วย
รัฐมนตรี เรียกว่า สำนักงานตรวจราชการทั่วไป (Inspector
General's Office) และ สำนักงานวิเทศสัมพันธ์และเทคโนโลยี
สารสนเทศ (International Cooperation and Information
Technology Office)

โครงสร้างการจัดองค์การของกระทรวงการศึกษาและ
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังแสดงในรูปภาพข้างล่างนี้

ภาพที่ 2 โครงสร้างการจัดองค์กรของกระทรวงการศึกษา ฯ

หน่วยงานบริหารการศึกษาระดับท้องถิ่น

หลังจากการประกาศใช้กฎหมายการกระจายอำนาจการบริหาร ในปี พ.ศ. 2534 ได้มีการจัดตั้ง สำนักงานการศึกษาของท้องถิ่น (district offices of education) ขึ้นในมหานครต่าง ๆ รวม 7 แห่ง และจังหวัดต่าง ๆ อีก 9 จังหวัด นอกจากนี้ยังมีสำนักงานการศึกษาเขต/อำเภอ (district หรือ county) จำนวน 175 แห่ง (สถิติเมื่อปี พ.ศ. 2539 อ้างจาก ANTRIEP Newsletter. July-December 1996. หน้า 5) ซึ่งมีหน้าที่ตัดสินใจสั่งการเกี่ยวกับการศึกษา ศิลปะ และวิทยาศาสตร์ในแต่ละท้องถิ่น ภายในขอบเขตที่ได้รับการกระจายอำนาจจากกระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การบริหารการศึกษาในระดับมหานคร/จังหวัด และระดับเขต/อำเภอ จะเป็นอิสระจากการบริหารทั่วไปของฝ่ายปกครอง

สำนักงานการศึกษาและคณะกรรมการการศึกษาท้องถิ่น

สำนักงานการศึกษาของท้องถิ่น แต่ละสำนักงาน จะมีคณะกรรมการการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย กรรมการ จำนวน 7 - 15 คน มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบทบทวนและตัดสินใจ (a reviewing and decision-making organ) เกี่ยวกับการศึกษาของท้องถิ่น ซึ่งโดยทั่วไปจะอาศัยกระบวนการที่เปิดโอกาสให้มีการประนีประนอมกันทางความคิดระหว่างตัวแทนภาครัฐกับนักวิชาการทางการศึกษา (provide for compromise between public opinion and professional views) การตัดสินใจของ

คณะกรรมการการศึกษาจะได้รับการคุ้มครองให้ปลอดจากอิทธิพลทางการเมือง (protected from political influence)

การได้มาซึ่งกรรมการการศึกษาท้องถิ่น

การได้มาซึ่งกรรมการการศึกษาของท้องถิ่น คือ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยคณะกรรมการที่มีสิทธิในการลงคะแนน (selected by the voting committee) ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ

กรรมการการศึกษาของท้องถิ่น เป็นเพียงตำแหน่งเกียรติยศเท่านั้น (honorary positions only) และไม่สามารถเลือกจากบุคคลที่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง นอกจากนี้ ยังมีข้อกำหนดว่าอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของคณะกรรมการ จะต้องเคยมีประสบการณ์ทางด้านการศึกษาหรือการบริหารการศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี เพื่อที่จะนำความเชี่ยวชาญและความมีอิสระทางความคิดทางการศึกษาของบุคคลเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ จำนวนของคณะกรรมการอยู่ระหว่าง 7-15 คน ขึ้นอยู่กับขนาดของมหานครหรือจังหวัดหรือเขต

ผู้บริหารการศึกษาในระดับท้องถิ่น

ผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานการศึกษาของท้องถิ่น คือ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา (Superintendent of Education) ได้มาจากการเลือกตั้งโดยคะแนนเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกในคณะกรรมการการศึกษาของท้องถิ่น (elected by the majority

of the members) และมีวาระในการดำรงตำแหน่ง 4 ปี คุณสมบัติที่กำหนดไว้ในกฎหมาย คือ จะต้องมีการสอบการณในวิชาชีพทางการศึกษามาแล้วอย่างน้อย 5 ปี

โครงสร้างการบริหารสำนักงานการศึกษาระดับ มหานคร/จังหวัด

โครงสร้างการบริหารของสำนักงานการศึกษาแห่งกรุงโซล จากเอกสาร Education in Korea (2545. หน้า 29) แบ่งหน่วยงาน ดังนี้

1. สำนักงานวางแผนและบริหาร (Planning and Administration Office)
 - 1.1 สำนักงานวางแผนและงบประมาณ (Planning and Budget Office)
 - 1.2 สำนักงานปรับปรุงการบริหาร (Administration Improvement Office)
 - 1.3 สำนักงานสนับสนุนการจัดการของโรงเรียน (School Management Support Office)
2. ทบวงนโยบายการศึกษา (Educational Policy Bureau)
 - 2.1 กองการประถมศึกษา (Primary Education Division)
 - 2.2 กองการมัธยมศึกษา (Secondary Education Division)

2.3 กองการจัดการสารสนเทศทางการศึกษา
(Educational Information Management Division)

2.4 กองการศึกษาตลอดชีวิตและการพลศึกษา
(Lifelong and Physical Education Division)

2.5 กองนโยบายครู (Teachers' Policy Division)

3. ทบวงการสนับสนุนการศึกษา (Education Support Bureau)

3.1 กองการบริหาร (Administrative Division)

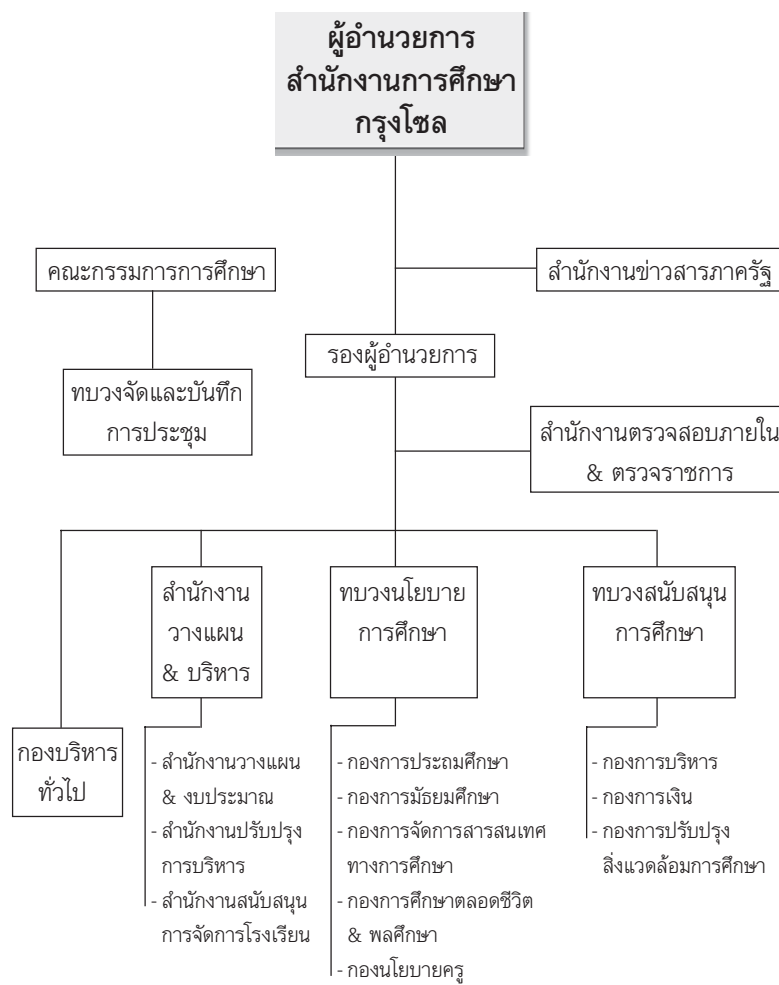
3.2 กองการเงิน (Finance Division)

3.3 กองการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา
(Educational Environment Improvement Division)

4. กองกิจการทั่วไป (General Affairs Division)
หน่วยงานย่อยที่ระบุข้างต้นเหล่านี้ อยู่ภายใต้การบริหารของ
ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา (Superintendent) นอกจากนี้
ยังมีหน่วยงานจัดและบันทึกการประชุมของคณะกรรมการการศึกษา
เรียกว่า Proceeding Bureau ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการการศึกษา
ท้องถิ่น มีสำนักข่าวสาร (Public Information Office) ขึ้นตรง
กับผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา และมีสำนักงานตรวจสอบ
ภายในและตรวจราชการ (Audit and Inspection Office) ขึ้น
อยู่กับผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา

ภาพที่ 3 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารสำนักงานการศึกษาของกรุงโซล

หน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานการศึกษามหานคร/จังหวัด

จากการวิเคราะห์เอกสาร Education in Korea (2545) พบว่า สำนักงานการศึกษาระดับมหานครหรือจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารและจัดการศึกษา ศิลปะ และวิทยาศาสตร์ ในท้องถิ่นนั้น ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาจะรับผิดชอบการกำกับดูแลโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนในท้องถิ่นตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยได้รับงบประมาณส่วนใหญ่จากกระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และมีผู้อำนวยการการศึกษามหานคร/จังหวัด เป็นผู้บริหารสูงสุด และกระจายอำนาจการบริหารบางส่วนไปยังสำนักงานการศึกษาระดับเขต/อำเภอ

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อำนวยการการศึกษาธิการมหานคร/จังหวัด

1. ออกระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของสำนักงานการศึกษาที่ตนรับผิดชอบ
2. วางแผนงบประมาณการศึกษาของสำนักงานการศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด
3. จัดทำรายงานด้านการเงินของสำนักงานการศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด
4. จัดทำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางการศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับเขตบริการที่ตนรับผิดชอบ

5. จัดตั้ง โยกย้าย หรือปิดโรงเรียน ในพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบ
6. บริหารหลักสูตรที่ใช้กับสถานศึกษาในเขตบริการที่ตนรับผิดชอบ
7. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา พลศึกษา สุขศึกษา และสิ่งแวดล้อมศึกษา
8. จัดหาและจัดสรรเครื่องมือเครื่องใช้ทางการศึกษาให้แก่สถานศึกษาในสังกัด
9. บริหารการเงินที่เกี่ยวกับคณะกรรมการคณะต่าง ๆ และเงินค่าธรรมเนียมประเภท ต่าง ๆ
10. บริหารบุคลากรที่เป็นข้าราชการพลเรือน (civil officers)

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อำนวยการการศึกษาเขต / อำเภอ

1. การจ้างครู ระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับโรงเรียนรัฐบาล ในเขต/อำเภอ ที่ตนรับผิดชอบ
2. การพิจารณา ให้ครูโรงเรียนอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเทคนิค โรงเรียนพลเมือง (civic schools) และโรงเรียนพลเมืองชั้นสูง (higher civic schools) ออกจากงาน
3. การออกคำสั่งแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และการให้พ้นจากหน้าที่

4. การฝึกอบรมครูประจำการในสังกัด
5. การนิเทศโรงเรียนอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นในสังกัด
6. การจัดตั้งสถาบันการศึกษานอกโรงเรียน ในเขต/อำเภอที่รับผิดชอบ
7. การนิเทศการศึกษาขององค์กรเอกชนที่ไม่มุ่งผลประโยชน์ (NPO หรือ Non-profit organizations) ในท้องถิ่นที่ตนรับผิดชอบ
8. การจัดตั้งและยุบเลิกโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนพลเมือง และโรงเรียนพลเมืองชั้นสูงในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ
9. การก่อตั้งระบบบริหารแบบฐานโรงเรียน (school-based management system) ให้กับโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

คณะกรรมการสถานศึกษา เรียกว่า School Management Committee เริ่มมีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ในโรงเรียนของรัฐทุกแห่ง ทั้งในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ประกันความเป็นอิสระในการบริหารโรงเรียน
7. ขยายขอบเขตการมีส่วนร่วมของชุมชนให้กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะทำได้

จำนวนของคณะกรรมการสถานศึกษา มี 7-15 คน จากผลการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2544 (ANTRIEP Newsletter. อ้างแล้ว) พบว่า ประกอบด้วยผู้ปกครองนักเรียน ร้อยละ 40-50, เป็นครูและผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 30-40, และเป็นประชาชนในชุมชน ร้อยละ 10-30 ทั้งนี้ กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนผู้ปกครองและครูได้มาโดยการเลือกตั้งจากแต่ละกลุ่ม ส่วนผู้แทนของประชาชนในชุมชนได้มาจากการเสนอชื่อโดยประธานาธิบดีและโดยผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนครู วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการสถานศึกษามีระยะเวลาเพียง 1 ปี

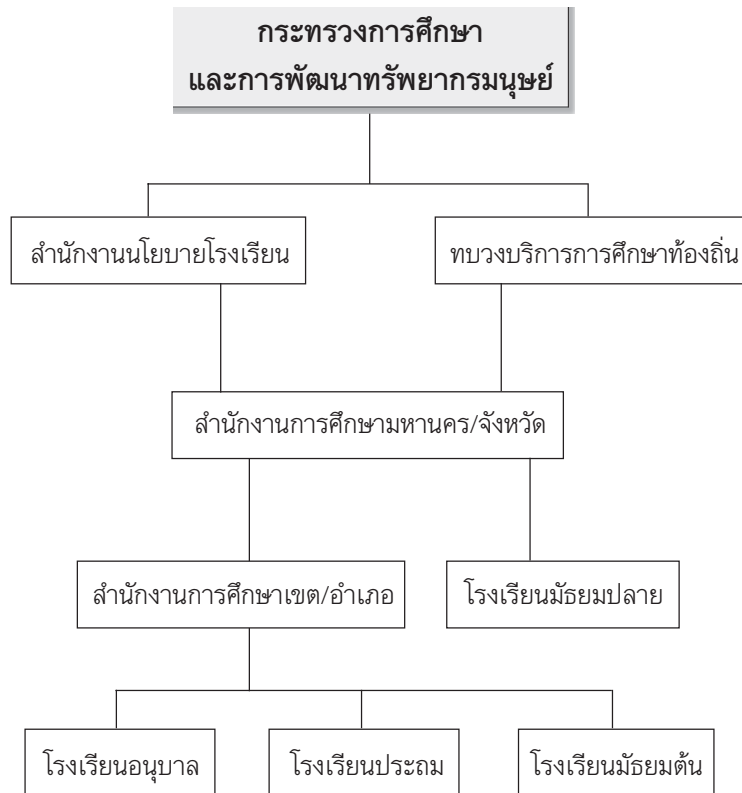
หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา คือ

1. จัดการเกี่ยวกับเรื่องการเงินและงบประมาณของสถานศึกษาแห่งนั้น
2. ปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา
3. จัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และสวัสดิการของนักเรียน เป็นต้น
4. ให้ข้อเสนอแนะ และให้การปรึกษาแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ในเรื่องต่าง ๆ ที่ดำเนินการเป็นประจำอยู่ในสถานศึกษานั้น

ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ท้องถิ่น และสถานศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างกระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำนักงานการศึกษาของมหานคร/จังหวัด สำนักงานการศึกษาของท้องถิ่นระดับล่าง และสถานศึกษา แสดงเป็นแผนภูมิได้ดังภาพข้างล่างนี้

ภาพที่ 4 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ท้องถิ่น และสถานศึกษา

ระบบบริการงานการเงินทางการศึกษา

การกระจายอำนาจการบริหารการเงินสู่ท้องถิ่น

ข้อมูลจาก Country Reports on Local Government System : Republic of Korea (อินเตอร์เน็ต. สืบค้น 3 กรกฎาคม 2548. หน้า 12-16) แสดงว่า โครงสร้างของการเงินท้องถิ่น ระบบภาษีของท้องถิ่น และการงบประมาณในระดับท้องถิ่น ของเกาหลีใต้ มีลักษณะดังนี้

1. โครงสร้างของการเงินท้องถิ่น

การเงินของรัฐบาลท้องถิ่น แบ่งเป็น 2 ประเภท เรียกว่า บัญชีทั่วไป และบัญชีพิเศษ แต่ละประเภทมีองค์ประกอบดังนี้

1.1 บัญชีทั่วไป (settled general accounts) ประกอบด้วย

1.1.1 รายได้จากภาษี (tax revenue)

1.1.2 รายได้ที่ไม่ใช่ภาษี (non-tax revenue)

1.1.3 เงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลาง (grants from central government) หรือเงินที่ได้รับการถ่ายโอนจากแหล่งการเงินต่าง ๆ (transfer financial resources)

1.1.4 เงินยืมในท้องถิ่น (local borrowings) อาจเป็นรูปแบบของพันธบัตรท้องถิ่น หรือรูปแบบเงินกู้โดยตรงจากภาครัฐหรือภาคเอกชน แต่กรณีที่ออกพันธบัตรท้องถิ่น จะต้องได้รับอนุมัติจากรัฐบาลกลาง และต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทย

1.2 บัญชีพิเศษ (special accounts) ประกอบด้วย

1.2.1 รายได้จากธุรกิจของท้องถิ่น (local business revenues)

1.2.2 รายได้จากสิ่งที่ไม่ใช่ธุรกิจของท้องถิ่น (non-business revenues)

ทั้งนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ของรัฐบาลท้องถิ่นเมื่อปี พ.ศ. 2544 จากรายงานของกระทรวงมหาดไทย แสดงว่า รายได้ประเภทบัญชีทั่วไป มาจากภาษีร้อยละ 28.3 ไม่ได้มาจากภาษีร้อยละ 38.3 ได้รับการถ่ายโอนจากแหล่งการเงินต่าง ๆ ร้อยละ 29.8 และเงินยืมในท้องถิ่น ร้อยละ 3.4

2. ระบบภาษีท้องถิ่น

การจำแนกระบบภาษีท้องถิ่น อย่างกว้าง คือ ภาษีจังหวัด (province taxes) และภาษีเทศบาล/อำเภอ (city/county taxes) แต่ระบบภาษีของท้องถิ่นที่เป็นมหานคร มีความแตกต่างจากระบบภาษีของท้องถิ่นที่เป็นจังหวัด

นอกจากนี้ ภาษีเขตที่มีอิสระในการบริหาร (autonomous district taxes) ประกอบด้วย

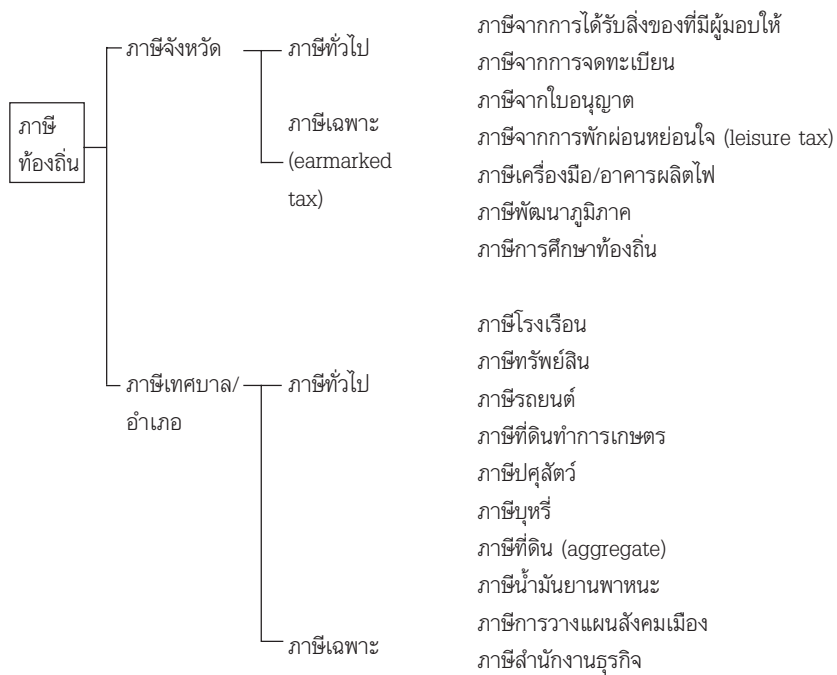
- ภาษีใบอนุญาต
- ภาษีทรัพย์สิน
- ภาษีที่ดิน (aggregated land)
- ภาษีธุรกิจ

และยังมีภาษีประเภทอื่น ๆ ที่จัดเก็บเฉพาะในกลุ่มที่เรียกว่าภาษีกรุงโซลและภาษีมหานคร (Seoul and Metropolitan City taxes)

ระบบภาษีท้องถิ่นของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี โดยภาพรวม ดังแสดงใน ภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ระบบภาษีท้องถิ่น

3. การงบประมาณของรัฐบาลท้องถิ่น

การบริหารงบประมาณของรัฐบาลท้องถิ่น จะต้องดำเนินงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยกฎหมายหลัก ดังนี้

3.1 กฎหมายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (The Local Autonomy Act) เป็นกฎหมาย แม่บทสำหรับการบริหารงานของรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งเกี่ยวข้องกับหน้าที่ของประชาชนที่มีต่อรัฐบาลท้องถิ่น และในหมวดที่ 7 กล่าวถึงด้านการเงินของท้องถิ่น

3.2 กฎหมายการเงินท้องถิ่น (The Local Finance Act) เป็นกฎหมายเกี่ยวกับสถานภาพ ทั่วไปทางการเงิน เช่น การจัดสรรค่าใช้จ่าย การงบประมาณ การจัดตั้งบัญชีการเงิน การทำสัญญา การยืมเงิน ทรัพย์สิน เป็นต้น

3.3 กฎหมายภาษีท้องถิ่น (The Local Tax Act) เป็นกฎหมายที่อธิบายภาษีต่าง ๆ ที่อาจจะจัดเก็บได้โดยรัฐบาลท้องถิ่น และการบริหารการจัดเก็บภาษี

3.4 กฎหมายรัฐวิสาหกิจท้องถิ่น (The Local Public Enterprises Act) เป็นกฎหมายที่กำหนดกรอบโครงสร้างของการจัดองค์การและการจัดการรัฐวิสาหกิจ เช่น โครงสร้างการบริหารการเงิน มาตรฐานการจัดการ เป็นต้น

3.5 กฎหมายอื่น ๆ เช่น

- กฎหมายการมีส่วนร่วมด้านภาษี (The Local Share Tax Law)

- กฎหมายการงบประมาณและการจัดการเงินอุดหนุนและเงินกองทุนการถ่ายโอนสู่ท้องถิ่น (The Budgeting and Management of Subsidies and the Local Transfer Fund Act)

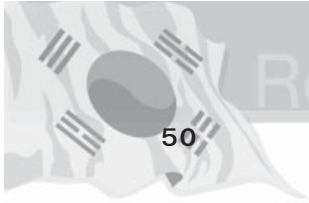
นอกจากนี้ กระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำและประกาศใช้กรอบมาตรฐานการงบประมาณ (The Budgeting Standards Guide) เพื่อให้รัฐบาลท้องถิ่นจัดงบประมาณของตนตามกรอบดังกล่าว เนื่องจากกฎหมายการเงินท้องถิ่น (The Local Finance Act) ได้กำหนดให้รัฐบาลกลางจัดส่งกรอบมาตรฐานไปให้แก่รัฐบาลท้องถิ่น ภายในวันที่ 31 กรกฎาคม ของปีปัจจุบัน เพื่อให้ท้องถิ่นจัดทำงบประมาณของตนและอนุมัติงบประมาณให้แล้วเสร็จก่อนปีงบประมาณใหม่ โดยกำหนดให้สภาท้องถิ่นระดับอำเภออนุมัติให้แล้วเสร็จไม่น้อยกว่า 15 วันก่อนเริ่มปีงบประมาณใหม่ และสภาท้องถิ่นระดับเทศบาลหรือเขต ฯ อนุมัติให้แล้วเสร็จไม่น้อยกว่า 10 วัน ก่อนเริ่มปีงบประมาณใหม่ ซึ่งเริ่มในวันที่ 1 มกราคม

แหล่งการเงินทางการศึกษาของท้องถิ่น

แหล่งการเงินเพื่อการบริหารการศึกษาของท้องถิ่นในประเทศไทย ภายหลังจากประกาศใช้กฎหมายเพื่อกระจายอำนาจ เมื่อปี พ.ศ. 2534 จนถึงปัจจุบัน ได้แก่ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากส่วนกลาง งบประมาณจากรัฐบาลท้องถิ่น งบประมาณจากภาคเอกชน และค่าธรรมเนียมการศึกษาที่เก็บจากผู้เรียน

การจัดสรรงบประมาณแผ่นดินสำหรับการศึกษา

กล่าวได้ว่า รัฐบาลของสาธารณรัฐเกาหลี ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในระดับมาก เพราะพบว่าเงินงบประมาณทางการศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2523 - 2546 ได้เพิ่มจาก ร้อยละ 18.9 ของงบประมาณแผ่นดิน ในปี พ.ศ. 2523 เป็นร้อยละ 22.3 ในปี พ.ศ. 2533 และร้อยละ 22.8 ในปี พ.ศ. 2538 ตามลำดับ และแม้อยู่ในช่วงที่เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ (ระหว่างปี พ.ศ. 2543 ถึง พ.ศ. 2545) ก็ยังคงจัดสรรงบประมาณการศึกษาให้แก่กระทรวงการศึกษา ฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 19.5 และมากถึงร้อยละ 20.3 ในปี พ.ศ. 2546 ดังแสดงในตารางที่ 1 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 1 ร้อยละของงบประมาณแผ่นดินที่จัดสรรเพื่อการศึกษา
พ.ศ. 2523-2546

(หน่วย : รอน)

ปี พ.ศ.	งบประมาณแผ่นดิน (ก)	งบประมาณการศึกษา (ข)	ข / ก (%)
2523	5,804,061,441,000	1,099,159,170,000	18.9
2528	12,532,361,835,000	2,492,308,215,000	19.9
2533	22,689,432,968,000	5,062,431,258,000	22.3
2538	54,845,022,310,000	12,495,810,267,000	22.8
2543	93,937,057,000,000	19,172,027,920,000	20.4
2544	102,528,518,000,000	20,034,364,710,000	19.5
2545	113,898,884,000,000	22,278,357,817,000	19.6
2546	120,477,623,000,000	24,404,401,310,000	20.3

ปรับปรุงจาก : Ministry of Education and Human Resources Development.
Education in Korea. 2002-2003..

การปรับปรุงระบบงบประมาณการศึกษา

นอกจากมาตรการด้านการเพิ่มงบประมาณการศึกษา และ รักษาอัตราการจัดสรรให้อยู่ที่ประมาณร้อยละ 20 ของงบประมาณแผ่นดิน รัฐบาลของสาธารณรัฐเกาหลี ยังได้ปรับปรุงแก้ไข กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเงินและการงบประมาณ ทำให้ มีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เกิดขึ้น กับระบบงบประมาณทางการศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ดังนี้

1. นำหนักของภาษีระดับชาติ ที่จัดสรรให้เพื่อการศึกษาได้เพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 11.8 ของภาษีที่จัดเก็บทั้งหมด เป็นร้อยละ 13
2. เพิ่มเงินสวัสดิการสำหรับครู ในหมวดเงินอุดหนุนประเภทเงินเดือนครู
3. ให้จัดเก็บภาษีการศึกษา (education tax) ระหว่างปี พ.ศ. 2543 - 2548 หลังจากที่ให้หยุดจัดเก็บชั่วคราว
4. ให้กรมภาษีระดับจังหวัด (provincial department of taxation) เปลี่ยนภาษีการศึกษา (education tax) เป็นภาษีการศึกษาจังหวัด (provincial education tax) และ
5. ให้เพิ่มสัดส่วนของภาษีมหานคร และภาษีจังหวัด ที่จัดให้เพื่อเป็นเงินเดือนของบุคลากรในสังกัด จากร้อยละ 2.6 เป็นร้อยละ 3.6

การจัดสรรงบประมาณจากกระทรวงการศึกษาลู่ท้องถิ่น

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลใน Education in Korea (อ้างแล้ว หน้า 35) พบว่า งบประมาณแผ่นดินที่กระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้รับ เมื่อปี พ.ศ. 2544 ได้ถูกนำไปใช้เพื่อจัดการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลัก 6 ประการ คือ

1. ค่าใช้จ่ายสำหรับการบริหารสำนักงาน ทบวงและกองในส่วนกลาง (MOEHRD Headquarters) คิดเป็นร้อยละ 8.0 ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

2. ค่าใช้จ่ายสำหรับองค์การทางการศึกษา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบริหารมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งโดยรัฐบาลกลาง และสำหรับการอุดหนุนมหาวิทยาลัยเอกชน คิดเป็นร้อยละ 7.6

3. ค่าใช้จ่ายสำหรับสถาบันต่าง ๆ ที่ให้การสนับสนุนการศึกษา เช่น สถาบันวิจัยทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.2

4. ค่าใช้จ่ายสำหรับการถ่ายโอนการบริหารการศึกษาให้แก่ท้องถิ่น (Transfer for Local Education) คิดเป็นร้อยละ 65.1 ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

5. ค่าใช้จ่ายสำหรับการบริหารโรงพยาบาลในสังกัด คิดเป็นร้อยละ 0.2

6. ค่าใช้จ่ายสำหรับบัญชีพิเศษ (Special Account) เพื่อการศึกษาของผู้ด้อยโอกาสและเป็นทุนการศึกษาให้แก่เด็กในท้องถิ่นยากจน คิดเป็นร้อยละ 18.9

ข้อมูลจาก Education in Korea. 2002-2003. (อ้างแล้ว) แสดงว่า งบประมาณแผ่นดิน ปี พ.ศ. 2545 ซึ่งกระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้รับทั้งสิ้นประมาณ 22.28 ล้านล้านวอน ได้ถูกจัดสรรให้กับสำนักงานการศึกษา ท้องถิ่นประมาณ 18.9 ล้านล้านวอน คิดเป็นร้อยละ 88.9

สภาพการณ์ของรายได้สำหรับการศึกษาในระดับท้องถิ่น

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 เป็นต้นมา งบประมาณแผ่นดินที่กระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลได้รับจากรัฐบาลกลางจะถูกจัดสรรให้แก่สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น เพื่อการบริหารการประถมและการมัธยมศึกษา ประมาณร้อยละ 70

เมื่อรวมงบประมาณจากบัญชีทั่วไปของท้องถิ่น ที่จัดสรรให้เพื่อการจัดการศึกษาในท้องถิ่นอีกทางหนึ่ง และงบประมาณบัญชีพิเศษเพื่อการศึกษาของเด็กด้อยโอกาสหรือเด็กพิการในท้องถิ่นแล้ว พบว่า งบประมาณการศึกษาที่ท้องถิ่นจัดเก็บจากค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียม จากการจำหน่ายทรัพย์สิน และอื่น ๆ มีสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ 10

ตามข้อมูลเมื่อปี พ.ศ. 2546 พบว่าเงินรายได้เพื่อการศึกษาของท้องถิ่น 16 ท้องถิ่น (ระดับมหานครและระดับจังหวัด) คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 25.85 ล้านล้านวอน จำแนกได้ดังนี้

1. งบประมาณแผ่นดินจากส่วนกลาง 18.69 ล้านล้านวอน หรือร้อยละ 72
2. รายได้จากบัญชีทั่วไป (general account) 5.28 ล้านล้านวอน หรือร้อยละ 20
3. รายได้ที่มาจกค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียม การจำหน่ายทรัพย์สิน และอื่น ๆ ประมาณ 1.91 ล้านล้านวอน หรือประมาณร้อยละ 8

นอกจากนี้ ข้อมูลใน 2001 Statistics on Korean Education (หน้า 56) แสดงว่าสัดส่วนของรายได้เพื่อการศึกษาในท้องถิ่นต่าง ๆ เมื่อปี พ.ศ. 2544 เมื่อจำแนกตามแหล่งรายได้ประเภทไม่อิสระ (Dependent Incomes) และประเภทอิสระ (Independent Incomes) ซึ่งประเภทแรกคือรายได้จากงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณของรัฐบาลท้องถิ่น ส่วนประเภทหลังเป็นรายได้จากค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการศึกษา และอื่น ๆ โดย

ภาพรวม ท้องถิ่นได้รับงบประมาณการศึกษาจากรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นรวมกัน คิดเป็นร้อยละ 91.4 ของทั้งหมด

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างท้องถิ่น พบว่า กรุงโซล มีรายได้เพื่อการศึกษาที่มาจากรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นคิดเป็นร้อยละ 89.3 และมาจากรายได้ประเภทอิสระ ร้อยละ 10.7 ซึ่งแสดงว่ากรุงโซลมีรายได้อิสระเป็นสัดส่วนสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับท้องถิ่นอื่น ๆ ในขณะที่จังหวัดเคียงบุก (Kyongbuk) มีรายได้ประเภทอิสระ เพียงร้อยละ 4.2 และต้องพึ่งพารายได้ประเภทไม่อิสระมากที่สุด คือร้อยละ 95.8 ของทั้งหมด ทั้งนี้ การจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาจากส่วนกลาง ใช้หลักการสร้างความเท่าเทียม โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณจากบัญชีพิเศษ ซึ่งจะมุ่งเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีฐานะยากจน ในท้องถิ่นที่มีสภาพทางเศรษฐกิจต่ำ

การเงินสำหรับการบริหารการศึกษาเอกชน

ข้อมูลจาก Education in Korea. 2002-2003 (อ้างแล้ว) แสดงว่า งบประมาณที่สถานศึกษาเอกชน ใช้ในการบริหารการศึกษา ส่วนใหญ่ได้มาจากการเก็บค่าสมัครเข้าศึกษา และค่าเล่าเรียน

การสนับสนุนการศึกษาเอกชน กระทำโดยการออกกฎหมายเพื่อยกเว้นภาษีสำหรับการซื้อขายทรัพย์สินของสถาบันการศึกษาเอกชน และการจัดงบประมาณอุดหนุนเป็นค่าตอบแทนครูและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานบางส่วน

นอกจากนี้ ทั้งรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น ได้จัดให้มี

ระบบเงินกู้สำหรับการขยายและปรับปรุงอาคารสถานที่ ของสถาบันการศึกษาเอกชนในสังกัด รวมทั้งเงินสนับสนุนการวิจัย เงินสนับสนุนกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

การบริหารการเงินโรงเรียน

จากข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เรื่อง “The Present School-Based Responsibility Management System in Korea and the Development Suggestions” โดย Sang-kab Lee ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแห่งหนึ่งในกรุงโซล (สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2548) แสดงว่า ได้เริ่มมีการถ่ายโอนอำนาจการบริหารการเงินมาที่ระดับสถานศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 โดยใช้ระบบที่เรียกว่า school-based account system โดยมีแนวคิดที่ควรให้สถานศึกษาจัดการด้านการเงินอย่างเป็นอิสระ และตรงกับความต้องการ (independent and on-the-spot financial management)

ระบบบัญชีโรงเรียนแบบเก่า เป็นแบบกำหนดรายการ (fixed item) โดยสำนักงานการศึกษาของท้องถิ่น เพื่อให้โรงเรียนใช้จ่ายตามรายการที่กำหนดให้อย่างตายตัว แต่ในโรงเรียนที่ Sang-kab Lee เป็นผู้บริหาร ผู้อำนวยการสถานศึกษามีอำนาจในการจัดระบบงบประมาณได้เอง โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคมผู้ปกครองและครู ครูอาจารย์ในสถานศึกษา และนักเรียน ทำให้โรงเรียนสามารถจัดการหลักสูตรได้ตรงกับความต้องการของนักเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียนได้มากขึ้น (Lee, Sang-kab. อ้างแล้ว. หน้า 8)

ระบบบริหารงานบุคคล และการฝึกอบรมครู

การบริหารงานบุคคลในสังกัดรัฐบาลท้องถิ่น

ข้อมูลจาก Country Report on Local Government Systems : Republic of Korea (อ้างแล้ว. หน้า 15) แสดงว่า ระบบบริหารข้าราชการพลเรือนของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี แบ่งออกเป็น 2 ระบบ คือ ระบบบริหารข้าราชการพลเรือนในส่วนกลาง กับระบบบริหารข้าราชการพลเรือนส่วนท้องถิ่น ซึ่งการสรรหา การแต่งตั้ง การจ่ายค่าตอบแทนข้าราชการส่วนท้องถิ่นกระทำโดยรัฐบาลท้องถิ่น ในขณะที่ส่วนกลางจะดำเนินการเฉพาะในส่วนของข้าราชการส่วนกลางเท่านั้น ทั้งนี้ จำนวนข้าราชการส่วนท้องถิ่นในแต่ละท้องถิ่น จะถูกกำหนดโดยระเบียบที่ออกตามอำนาจของประธานาธิบดี (Presidential Decree) และเป็นไปตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในระเบียบดังกล่าว

กฎหมายการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (The Local Public Service Act) ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสังกัดราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่

1. การแต่งตั้ง (appointment)
2. การสอบเข้ารับราชการ (examination)
3. คุณสมบัติ (qualification)
4. ค่าจ้างและเงินเดือน (wages)
5. การบริการต่าง ๆ (services)
6. การรับรองสถานภาพ (guarantee of status)

7. การลงโทษทางวินัย (disciplinary punishment)

8. การฝึกอบรม (educational training)

ทั้งนี้ กฎหมายการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เปิดโอกาสให้รัฐบาลท้องถิ่นจ้าง ข้าราชการส่วนกลางให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานบริหารของท้องถิ่นได้ด้วย โดยข้าราชการส่วนกลางที่ทำงานในท้องถิ่น ระดับ 5 ขึ้นไป จะได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี แต่ถ้าข้าราชการส่วนกลางที่ทำงานในท้องถิ่น มีตำแหน่งต่ำกว่าระดับ 5 จะแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อย่างไรก็ตาม จำนวนของข้าราชการส่วนกลาง ยังคงสูงกว่าจำนวนข้าราชการส่วนท้องถิ่นมาก สถิติเมื่อปี พ.ศ. 2546 แสดงว่า มีข้าราชการส่วนกลางมากถึงร้อยละ 64.6 ของข้าราชการทั้งหมด หรือจำนวนทั้งสิ้น 562,443 คน ในขณะที่มีข้าราชการส่วนท้องถิ่นร้อยละ 35.4 หรือ 308,693 คน

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีหลายฉบับ เช่น รัฐธรรมนูญ กฎหมายการกระจายอำนาจ กฎหมายการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ระเบียบว่าด้วยการแต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่น (The Local Public Official Appointment Regulation) ระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าตอบแทนข้าราชการส่วนท้องถิ่น (The Local Public Official Pay Regulation) ระเบียบว่าด้วยสวัสดิการข้าราชการส่วนท้องถิ่น (The Local Public Official Allowance Regulation)

แต่กฎหมายหลัก ได้แก่มติการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่ง
มีรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. การจำแนกประเภทข้าราชการส่วนท้องถิ่น เป็น
3 ประเภท

1.1 ข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภท career service
officials จำแนกเป็น

1.1.1 ข้าราชการสายบริการทั่วไป (general
service officials) หมายถึง ข้าราชการที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเทคโนโลยี
การวิจัย และการบริหารทั่วไป

1.1.2 ข้าราชการสายบริการพิเศษ (special
service officials) เช่น พนักงาน ดับเพลิง

1.1.3 ข้าราชการสายบริการทางเทคนิค (technical
service officials)

1.2 ข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภท special-career
service officials หมายถึง ข้าราชการสายบริการของฝ่ายการเมือง
ที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน แต่งตั้งโดยได้รับความเห็นชอบ
จากสภาบริหารของท้องถิ่น หรือโดยวิธีอื่น ๆ ที่กฎหมายหรือระเบียบ
ข้อบังคับกำหนด ได้แก่ตำแหน่งต่อไปนี้

1.2.1 เลขานุการ (secretaries)

1.2.2 หัวหน้าหน่วยงานบริหารระดับล่างลงไป
(chief of subordinate administrative organizations)

1.2.3 ข้าราชการสายวิชาชีพที่ทำหน้าที่ในด้านการวิจัยและเทคโนโลยี ภายใต้สัญญาที่ทำกับรัฐบาลท้องถิ่น

1.3 ข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภท labor service officials ซึ่งทำงานประเภทใช้แรงงานที่ไม่ยุ่งยาก

ทั้งนี้ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นในสายบริการทั่วไป ถูกกำหนดให้มีระดับเงิน 9 ระดับ ส่วนสายบริการแรงงาน ถูกกำหนดให้มีระดับเงินเดือน 10 ระดับ

2. การกำหนดหน้าที่ด้านการบริหารงานบุคคล ของผู้บริหารสูงสุดของท้องถิ่น (local chief Executive) และคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของท้องถิ่น (personnel committee)

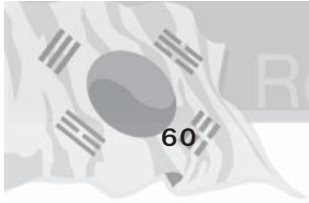
3. การจำแนกตำแหน่งข้าราชการโดยระดับเงินเดือนและขั้นเงินเดือน เพื่อจัดตั้งระบบเงินเดือนแบบจำแนกตามตำแหน่ง (position classification system)

4. การแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง เปลี่ยนแปลงงาน ย้ายโอน และการจัดการสอบบรรจุข้าราชการส่วนท้องถิ่น

5. การรับรองสถานภาพ การดำเนินการทางวินัย และการฝึกอบรมข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ระบบบริหารงานบุคคลทางการศึกษาในระดับท้องถิ่น

จากข้อมูลใน ANTRIEP Newsletter (January-June 2001. หน้า 2-5) สรุปได้ว่า ระบบบริหารงานบุคคลทางการศึกษาในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี หลังจากปี พ.ศ. 2534 อาศัยหลักการและวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. กระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน ประถมและมัธยมศึกษาไปสู่สำนักงาน การศึกษาท้องถิ่น โดยส่วนกลางเป็นผู้กำหนดกฎระเบียบและมาตรฐานต่าง ๆ สำหรับการบริหารงานบุคคลให้ท้องถิ่นถือปฏิบัติ

2. ควบคุมคุณภาพของการผลิตครูโดยการใช้ระบบรับรองวิทยฐานะของสถาบันฝึกหัดครูและการออกใบประกอบวิชาชีพครูโดยกระทรวงการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3. การรับบุคคลเข้าเป็นครูในสถานศึกษาของรัฐ ใช้วิธีการสอบแข่งขันแบบเปิด (open competition) โดยการสอบคัดเลือกซึ่งจัดขึ้นปีละ 1 ครั้ง โดยคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา แบ่งเขตตามพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ข้อสอบเบื้องต้นเป็นข้อเขียน ทถามความรู้เกี่ยวกับวิธีสอน คิดคะแนนร้อยละ 30 และถามความรู้เกี่ยวกับวิชาเฉพาะสาขา อีกร้อยละ 70 เมื่อผ่านแล้วจะสอบสอน (presentation) และสอบสัมภาษณ์ ทั้งนี้ ผู้สมัครเข้าสอบคัดเลือกเป็นครู จะต้องได้รับใบประกอบวิชาชีพแล้ว

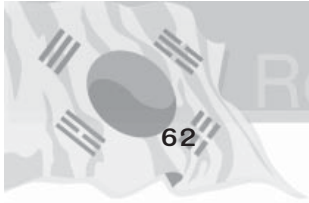
การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา

ข้อมูลจาก <http://aped.snu.ac.kr/cyberedu/cyberedu1/eng/eng3-03.html> แสดงว่า โรงเรียนในประเทศสาธารณรัฐเกาหลีไม่มีอำนาจในการคัดเลือกครูด้วยตนเอง ในแต่ละปีสถานศึกษาจะเสนอขออัตรากำลังครูไปยังต้นสังกัด คือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ระดับมหานคร/จังหวัด/เขต/อำเภอ ตามที่กฎหมายจะกำหนด) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะพิจารณาอนุมัติอัตรากำลังโดยคำนึงถึงความพอเพียงของงบประมาณด้วย แล้ว

จะจัดสอบคัดเลือกโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ก่อนที่จะจัดส่งครูไปให้ยังโรงเรียนที่ได้รับอัตรากำลัง นอกจากนี้ การเลื่อนตำแหน่งและการย้ายครู (promotion and transference of teachers) ก็บริหารจัดการโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในฐานะผู้บังคับบัญชาเบื้องต้นของครู และมีหน้าที่ในการนำและนิเทศครู (leading and supervising)

ในทรรศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงโซล (Sang-kab Lee. อ้างแล้ว) การนำและการนิเทศครู หมายถึง “การชี้ทิศทางให้แก่ครู ทั้งในเรื่องการให้บริการและเจตคติต่องานเพื่อสังคมโดยส่วนรวม ตลอดจนกระตุ้นให้ครูปรับปรุงในด้านการจัดการหลักสูตรและวิธีสอน”

Sang-kab Lee มีทรรศนะว่า ในการแสดงบทบาทในการนำและการนิเทศครู ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน ของระบบโรงเรียนจากระบบที่เน้นความเป็นราชการและการควบคุม (bureaucratic and controlled system) เป็นระบบที่มีอิสระและปฏิบัติการเชิงรุก (autonomous and active system) โดยให้ผู้ปกครองนักเรียนและครูมีส่วนร่วมกันสร้างความเป็นชุมชนแห่งการศึกษา และระบบการตัดสินใจสั่งการในสถานศึกษา จะต้องปรับโครงสร้างให้เป็นไปตามหลักการประชาธิปไตย แม้ว่าจะไม่ได้ให้สมาชิกทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมเท่า ๆ กัน แต่ทุกคนจะมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมกับเนื้อหาของเรื่องที่จะต้องตัดสินใจ

การเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครู

ข้อมูลจาก <http://aped.snu.ac.kr/cyberedu/cyberedu1/eng/eng3-03.html> แสดงว่า โครงสร้างการเลื่อนตำแหน่งของครูในสาธารณรัฐเกาหลี ทั้งสังกัดส่วนกลาง และสังกัดส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 5 ชั้น จากชั้นต่ำสุดไปสูงสุด คือ ครูชั้นที่ 2 → ครูชั้นที่ 1 → ครูชำนาญการ → ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน → ผู้บริหารโรงเรียน

ครูชั้นที่ 2 คือครูบรรจุใหม่ที่มีใบประกอบวิชาชีพซึ่งได้รับการอนุมัติจากกระทรวงการศึกษาฯ

ครูชั้นที่ 1 คือครูชั้นที่ 2 ที่ทำงานมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี และผ่านการฝึกอบรมเพื่อเลื่อนตำแหน่ง

ครูชำนาญการ คือครูชั้นที่ 1 ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยผู้บริหารโรงเรียน ให้เป็นครูชำนาญการในสาขาวิชาหนึ่ง ๆ ตำแหน่งนี้ไม่ใช่สถานภาพทางกฎหมาย (not legal status) และมีวาระการดำรงตำแหน่งเพียง 1 ปี ถ้าหมดวาระแล้วจะไม่แต่งตั้งซ้ำอีก

ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ได้รับการแต่งตั้งจากครูชั้นที่ 1 ซึ่งผ่านการฝึกอบรมและได้รับใบประกาศนียบัตรผู้ช่วยผู้บริหารแล้ว ผู้ที่จะมีสิทธิเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวนี้ นอกจากจะต้องเป็นครูชั้นที่ 1 ยังต้องเคยเป็นครูชำนาญการมาก่อนด้วย

ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน จะต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารโรงเรียน และผู้มีสิทธิเข้ารับการฝึกอบรมจะต้องเคยเป็นผู้ช่วย

ผู้บริหารโรงเรียนมาแล้วหลายปี และจะต้องได้รับใบประกาศนียบัตรจากการฝึกอบรมผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมาก่อน

การเลื่อนตำแหน่งของครูที่สังกัดโรงเรียนเอกชน ดำเนินการคล้ายกับการเลื่อนตำแหน่งของครูที่สังกัดโรงเรียนรัฐบาล จากครูชั้นที่ 2 ไปเป็นครูชั้นที่ 1 ครูชำนาญการ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียน

การย้ายและสภาพการทำงานของครู

ข้อมูลจาก <http://aped.snu.ac.kr/cyberedu/cyberedu1/eng/eng3-03.html> แสดงว่า ครูโรงเรียนเอกชนโดยทั่วไปจะไม่ย้ายโรงเรียนนอกจากกรณีพิเศษ ในกรณีที่เป็นข้าราชการครูสังกัดส่วนกลาง หรือส่วนท้องถิ่น จะย้ายหมุนเวียนทุก ๆ 4 หรือ 5 ปี ทั้งนี้ ครูถูกกำหนด ให้เกษียณอายุเมื่อมีอายุครบ 62 ปี ซึ่งเปลี่ยนแปลงมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เพราะในปีก่อนจากนั้น เคยเกษียณอายุเมื่อมีอายุครบ 65 ปี และถึงแม้จะลดอายุของการเกษียณลงไปอีก 3 ปี แต่ก็ยังเกษียณอายุช้ากว่าข้าราชการวิชาชีพประเภทอื่น ๆ

สถานภาพของครู

ครูโรงเรียนรัฐบาลในสาธารณรัฐเกาหลี มีสถานภาพใกล้เคียงกันกับข้าราชการ พลเรือนโดยทั่วไป แต่มีสถานภาพต่ำกว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยหรือผู้ประกอบการวิชาชีพอื่น ๆ ถ้าพิจารณาจากเงินเดือนของครู ซึ่งตามสถิติเมื่อปี พ.ศ. 2541 ครูได้รับเงินเดือนเฉลี่ยปีละ 10,242 ถึง 29,291 ดอลลาร์สหรัฐ เป็นเงินไทย ประมาณ

ปีละ 409,680 ถึง 1,171,640 บาท (1 ดอลลาร์สหรัฐ เท่ากับ 40 บาท) หรือประมาณเดือนละ 34,140 - 97,595 บาท (ANTRIEP Newsletter. อ้างแล้ว. หน้า 3)

สภาพการทำงานของครู

ในด้านภาระงานของครูในสาธารณรัฐเกาหลีนั้น พบว่า ครูต้องทำงานหนัก ถ้าพิจารณาจากขนาดห้องเรียน ตามสถิติในปี พ.ศ. 2541 ซึ่งแสดงว่า จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องเรียน ระดับประถมศึกษา เฉลี่ย 34.9 คน, ห้องเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เฉลี่ย 40.8 คน, และห้องเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เฉลี่ย 48.8 คน นอกจากนี้ ครูยังต้องทำงานบริหารชั้นเรียน และช่วยงานบริหารของโรงเรียนเพิ่มเติมจากการสอนอีกสัปดาห์ละหลายชั่วโมง เพราะบุคลากรสายสนับสนุนการสอนของโรงเรียนต่าง ๆ ยังมีจำนวนน้อย (Choi, et.al. 1997 อ้างจาก ANTRIEP. อ้างแล้ว)

การนิเทศและการเสริมสร้างพลังครู

การนิเทศ (supervision) และการเสริมสร้างพลัง (empowerment) เป็นเรื่องสำคัญมาก ในการธำรงรักษาครูดีไว้ในระบบการบริหารและจัดการศึกษา และเป็นการพัฒนาครูให้มีคุณภาพ เอื้อต่อการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและโรงเรียน แต่ Gyung - Hee Sung (อ้างจาก ANTRIEP Newsletter. July-December. 1997. หน้า 12-13) ได้ทำวิจัยและนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง Teacher Supervision and Support Services for Basic Education in Korea พบว่า ศึกษานิเทศก์ในสังกัดสำนักงานการศึกษาของท้องถิ่น (ระดับมณฑลและจังหวัด) ไม่พึงพอใจกับการนิเทศการศึกษาใน

พื้นที่ที่ตนรับผิดชอบ และมีเหตุผลแตกต่างไปจากครู ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์มีความคิดเห็นว่าตนไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะมีข้อจำกัดมากโดยเฉพาะการที่จะต้องทำงานธุรการมากเกินไป ในขณะที่ครูมีความเห็นว่า ศึกษานิเทศก์ไม่มีความรู้ที่เพียงพอในการนิเทศการสอน และโรงเรียนก็ไม่สามารถที่จะได้รับการนิเทศอย่างเหมาะสมเพราะสถานการณ์ไม่เอื้ออำนวย อย่างไรก็ตาม ทั้งศึกษานิเทศก์และครูมีความเห็นไม่ต่างกัน ว่าการนิเทศการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญ

ผลการวิจัยของ Gyung -Hee Sung ดังที่อ้างแล้ว ได้กล่าวถึงปัญหาในการนิเทศการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี รวม 6 ประการ ดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์ และครู ไม่มีเวลาพอและไม่มีกำลังใจที่จะทำการนิเทศและรับการนิเทศ เพราะมีงานมาก โดยศึกษานิเทศก์มีงานด้านธุรการมากเกินไป และครูมีภาระงานสอนมากเกินไป
2. การรักษาศักยภาพของศึกษานิเทศก์ที่ดีไว้ในตำแหน่ง ยังทำไม่ค่อยได้ เพราะตำแหน่งศึกษานิเทศก์เป็นเพียงบันไดสู่ตำแหน่งบริหาร คือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงกว่า ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์ที่มีอายุและประสบการณ์ใกล้เคียงกันกับผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้อำนวยการโรงเรียน มักจะมีเงินเดือนต่ำกว่าผู้ดำรงตำแหน่งบริหารทั้งสอง
3. การนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียนและครู เพราะมักจะทำ

ตามชุดของหลักสูตรที่ตายตัว (follows one set course) มากกว่าจะนิเทศตามสถานการณ์และปัญหาที่แท้จริงของครูและโรงเรียน

4. โปรแกรมสำหรับการฝึกอบรมและเสริมสร้างความเชี่ยวชาญด้านการสอนและการวิจัยให้แก่ศึกษานิเทศก์ มีน้อยเกินไป นอกจากนี้ ภาระงานธุรการที่มีมากมาย ก็ยังเป็นตัวการที่กีดกันศึกษานิเทศก์จากการเข้ารับการฝึกอบรมต่าง ๆ ด้วย

5. การประเมินในเชิงนิเทศ (supervisory evaluation) ยังไม่ยุติธรรมเท่าที่ควร และโรงเรียนที่ได้รับการประเมินว่ามีผลงานดีเด่น ก็ยังไม่มีระบบการให้รางวัลที่เหมาะสม

6. ระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัย เป็นอุปสรรคสำคัญของการนิเทศการศึกษา เพราะผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความสนใจที่จะรับการนิเทศและใช้หลักสูตรสถานศึกษา มากกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสนใจเรื่องนี้น้อยที่สุด เพราะมุ่งที่จะเตรียมนักเรียนเพื่อการสอบเรียนต่อในระดับสูงขึ้น มากกว่าการบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

องค์กรเพื่อผลประโยชน์ของครู

ข้อมูลจาก <http://aped.snu.ac.kr/cyberedu/cyberedu1/eng/eng3-03.html> แสดงว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนในเกาหลีใต้ประมาณร้อยละ 70 เป็นสมาชิกขององค์กรต่อไปนี้

1. Korean Federation of Teachers' Association เรียกว่า KFTA เป็นองค์กรที่มีลักษณะเชิงวิชาชีพ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.

2490 เป็นสมาคมครูสมาคมแรกและมีขนาดใหญ่ที่สุด มีสมาชิกประมาณ 200,000 คน ผู้มีสิทธิ์สมัครเข้าเป็นสมาชิก ได้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาล ครูประถม ครูมัธยมต้น ครูมัธยมปลาย อาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยบริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ มีโครงการที่สำคัญหลายโครงการ คือ

1.1 โครงการความร่วมมือและสนับสนุนซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิก

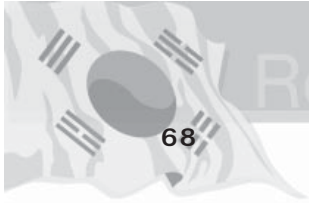
1.2 โครงการปรับปรุงสถานภาพทางเศรษฐกิจ สภาพการทำงาน และสวัสดิการ

1.3 โครงการปกป้องคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของสมาชิก

1.4 โครงการพัฒนาวิชาชีพของสมาชิก

1.5 โครงการจัดนิทรรศการนำเสนอผลงานวิจัยของสมาชิก

2. Korea Educational Teachers and Workers Union เรียกว่า KTU ก่อตั้งอย่างไม่เป็นทางการ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2532 และมีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย ในช่วงหลังจากนั้น 10 ปี แต่หลังจากรัฐบาลออกกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินงานสหพันธ์แรงงานสำหรับครู (The Law on the Establishment and Operation of Labor Unions for Teachers) เมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2542 KTU ก็ได้จดทะเบียนอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2542 และเปิดรับสมาชิกที่เป็นครูในโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนประถม โรงเรียนมัธยมต้น และ

โรงเรียนมัธยมปลาย เท่านั้น ไม่รับสมาชิกที่เป็นผู้บริหาร เช่น
ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน เป็นต้น ปัจจุบันมี
สมาชิกประมาณ 80,000 คน มีโครงการที่สำคัญ คือ

- 2.1 กิจกรรมเพื่อพัฒนาให้โรงเรียนเป็นประชาธิปไตย
- 2.2 การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา
- 2.3 การปรับปรุงการดูแลด้านเศรษฐกิจและสังคม

ของครู

- 2.4 การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพของครู
- 2.5 การส่งเสริมการฝึกกำลังกับผู้ประกอบการนักเรียน

และองค์กรในสังคม

ระบบการฝึกหัดครูและการพัฒนาครูประจำการ

การควบคุมคุณภาพการฝึกหัดครู กระทำโดยการรับรอง
วิทยฐานะ (accreditation) แก่สถาบันผลิตครู ที่มีมาตรฐานตาม
เกณฑ์ของกระทรวงการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรบุคคล หรือ
การรับรองสถาบันฝึกอบรมครูโดยผู้ว่าการเขตพื้นที่ จากสถิติ
ในเว็บไซต์ของ ยูเนสโก (อ้างแล้ว) พบว่ามีสถาบันฝึกหัดครู/ฝึก
อบรมครู 1,412 สถาบัน ทั่วประเทศ

ตารางที่ 2 จำนวนสถาบันฝึกหัดครู/ฝึกอบรมครู จำแนกตามประเภท หลักสูตร และการออกไปอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ประเภท	หลักสูตร	จำนวน	ผู้มีอำนาจ ออกไป ประกอบวิชาชีพ
สถาบันฝึกอบรมที่เปิดกว้างหลายสาขา	การฝึกหัดครูเพื่อรับประกาศนียบัตร, การฝึกอบรมทั่วไป, และการฝึกอบรมพิเศษสำหรับครูระดับอนุบาล ประถมและมัธยมศึกษา	3	กระทรวง การศึกษาฯ
สถาบันฝึกหัดครูมัธยมศึกษาที่สังกัดมหาวิทยาลัย	การฝึกอบรมเพื่อรับประกาศนียบัตรและการฝึกอบรมทั่วไป สำหรับครูโรงเรียนมัธยมศึกษา	69	
สถาบันฝึกหัดครูประถมศึกษาที่สังกัดมหาวิทยาลัยการศึกษา	การฝึกอบรมเพื่อรับประกาศนียบัตรและการฝึกอบรมทั่วไป สำหรับครูโรงเรียนประถมศึกษา	11	
สถาบันฝึกอบรมของสำนักงานการศึกษาของมหานครและจังหวัดต่างๆ	การฝึกอบรมเพื่อรับประกาศนียบัตรและการฝึกอบรมทั่วไป สำหรับครูอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา	16	
สถาบันฝึกอบรมทางไกล	การฝึกอบรมเพื่อรับประกาศนียบัตรและการฝึกอบรมทั่วไป สำหรับครูอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา	52	
สถาบันฝึกอบรมสาขาเฉพาะต่างๆ	การฝึกอบรมทั่วไป สำหรับครูอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา	1,261	ศึกษาธิการ มหานคร/จังหวัด
รวมทั้งสิ้น		1,412	

จากตารางที่ 2 แสดงว่า สถาบันที่จัดการฝึกหัดครูซึ่งสังกัดในมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่จัดการฝึกหัดครูมัธยมโดยเฉพาะ มีจำนวน 69 สถาบัน (ร้อยละ 4.89) ส่วนสถาบันฝึกหัดครูที่สังกัดมหาวิทยาลัยการศึกษา (affiliated with university of education) มีจำนวน 11 สถาบัน (ร้อยละ 0.78) โดยจัดการฝึกหัดครูทั้งระดับอนุบาล ประถมและมัธยมศึกษา ส่วนสถาบันที่จัดการฝึกหัดครูและการฝึกอบรมในระบบทางไกล มีจำนวน 52 สถาบัน (ร้อยละ 3.68) และสถาบันประเภทที่มีจำนวนมากที่สุด คือ สถาบันฝึกอบรมสาขาเฉพาะต่าง ๆ จำนวน 1,261 สถาบัน (ร้อยละ 89.31) ซึ่งผลการฝึกอบรมของสถาบันเหล่านี้ได้รับการรับรองจากสำนักงานการศึกษาของท้องถิ่น

นโยบายการปฏิรูปวิชาชีพครู

เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2539 คณะกรรมการที่ปรึกษาของประธานาธิบดี ในด้านการปฏิรูปการศึกษา (Presidential Commission on Education Reform) ได้เสนอรายงานฉบับที่ 4 ซึ่งได้กำหนดทิศทางของนโยบายการปฏิรูปครูไว้หลายประการ ต่อมา กระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ก็ได้กำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ดังนี้ (ANTRIEP. January-June. 2001. หน้า 3)

1. การปฏิรูประบบการฝึกหัดครู : มุ่งเพื่อให้สามารถผลิตครูที่มีคุณภาพและชำนาญการสอนวิชาเฉพาะสาขา ส่งผลให้มีการใช้ระบบประเมินสถาบันฝึกหัดครู (an institutional evaluation system for teacher training institutes) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541

2. การปรับปรุงวิธีการคัดเลือกครู : มุ่งเพื่อปฏิรูปการสอบคัดเลือกครู ให้มีการประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่ครอบคลุมคุณสมบัติต่าง ๆ ของครู มากขึ้นกว่าเดิม เช่น การใช้วิธีสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ และการสาธิตการสอน

4. การจำแนกประเภทใบประกอบวิชาชีพครูให้ชัดเจนขึ้น : มุ่งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่แท้จริงของครู เช่น แบ่งออกเป็นครูสัญญาจ้าง ครูที่มีใบประกอบวิชาชีพแบบผสม ครูวิจัย เป็นต้น

5. ปฏิรูปครูศิลปะ ครูดนตรี และครูพลศึกษา ระดับประถมศึกษา : มุ่งเพื่อให้ครูที่สอนวิชาเหล่านี้ในระดับประถมศึกษา มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม วิธีการที่ใช้ คือ การฝึกอบรมครูประถมเกี่ยวกับวิชาศิลปะ ดนตรี และพลศึกษา ควบคู่ไปกับการเพิ่มจำนวนรับเข้าครูประถมศึกษาที่จบจากสาขาวิชา ศิลปศึกษา ดนตรีศึกษา และพลศึกษา

6. การเสนอให้ปรับปรุงระบบเสริมพลังครูด้านความชำนาญเฉพาะด้าน : มุ่งเพื่อให้มีการนำระบบสะสมหน่วยกิต (accumulated credit system) มาใช้ และเชื่อมโยงการได้หน่วยกิตเพิ่มเติมเหล่านี้ เข้ากับการเลื่อนตำแหน่ง (promotion) และค่าตอบแทน (com-pensation)

7. การเสนอให้ปรับปรุงระบบสวัสดิการของครู : มุ่งเพื่อส่งเสริมขวัญกำลังใจของครู ซึ่งปรากฏผลแล้ว เช่น ครูได้รับค่าตอบแทนพิเศษสำหรับภาระงานและความรับผิดชอบพิเศษ นอกจากนี้ได้ปรับปรุงระบบประกันสำหรับครู โดยการขยายหน้าที่และวงเงินของกองทุน ชื่อ Compensation Fund for School Liability

ระบบบริหารงานวิชาการ และการประกันคุณภาพการศึกษา

การบริหารงานวิชาการ ในระดับประถมและมัธยมศึกษา ที่ได้กระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นจะต้องดำเนินการตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งบัญญัติในกฎหมายแม่บท การศึกษา (Education Law) และตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายการศึกษา ฉบับที่ 155 (Education Law 155) นอกจากนี้ กฎหมายดังกล่าวได้กำหนดเป้าหมายของหลักสูตร ระดับโรงเรียนแต่ละระดับ และเกณฑ์ในการพัฒนาตำราเรียน และ อุปกรณ์การสอนไว้ด้วย โดยให้กระทรวงการศึกษาและสำนักงาน การศึกษาของท้องถิ่น จัดทำแนวปฏิบัติต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้เหมาะสม กับแต่ละโรงเรียน ลักษณะเด่นของการบริหารงานวิชาการ และการประกันคุณภาพการศึกษาของสาธารณรัฐเกาหลี คือ การ กำหนดหลักสูตรโดยส่วนกลาง การควบคุมคุณภาพของตำราเรียน แบบผสมผสานหลายระดับ และการกระจายอำนาจการพัฒนา หลักสูตรไปสู่ระดับท้องถิ่นและสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

การกำหนดหลักสูตรโดยส่วนกลาง

หลักสูตรระดับประถมและมัธยมศึกษาฉบับล่าสุด คือ ฉบับ ปรับปรุงแก้ไข เมื่อปี พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางที่ กระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จัดทำขึ้นตาม ความในมาตรา 23 แห่ง กฎหมายว่าด้วยการศึกษาในโรงเรียน ประถมและมัธยมศึกษา (Elementary and Secondary School Education Law) โดยมุ่งหวังที่จะสร้างผู้สำเร็จการศึกษาที่มี คุณลักษณะ ดังนี้

1. เป็นผู้แสวงหาและรู้จักตัวตนของตนเอง เพื่อเป็นฐานของความสมบูรณ์ทุกด้าน ในทางบุคลิกภาพ
2. เป็นผู้ที่สามารถในการแสดงออกซึ่งความสามารถเชิงสร้างสรรค์ในระดับพื้นฐาน
3. เป็นผู้บุกเบิกเส้นทางอาชีพภายในขอบเขตอันกว้างขวางของวัฒนธรรมเกาหลี
4. เป็นผู้สร้างค่านิยมใหม่ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจในวัฒนธรรมแห่งชาติ
5. เป็นผู้อุทิศตนให้กับการพัฒนาชุมชน บนพื้นฐานของจิตสำนึกประชาธิปไตย

ข้อมูลจาก <http://aped.snu.ac.kr/cyberedu/cybered1/eng/eng3-02.html> ระบุเหตุผลของการปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ คือ

1. เพื่อให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งใช้ร่วมกันทั้งประเทศ
2. เพื่อขยายเวลาของกิจกรรมที่ส่งเสริมการควบคุมตนเอง
3. เพื่อนำหลักสูตรแบบช่วงชั้น (phased curriculum) มาใช้ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน
4. เพื่อนำหลักสูตรแบบเปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้าง (elective curriculum) มาใช้ในสองปีสุดท้ายของระดับมัธยมปลาย (มัธยมปีที่ 5-6)
5. เพื่อบังคับใช้การจัดการคุณภาพหลักสูตร (quality management of curriculum)

การกำหนดโครงสร้างและมาตรฐานด้านเวลาเรียน ของหลักสูตร

หลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งถูกกำหนดมาตรฐานจากส่วนกลาง แบ่งโครงสร้างหลักสูตร เป็น 3 ส่วน คือ รายวิชา (subjects) กิจกรรมการกำกับดูแลตนเอง (self-regulation activities) และกิจกรรมชมรม (club activities) และกำหนดมาตรฐานด้านเวลาเรียน ดังตัวอย่างโครงสร้างและมาตรฐานหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 โครงสร้างหลักสูตรและมาตรฐานเวลาเรียนตาม
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

ชั้น		ม.1	ม.2	ม.3
รายวิชา	ภาษาเกาหลี	170	136	136
	จริยศึกษา	68	68	34
	สังคมศึกษา	102	102	136
	คณิตศาสตร์	136	136	102
	วิทยาศาสตร์	102	136	136
	เทคโนโลยีและคหกรรม	68	102	102
	พลศึกษา	102	102	68
	ดนตรี	68	34	34
	วิจิตรศิลป์	34	34	68
	ภาษาต่างประเทศ	102	102	136
กิจกรรมการกำกับดูแลตนเอง		136	136	136
กิจกรรมชมรม		68	68	68
จำนวนคาบ ต่อปี		1,156	1,156	1,156

การควบคุมคุณภาพของตำราเรียน

ตำราเรียน และคู่มือครู เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการควบคุมคุณภาพการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี เพราะจะต้องสอดคล้องกับหลักสูตรที่จัดทำขึ้นโดยระดับชาติและต้องมีมาตรฐานตามที่ส่วนกลางและท้องถิ่นกำหนด ในส่วนของตำราเรียน ได้จำแนกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ตำราเรียนที่ลิขสิทธิ์เป็นของกระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
2. ตำราเรียนที่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของเอกชนและได้รับการอนุมัติ (authorized) โดยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงฯ (The Deputy Prime Minister and Minister of Education and Human Resources Development)
3. ตำราเรียนที่ได้รับการเห็นชอบ (recognized) ว่ามีความตรง (relevant) และมีประโยชน์ (useful) จากรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงฯ หรือ จากผู้อำนวยการการศึกษาท้องถิ่น (ระดับมหานคร/จังหวัด)

การกระจายอำนาจการพัฒนาหลักสูตรไปสู่ระดับท้องถิ่นและสถานศึกษา

ข้อมูลในเว็บไซต์ของยูเนสโก (อ้างแล้ว) ระบุว่า ตั้งแต่ปรับปรุงหลักสูตร ครั้งที่ 6 กระทรวงการศึกษา ฯ ได้เปิดโอกาสให้สำนักงานการศึกษาของท้องถิ่น และโรงเรียน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจพัฒนาหลักสูตร โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. กระทรวงการศึกษา ฯ กำหนดวัตถุประสงค์หลักสูตร พัฒนามาตรฐานต่าง ๆ สำหรับหลักสูตร กำหนดเนื้อหา วิธีการ และการวัดผล รวมทั้งกำหนดแนวทางที่เป็นเสมือนพิมพ์เขียวสำหรับการบริหารวิชาการ การบริหารการเงินทางการศึกษา การฝึกหัดครูและการฝึกอบรมครู การจัดพิมพ์ตำราเรียน การสอบเข้ามหาวิทยาลัย และอาคารสถานที่ทางการศึกษา ซึ่งทุกอย่างจะเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ
2. สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น พัฒนาชุดของแนวปฏิบัติ (a set of guidelines) สำหรับโรงเรียนแต่ละระดับ เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา
3. โรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้
 - 3.1 จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และจัดทำแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3.2 วิเคราะห์แนวทางการจัดทำหลักสูตรที่จัดทำโดยหน่วยเหนือขึ้นไป
 - 3.3 สํารวจและวิเคราะห์สภาพที่เป็นจริงทั้งหมดและนำข้อมูลเหล่านี้มาพิจารณาประกอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3.4 กำหนดเป้าหมายต่าง ๆ ของการศึกษาสำหรับโรงเรียนนั้น ๆ และกำหนดนโยบายโรงเรียนในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย
 - 3.5 จัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษา (tentative school curriculum)

3.6 ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาฉบับร่าง จนเป็นฉบับถาวร

3.7 นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้

3.8 ประเมินและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

กรณีตัวอย่างการพัฒนาหลักสูตรในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตร แนวทางการใช้หลักสูตร และการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในระดับท้องถิ่น และสถานศึกษา อธิบายได้โดยใช้กรณีตัวอย่างของสำนักงานการศึกษาท้องถิ่นบางแห่ง และในโรงเรียนบางโรงเรียน ซึ่งได้รับข้อมูลจากเว็บไซต์ของยูเนสโก สรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรในระดับท้องถิ่น : กรณีสำนักงานการศึกษาจังหวัดคังวอน (Kangwon Provincial Office of Education)

1.1 ดำเนินการวิจัย เกี่ยวกับหลักสูตรเลือก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงการศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2541 ถึง 2543

1.2 ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการใช้หลักสูตรเลือกระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปี พ.ศ. 2541 ถึง 2542

1.3 พัฒนาแนวทางการใช้หลักสูตรเลือกระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปี พ.ศ. 2543

1.4 ทบทวนแนวทางการใช้หลักสูตรเลือกระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปี พ.ศ. 2544

1.5 พัฒนาอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตร ในปี พ.ศ. 2544

2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา : โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่คังวอน

2.1 คณะกรรมการพัฒนาและบริหารหลักสูตรของ
สถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหาร
หัวหน้าหมวดวิชา ผู้แทนครู และ ผู้แทนผู้ปกครอง ดำเนินการ
วิเคราะห์หลักสูตรระดับชาติ และแนวทางการใช้หลักสูตรของ
สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น เพื่อให้รู้แน่ชัดถึงความต้องการของ
ระดับชาติและระดับท้องถิ่น

2.2 คณะกรรมการพัฒนาและบริหารหลักสูตรของ
สถานศึกษา ดำเนินการสำรวจความต้องการ (conduct a needs
assessment) ของโรงเรียน และกำหนดทิศทางของหลักสูตร
สถานศึกษา

2.3 คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรและบริหาร
หลักสูตรของสถานศึกษา พัฒนาร่างหลักสูตรสถานศึกษา ทบทวน
และปรับปรุงให้เป็นฉบับสมบูรณ์

การประกันคุณภาพด้วยการทดสอบระดับชาติและ ระดับจังหวัด

การประกันคุณภาพการศึกษาในสาธารณรัฐเกาหลี นอกจาก
จะทำได้โดยการกำหนดให้ใช้หลักสูตรแกนกลาง ซึ่งกำหนดโดย
กระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้

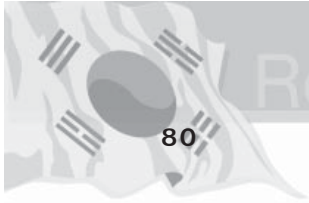
โครงสร้างและมาตรฐานการศึกษาเป็นแบบเดียวกัน และเปิดโอกาสให้ปรับปรุงในรายละเอียดให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น และโรงเรียน เรียกว่าหลักสูตรสถานศึกษา (school curriculum) แล้ว ยังมีระบบการประเมินโดยหน่วยงานของส่วนกลาง เรียกว่า สถาบันหลักสูตรและการประเมินผล แห่งชาติ (The Korea Institute of Curriculum and Evaluation เรียกย่อว่า KICE) ซึ่งทำการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้วยการทดสอบหลายรูปแบบ นอกจากนี้ ระดับมหานคร/จังหวัด ยังร่วมกันจัดทำแบบทดสอบขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของระดับชาติ ด้วย

การทดสอบที่สำคัญ 4 รูปแบบ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียดซึ่งสรุปจาก ANTRIEP Newsletter (January-June. 2003. หน้า 7-9) ดังต่อไปนี้

1. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาในระดับชาติ

การประเมินคุณภาพการศึกษาในรูปแบบแรกนี้ เรียกว่า National Assessment of Educational Achievement มีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในระดับโรงเรียน โดยวัดผลสัมฤทธิ์ของวิชาต่างๆ ในแต่ละระดับชั้น ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการประเมินหลักสูตร การเรียนการสอน และนโยบายการศึกษาโดยภาพรวม

การประเมินคุณภาพในระบบดังกล่าว ได้กำหนดเป็นนโยบายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 และเริ่มดำเนินการในระดับเตรียม

การตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 และ 2543 และดำเนินการทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2544 จนถึงปัจจุบัน

วิธีดำเนินงาน คือ สอบวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6, มัธยมศึกษาปีที่ 3, และมัธยมศึกษาปีที่ 4,5,6 โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั่วประเทศ ใช้กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 1 ของนักเรียนแต่ละชั้นปี ที่กล่าวแล้ว และสอบความรู้ 5 วิชา ได้แก่ ภาษาเกาหลี คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ (ยกเว้นนักเรียนประถมศึกษาไม่ต้องสอบวิชา ภาษาอังกฤษ) การสอบแต่ละวิชา มีทั้งข้อเขียนและภาคปฏิบัติ (paper and pencil tests and performance-based evaluation) การประเมินผลการสอบ จำแนกเป็น 4 ระดับ คือ ดีมาก ปานกลาง พื้นฐาน และต่ำกว่าพื้นฐาน (excellent, average, elementary, and below elementary)

2. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ วิจัยและแก้ปัญหา

การประกันคุณภาพการศึกษาในรูปแบบนี้ เรียกว่า Diagnostic Evaluation of Basic Educational Achievement เป็นระบบที่ได้นำมาใช้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2540 ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของการตรวจสอบสัมฤทธิ์ผลของการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สามารถบอกได้ว่า มีนักเรียนในโรงเรียนประถม และมัธยมคนใดบ้างที่อยู่ในกลุ่มต่ำกว่าเกณฑ์ (underachievers in elementary and secondary schools) และเพื่อยกระดับ

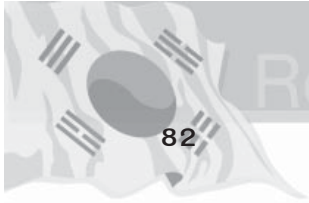
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแสวงหาวิธีการ แนะนำการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

วิธีการดำเนินงาน คือ จัดการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 3 ด้าน คือ การอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์พื้นฐาน (reading, writing, and basic mathematics หรือเรียกรวมว่า 3 R's) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคน ทั่วประเทศ เพื่อค้นหา นักเรียนที่ยังอ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้ และคิดเลขไม่เป็น

หลังจากทราบว่ามึนักเรียนคนใดมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเกณฑ์แล้ว จะจัดให้มีการแนะนำอย่างเป็นระบบ รวมทั้งส่งอุปกรณ์การเรียนเพื่อการสอนเสริมไปให้ จากการประเมินด้วยวิธีนี้ในปี พ.ศ. 2545 ได้เกิดผลดีตามมาอย่างชัดเจน คือ จำนวนของเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์พื้นฐานต่ำกว่าเกณฑ์ ลดลงมาก ตัวอย่างเช่น ในเขตกรุงโซล เมื่อต้นปีการศึกษา 2545 เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ด้าน 3 R's ต่ำกว่าเกณฑ์ มีจำนวนมากถึง 17,153 คน แต่ได้ลดลงเหลือ 3,567 คน (ลดลงร้อยละ 79.2 ของเด็กที่มีปัญหาทั้งหมด) ตอนปลายปีการศึกษา 2545

3. การทดสอบความสามารถทางวิชาการเพื่อเข้าสู่ระดับอุดมศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาในรูปแบบที่สาม คือ การทดสอบความสามารถทางวิชาการเพื่อเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา เรียกว่า College Scholastic Ability Test หรือเรียกรวมว่า CSAT เป็นระบบสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยที่รัฐบาลกลางรับรอง

(national level colleges) เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 การวัดความสามารถทางวิชาการโดยข้อสอบ CSAT เน้นความสามารถในการคิด (thinking ability) วิชาต่าง ๆ ซึ่งเป็นวิชาแบบบูรณาการ ได้แก่ วิชาภาษา คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และภาษาต่างประเทศที่สอง จุดประสงค์ของการทดสอบ คือ เพื่อปรับปรุงการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่อุดมศึกษา, เพื่อให้การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นการศึกษาเพื่อคนทั่วไปมากขึ้น (normalization of high school education), และเพื่อให้กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาระดับอุดมศึกษา มีข้อมูลที่เป็นทางการและมีความเป็นปรนัยสูง หลักการสำคัญสำหรับการออกข้อสอบ CSAT ได้แก่

(1) ข้อคำถามควรเหมาะสมกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

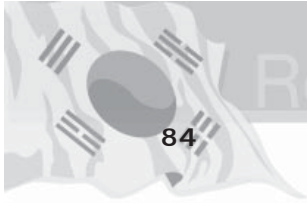
(2) ข้อคำถามควรมีลักษณะเป็นพหุสาขาวิชา (inter-disciplinary) ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยใช้ประเด็นที่เชื่อมโยงกับหลายวิชา หรือหลายบทในวิชาเดียวกัน

(3) ควรหลีกเลี่ยงข้อคำถามที่สามารถตอบได้ด้วยการท่องจำ และควรจะเป็นข้อคำถามที่วัดความสามารถในการแก้ปัญหา และ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ให้เหมาะกับสถานการณ์ที่กำหนดให้

(4) ข้อคำถามแบบเลือกตอบควรเป็นแบบ 5 ตัวเลือก แต่ในการสอบวัดความสามารถด้านคณิตศาสตร์ ควรเป็นข้อสอบแบบอัตนัย ร้อยละ 20

ผลจากการนำระบบ CSAT มาใช้เพื่อคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามาใช้ ตามที่ได้รับรายงานจากครู คือ ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับโรงเรียน เช่น การสอนในห้องเรียน มีการเน้นความสามารถในการสืบเสาะหาความรู้ (inquiry ability) และความสามารถในการคิด (thinking ability) มากกว่าการเน้นความจำแบบไม่คิด และครูได้กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้าง คำถามและการอภิปราย นอกจากนี้ สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ นอกเหนือจากตำราเรียนหลัก ได้ถูกนำมาใช้ และการตอบปัญหาต่าง ๆ ที่ถามในชั้นเรียน ก็เป็นปัญหาปลายเปิดคล้ายกับปัญหาที่ใช้ในการสอบ CSAT อย่างไรก็ตาม นักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ ไม่ได้ระบุถึงการเปลี่ยนแปลงที่คิดว่าจะเห็นได้อย่างชัดเจน ยกเว้นเรื่องการได้ตอบคำถามต่าง ๆ ที่ได้ทำตามแนวข้อสอบ CSAT

4. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาโดยข้อสอบร่วมของจังหวัดต่าง ๆ การประกันคุณภาพในรูปแบบนี้ เรียกว่า Evaluation of Educational Achievement ซึ่งเป็นการรวมตัวกันของสำนักงานการศึกษาแห่งกรุงโซลกับสำนักงานการศึกษามหานครหรือจังหวัด อีก 15 สำนักงาน เพื่อจัดการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ร่วมกัน เมื่อปีการศึกษา 2545 โดยจัดสอบให้นักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 4 และ 5 จำนวน 2 ครั้ง ในเดือนมิถุนายน และพฤศจิกายน จัดสอบให้นักเรียนชั้นมัธยม ปีที่ 6 จำนวน 3 ครั้ง ในเดือนมีนาคม มิถุนายน และตุลาคม ทั้งนี้ เพราะข้อสอบ CSAT ถูกวิจารณ์ว่า ผู้ออกข้อสอบคืออาจารย์มหาวิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่

จึงไม่เหมาะสมในเรื่องความยากของข้อสอบ แต่ข้อสอบรวมของสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น ได้ให้ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมเป็นผู้ออกข้อสอบ จึงช่วยกระตุ้นให้นักเรียนพยายามปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินตนเอง รวมทั้งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านวิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการศึกษา และวิธีการเรียนการสอน ที่สัมพันธ์กับการสอบแบบ CSAT ด้วย ดังนั้น ผลการสำรวจความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง และสมาคมทางการศึกษาต่าง ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ท้องถิ่นร่วมมือกันจัดทำขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2545 พบว่า ได้รับความพึงพอใจจากทุกกลุ่ม

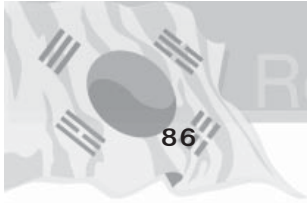
นอกจากการประเมินผลโดยข้อสอบที่สำนักงานการศึกษาในระดับมหานครหรือจังหวัด ร่วมมือกันสร้างขึ้น ดังกล่าวแล้ว แต่ละสำนักงานยังจัดให้มีการประเมินผลในระดับชั้นอื่น ๆ ด้วย

การประกันคุณภาพด้วยการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

Inshik Jun นักวิชาการของสถาบันพัฒนาการศึกษาแห่งประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (KEDI) (ใน http://gauge.u-akugei.ac.jp/apaid/apaid04/country_presentations/Korea.htm) ให้ข้อมูลที่สรุปได้ว่า การเรียนรู้ผ่านระบบคอมพิวเตอร์ในประเทศสาธารณรัฐเกาหลีเริ่มมาได้ประมาณ 20 ปี เศษ และนโยบายของรัฐบาลกลางในการพัฒนา e-Learning เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 โดยกระทรวงแรงงานได้จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต ให้แก่พนักงาน และมีนโยบายคืนเงินค่าประกันให้กับ

พนักงานที่ผ่านการฝึกอบรม เรียกว่า Employment Insurance Refund Policy ในขณะที่กระทรวงสารสนเทศและการสื่อสาร (Ministry of Information and Communication หรือ MOIC) ก็ออกกฎหมายชื่อ Law for Developing On-Line Digital Contents Industry ซึ่งเน้นการผลิตเนื้อหาต่าง ๆ ที่ใช้ระบบดิจิทัลเพื่อนำไปใช้กับการศึกษา และเน้นการมีผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเร่งด่วน MOIC ได้พยายามดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และได้เสนอโครงการ e-Korea เมื่อปี พ.ศ. 2539 และมีโครงการ e-Campus ด้วย

รายงานของ Inshik Jun (อ้างแล้ว) ระบุว่า กระทรวงมหาดไทย (MOGAHA) ได้ออกระเบียบ ชื่อ Operational Regulations of Cyber Training for Civil Servants บังคับใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2544 ส่งผลให้ข้าราชการในสังกัดจำนวนมากกว่า 10,000 คน ได้รับการฝึกอบรมจนสามารถใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้แบบ e-Learning คิดเป็นร้อยละ 20 ของข้าราชการทั้งหมด เมื่อปี พ.ศ. 2545 และในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับ โรงเรียน นั้น Lee Seung-hwan ผู้อำนวยการของหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัด Korean National Commission for UNESCO (อ้างจาก Forum on Quality Improvement in Education. หน้า 14) ได้นำเสนอในเอกสารชื่อ Initiatives for Quality Improvement in Education in the Republic of Korea ว่า การปฏิรูปในด้านต่าง ๆ เพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในเกาหลีใต้ เน้นการศึกษาตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และรัฐบาลได้สร้าง

ระบบการศึกษาที่เน้นการศึกษาตลอดชีวิต ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2542 และมีเป้าหมายที่จะพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้สามารถใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างแท้จริงภายในปี พ.ศ. 2548 โดยจะให้ครูทุกคนมีคอมพิวเตอร์ใช้ และจะสร้างวิทยาเขตเสมือน (virtual campuses) เพื่อจัดการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ทั้งสิ้น 9 วิทยาเขต เพื่อลดช่องว่างทางการศึกษาของคนในสังคม

รายงานเรื่อง Education in Korea (อ้างแล้ว) ได้นำเสนอข้อมูลในบทที่ 11 ว่ากระทรวงการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาสำหรับยุคสารสนเทศ (Comprehensive Plan for the Information Age in Education) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 โดยมีเป้าหมายเพื่อที่จะสร้างโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการศึกษาในยุค สารสนเทศ ด้วยการจัดส่งฮาร์ดแวร์ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ พร้อมทั้งได้สร้างเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และติดตามด้วยการเร่งรัดให้ครูและนักเรียนใช้อินเตอร์เน็ตในการเรียนการสอน หลังจากนั้นเพียง 1 ปี เมื่อปี พ.ศ. 2544 กระทรวงได้จัดทำแผนฉบับที่ 2 ขึ้น เป็นแผนระยะ 5 ปี เรียกชื่อว่า The Second Comprehensive Plan for the Information Orientation of Education ซึ่งได้ ส่งเสริมการยกระดับโครงสร้างสารสนเทศทางการศึกษา และการสร้างสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาที่เอื้อต่อการใช้ ICT อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เพิ่มคอมพิวเตอร์ให้แก่โรงเรียน รักษาความเร็วของการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตให้เหมาะสมกับขนาดของโรงเรียน และซ่อมแซมอุปกรณ์ให้ใช้การได้จริงงบประมาณที่ใช้เพื่อการนี้มากถึง 2.746 ล้านล้านวอน ซึ่งทำให้เกิดการปรับปรุงครั้งใหญ่ในด้านการประกันคุณภาพการศึกษาไม่

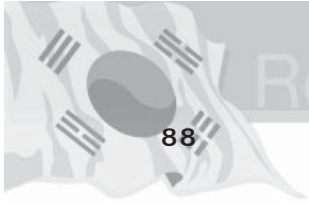
เกิดช่องว่างกันมากเกินไประหว่างท้องถิ่นต่าง ๆ การดำเนินงานเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา โดยการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สรุปได้ดังนี้

1. การจัดสรรฮาร์ดแวร์สำหรับสารสนเทศทางการศึกษา

กระทรวงการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้สร้างห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศรวม 10,064 ห้อง ภายในปี พ.ศ. 2543 โดยมีเกณฑ์การจัดสรรคือ ถ้าโรงเรียนมีนักเรียนต่ำกว่า 36 ห้องเรียน จะให้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 1 ห้อง แต่ถ้ามีมากกว่า จะได้ 2 ห้อง

ด้านการจัดสรรคอมพิวเตอร์ให้แก่ครูและนักเรียนนั้น ได้ดำเนินการจัดสรรคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ไปให้แก่ครูทุกคน จำนวนทั้งสิ้น 340,000 เครื่อง เท่ากับจำนวนครู และมีแผนการจัดสรรคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลไปให้แก่โรงเรียนมากขึ้น มีเป้าหมายว่าจะให้เทียบเคียงได้กับประเทศสมาชิกของ OECD ภายในปี พ.ศ. 2548 คือให้โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง ต่อนักเรียน 5 คน

นอกจากนี้ มีโครงการเพื่อยกระดับสิ่งแวดล้อมทางการสอน (The Project to Upgrade the Teaching Environment) ซึ่งได้เริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้การสอนในห้องเรียนสามารถใช้สื่อมัลติมีเดียและอินเทอร์เน็ต โครงการนี้ได้จัดหาเครื่องมือ เช่น คอมพิวเตอร์ มัลติมีเดีย โทรทัศน์ โปรเจคชั่น โปรเจคเตอร์ และจอมอนิเตอร์ ให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 220,000 ห้องเรียน ภายในปี พ.ศ. 2545 ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 4.932 ล้านล้านวอน (493.2 billion won) ตาราง

ที่ 4 และ 5 ต่อไปนี้ แสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยการจัดหาฮาร์ดแวร์ที่มีคุณภาพสูง และมีจำนวนเพียงพอกับความต้องการ โดยตารางที่ 5 แสดงถึงความเท่าเทียมกันระหว่างโรงเรียนสังกัดส่วนท้องถิ่นกับโรงเรียนเอกชน และโรงเรียนสังกัดส่วนกลาง

ตารางที่ 4 การดำเนินงานตามแผน 5 ปี เพื่อการศึกษาสำหรับยุคสารสนเทศ

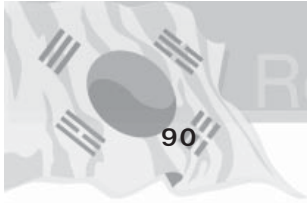
ประเภท	โครงการ	เป้าหมาย
โครงสร้างพื้นฐานของสารสนเทศ	* จัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ให้แก่โรงเรียน - สำหรับห้องปฏิบัติการ - สำหรับชั้นเรียน	* 1 เครื่อง ต่อนักเรียน 5 คน สำหรับการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ * จำนวนขึ้นอยู่กับการใช้งานในห้องปฏิบัติการ, ห้องสอนวิชาเฉพาะ, และห้องเรียนแบบกลุ่มขนาดเล็ก
	* ความเร็วของอินเทอร์เน็ต	2 Mbps
การใช้ประโยชน์	* รับบริการจากอินเทอร์เน็ต * การสอนโดย ICT	* การให้บริการมัลติมีเดีย เช่น ภาพยนตร์ * การเรียนรู้แบบค้นคว้าโดยใช้จดหมายเวียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail group-centered exploratory learning)

ตารางที่ 5 จำนวนนักเรียนต่อจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ในปี พ.ศ. 2545

ระดับโรงเรียน		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	ม.ปลาย สายสามัญ	โรงเรียน อาชีวศึกษา	รวม พิเศษ
สังกัด ส่วนกลาง	จำนวนเครื่อง	1,743	1,366	1,926	2,399	695	8,129
	นร : เครื่อง	6.4	4.9	4.1	2.7	1.5	4.1
สังกัด ท้องถิ่น	จำนวนเครื่อง	495,833	299,847	215,262	225,890	10,743	1,247,575
	นร : เครื่อง	8.3	6.1	5.6	2.5	1.9	6.2
สังกัด เอกชน	จำนวนเครื่อง	497,576	301,213	217,188	11,438	11,438	1,255,704
	นร : เครื่อง	8.3	6.1	5.6	2.5	1.9	6.2

2. การสร้างเครือข่ายคอมพิวเตอร์สำหรับโรงเรียน ประถมและมัธยม

กระทรวงการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้ดำเนินการโดยเชื่อมโยงอุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศนานาชาติในโรงเรียนเข้ากับเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และต่อจากนั้น ก็ปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยการให้ใช้ข้อมูลร่วมกันเพื่อการสอน และใช้สารสนเทศทางการศึกษาประเภทอื่น ๆ ร่วมกัน ผลปรากฏว่า ในปี พ.ศ. 2543 ได้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ระหว่างโรงเรียน (intra-school computer networks) และระบบดังกล่าวได้เชื่อมโยงเข้ากับทางด่วนข้อมูลสารสนเทศของระดับชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2544 การเชื่อมต่อเครือข่ายระหว่างโรงเรียนเข้ากับระบบเครือข่ายที่ครอบคลุมทั่วประเทศหรือทั่วโลก ทำได้

สองทาง คือ เชื่อมต่อกับระบบ National Computerization Agency (Pubnet) ซึ่งเป็นบริการของรัฐ หรือเชื่อมต่อกับสายที่ให้เช่า (leased lines) ของ Korean Education Network (KREN) ส่วนใหญ่โรงเรียนในสังกัดรัฐบาลท้องถิ่นระดับจังหวัดจะเชื่อมกับ Pubnet แต่โรงเรียนสังกัดมหานคร มักจะเชื่อมกับเครือข่ายของ KREN ค่าใช้จ่ายสำหรับการเชื่อมต่อเครือข่าย แสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 อัตราค่าบริการทางด่วนข้อมูลเพื่อการศึกษาในโรงเรียน (พ.ศ. 2544-2548)

บริการ	ความเร็วในการเชื่อมต่อ	ราคาพื้นฐาน	ราคาสำหรับโรงเรียนประถมและมัธยม		
			70% ของราคาพื้นฐาน	ราคาลดพิเศษตามข้อตกลง	อัตราการลดพิเศษ (%)
PUBNET	256K	395,700	276,990	ไม่เก็บเงิน	100 %
	512K	540,200	378,140	36,780	90%
	2M	1,224,000	856,800	374,500	56%
	10M	3,362,000	2,353,400	711,000	70%
สายด่วนพิเศษ (ขึ้นอยู่กับอัตราของแต่ละเทศบาล)	512K	209,620	146,730	117,380	20%
	2M	484,380	339,060	271,250	20%

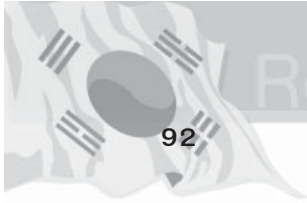
3. การพัฒนาสื่อและซอฟต์แวร์เพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

หลังจากโครงการพัฒนาและจัดสรรฮาร์ดแวร์เสร็จสิ้นแล้ว ปัจจุบัน กระทรวงการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้หันมาเน้นการพัฒนาซอฟต์แวร์และสื่อประเภทเนื้อหา และการสนับสนุนให้โรงเรียนใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หน่วยงานชื่อ The Korea Education and Research Information Service เป็นผู้นำในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบของมัลติมีเดีย และการผลิตตำราเรียนประเภทที่ 1 จำนวน 171 เล่ม และตำราเรียนประเภทที่ 2 จำนวน 32 เล่ม เพื่อใช้ทั่วประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ถึง พ.ศ. 2546

นอกจากนี้ สำนักงานการศึกษาระดับมหานครและระดับจังหวัด ยังมีบทบาทในการพัฒนาซอฟต์แวร์เพื่อการสอนที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นพื้นฐานด้วย ในขณะเดียวกัน ครูก็ได้รับการส่งเสริมให้ทำวิจัยเกี่ยวกับใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอน และมีการนำระบบการให้ประกาศนียบัตรผลงานมาใช้เพื่อประเมินคุณค่าของซอฟต์แวร์ทางการศึกษาที่พัฒนาโดยสถาบันเอกชนด้วย นอกจากนี้ โรงเรียนที่ใช้ซอฟต์แวร์ที่ดีเยี่ยมและหลากหลายก็ได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงเป็นพิเศษ

6. การวิจัยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนนำร่อง

ในปี พ.ศ. 2542 กระทรวงการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้จัดทำโครงการวิจัยชื่อ Pilot Schools for the

Research on the Educational Information Age ในโรงเรียน 10 แห่ง และผลการวิจัยได้จัดส่งให้กับโรงเรียนประถมและมัธยมทั่วประเทศ ต่อจากนั้น ในปี พ.ศ. 2544-2546 ได้ดำเนินการวิจัยในโรงเรียน 58 แห่ง ในแต่ละปี โดยในปี พ.ศ. 2544 ดำเนินการในชั้นประถมปีที่ 1-4 และมัธยมปีที่ 1 ในปีต่อมา ดำเนินการในชั้นประถมปีที่ 5-6 มัธยมปีที่ 2 และ 4 และในปี พ.ศ. 2546 ได้ดำเนินการในชั้นมัธยม ปีที่ 3 โรงเรียนนำร่องเหล่านี้ ได้ถูกนำไปเป็นตัวแบบ (Model) สำหรับการจัดการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ และจะถูกนำไปประยุกต์กับทุกรายวิชาที่ใช้หลักสูตรแกนกลาง โครงการอื่น ๆ นอกจากนี้ คือ การสร้างและการเผยแพร่ฐานข้อมูลสำหรับการนิเทศและการใช้ผลงานวิจัยเหล่านี้

7. การจัดตั้งระบบ EDUNET และระบบ RISS4U

เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2539 กระทรวงการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้จัดตั้งระบบสารสนเทศทางการศึกษา ชื่อ EDUNET (www.edunet4u.net) ซึ่งให้บริการอย่างครอบคลุมเพื่อให้มีสารสนเทศที่มีคุณภาพสำหรับการศึกษา ใช้ได้ทั้งนักเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียน บริการของ EDUNET เช่น

7.1 เนื้อหาการศึกษา ข้อมูลมัลติมีเดีย ข้อมูลเพื่ออ้างอิง ฐานข้อมูลธนาคารคำถามสำหรับแต่ละรายวิชา (problem bank data base for each subject) ตามหลักสูตรแกนกลาง

7.2 ชุมชนไซเบอร์ (cyber communities) ซึ่งจัดให้กับครู โรงเรียน และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

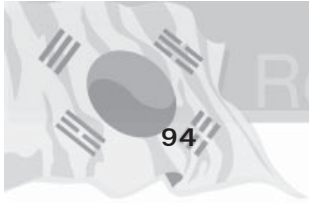
7.3 บริการให้การแนะแนวทางการศึกษา (cyber educational counseling service) ซึ่งรวมถึงการแนะแนวเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงในโรงเรียน การเรียนต่อ การหางานทำ เป็นต้น

7.4 บริการข้อมูลที่เหมาะสมกับเฉพาะกลุ่ม เช่น ครู นักเรียนระดับประถมศึกษา นักเรียนระดับมัธยมต้น ผู้ปกครอง เป็นต้น

ระบบ RISS4U เป็นระบบที่ให้บริการเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการภายในประเทศโดยการบูรณาการและจัดระบบสารสนเทศจากงานวิจัยที่ทำในประเทศ และให้บริการข้อมูลสารสนเทศ ในด้านนี้ด้วยราคาถูก มีบริการต่าง ๆ เช่น บริการถ่ายเอกสารจากวิทยานิพนธ์และวารสาร การจัดการฐานข้อมูลเพื่อจัดทำดัชนีหนังสือที่สมบูรณ์แบบ และการให้คำแนะนำเรื่องการพิมพ์เอกสารข้ามสำนักหอสมุด เป็นต้น

9. การพัฒนาความสามารถของครูด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2543 พบว่า ครูในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ได้รับการฝึกอบรมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนมากกว่าร้อยละ 25 ในแต่ละปี และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 เนื้อหาของการฝึกอบรมเปลี่ยนจากการใช้เทคโนโลยี เป็นการปรับปรุงวิธีสอนและวิธีการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายที่จะให้ครูร้อยละ 33 ในแต่ละปีได้รับการฝึกอบรมตามแนวทางนี้

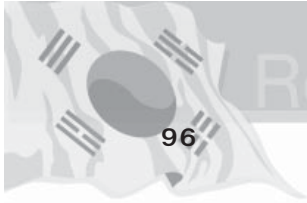

นอกจากนี้ ยังมีการฝึกอบรมผู้เชี่ยวชาญทางเทคโนโลยี การศึกษาประจำโรงเรียน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ถึง 2547 โดยฝึกอบรมผู้เชี่ยวชาญสายสนับสนุนการใช้สารสนเทศและเทคโนโลยี การสื่อสาร 1 คน ต่อจำนวนโรงเรียน 5 โรงเรียน และฝึกอบรม CEO ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ร้อยละ 33 ต่อปี รวมทั้งให้โรงเรียนฝึกอบรมครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นการเพิ่มเติมความรู้ให้อีกอย่างน้อยปีละ 15 ชั่วโมง ทุกคน

สรุป

การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา ในสาธารณรัฐเกาหลี หลังจากปี พ.ศ. 2534 เป็นการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่น ซึ่งจำแนกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับมหานครหรือจังหวัด แบ่งเป็น 16 หน่วยการปกครอง ได้แก่ กรุงโซล และมหานครอื่นอีก 6 แห่ง กับจังหวัดต่าง ๆ 9 จังหวัด และระดับเขต/อำเภอ (district หรือ county) 175 เขต ให้มีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาระดับ ประถมถึงมัธยมปลาย โดยระดับเขต/อำเภอ ดูแลเฉพาะการศึกษาระดับอนุบาล ประถม และมัธยมต้น ภายใต้การกำกับดูแลของระดับมหานครหรือจังหวัด ในการกระจายอำนาจการบริหาร ด้านการเงิน ได้จัดสรรงบประมาณจากส่วนกลาง ไปให้ระดับท้องถิ่น ประมาณร้อยละ 70 ของค่าใช้จ่ายในการบริหารการศึกษาของท้องถิ่น แต่คิดเป็นร้อยละ 90 ของงบประมาณแผ่นดินที่กระทรวง การศึกษาได้รับ การจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางไปให้แก่สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น มีทั้งการสนับสนุนตามจำนวนนักเรียน

และการให้ความช่วยเหลือพิเศษแก่ท้องถิ่นที่มีรายได้น้อย ส่วนการบริหารงานบุคคล ได้กระจายอำนาจไปยังท้องถิ่นระดับเขต/อำเภอ ด้านการสรรหา บรรจุแต่งตั้ง และอื่น ๆ ทุกด้าน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับครูผู้สอนระดับอนุบาลจนถึงครูมัธยมต้น รวมทั้งผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนเหล่านี้ด้วย แต่การบริหารบุคคลตำแหน่งครูระดับมัธยมปลายและผู้บริหารโรงเรียนทุกระดับ เป็นหน้าที่ของสำนักงานการศึกษาระดับมณฑล/จังหวัด โดยใช้ระบบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และการควบคุมคุณภาพของสถาบันผลิตและฝึกอบรมครู ซึ่งกระจายอำนาจการรับรองสถาบันฝึกอบรมครูที่จัดการฝึกอบรมเฉพาะสาขา ไปให้ผู้อำนวยความสะดวกการศึกษา มณฑล/จังหวัด ด้วย ส่วนการกระจายอำนาจการบริหารวิชาการ ดำเนินการโดย ใช้ระบบหลักสูตรแกนกลางที่เปรียบเสมือนพิมพ์เขียว แล้วให้สำนักงานการศึกษาของมณฑล/จังหวัด จัดทำแนวทางการใช้หลักสูตรสำหรับโรงเรียนในสังกัด และให้แต่ละโรงเรียนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขึ้น ตามกรอบของหลักสูตรแห่งชาติและแนวทางการใช้หลักสูตรที่มณฑลหรือจังหวัดกำหนด โดยมีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญ คณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหมวดวิชา ผู้แทนครู และผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา เป็นกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งจะต้องมีการศึกษาความต้องการทั้งของระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และระดับโรงเรียน มาประกอบด้วย การประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดคุณภาพที่เท่าเทียมกันในแต่ละท้องถิ่น ดำเนินการโดย (1) การสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของวิชาหลัก 4-5 วิชา

โดยข้อสอบระดับชาติ ในชั้นประถมปีที่ 6 มัธยมปีที่ 3 และมัธยมปีที่ 6 คือ วิชาภาษาเกาหลี วิชาคณิตศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา วิชาวิทยาศาสตร์ และวิชาภาษาอังกฤษ (ชั้นประถมปีที่ 6 ไม่สอบภาษาอังกฤษ) โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากทั่วประเทศ ร้อยละ 1, (2) การสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ความรู้พื้นฐาน (อ่าน เขียน เลขคณิต) ของเด็กชั้นประถมปีที่ 3 ทุกคน เพื่อค้นหาผู้ที่มีมาตรฐานต่ำกว่าเกณฑ์ และช่วยเหลือเพื่อปรับพื้นฐาน, (3) การสอบวัดความสามารถทางวิชาการเพื่อเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ด้วยข้อสอบ CSAT ซึ่งเน้นการคิดวิเคราะห์ แทนการวัดความจำอย่างเดียว, (4) การสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของนักเรียนมัธยมปลาย (ม. 4, 5, 6) โดยข้อสอบที่สำนักงานการศึกษาของมหานครและจังหวัด ร่วมกันสร้างขึ้นเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตั้งใจเรียน ปรับปรุงการเรียนการสอน และเตรียมพร้อมเพื่อการสอบเข้าศึกษาต่อด้วยข้อสอบ CSAT ของระดับชาติต่อไป นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาด้วย โดยส่วนกลางสนับสนุนทั้งด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ การสร้างฐานข้อมูล การจัดตั้งระบบเครือข่ายที่ให้บริการในราคาถูกลงหรือให้เปล่า การวิจัยและพัฒนาตัวแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนนอกร่อง การฝึกอบรมครู นักเทคนิคคอมพิวเตอร์ ผู้บริหารการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอน อย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ

บทที่ 3

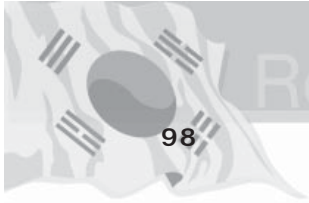
การเปรียบเทียบการกระจายอำนาจการศึกษา ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลีกับประเทศไทย

การเปรียบเทียบโครงสร้างระบบบริหารในส่วนกลาง

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

โครงสร้างการบริหารการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ในส่วนกลาง มีกระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยการนำภารกิจด้านการศึกษา มารวมไว้กับการประสานความร่วมมือเชิงนโยบาย เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ความร่วมมือกับต่างประเทศ การวางแผนและการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในการบริหารโรงเรียนนั้น ส่วนกลางมีอำนาจและหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย สนับสนุน และตรวจสอบ โดยมีสำนักงานนโยบายโรงเรียน (School Policy Office) เป็นหน่วยงานระดับกรมที่รับผิดชอบ (1) นโยบายด้านโรงเรียน (2) นโยบายด้านครู (3) นโยบายด้านหลักสูตร (4) การติดตามและประเมินผลการศึกษา (5) การฝึกหัดครูและการพัฒนาครู (6) สวัสดิการครู แล้วกระจายอำนาจการบริหารโรงเรียนไปยังสำนักงานการศึกษามหานคร/จังหวัด 16 สำนักงาน และกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา

ภาคบังคับไปยังสำนักงานการศึกษาอำเภอ 175 สำนักงาน โดยมีหน่วยงานระดับกรมในส่วนกลางอีกหน่วยงานหนึ่ง คือ ทบวงบริการการศึกษาท้องถิ่น (Local Education Services Bureau) ซึ่งรับผิดชอบ (1) การวางแผนการศึกษาระดับท้องถิ่น (2) การบริหารการเงินทางการศึกษาระดับท้องถิ่น (3) การศึกษาปฐมวัยในระดับท้องถิ่น (4) การศึกษาพิเศษและการสาธารณสุข

ผู้บริหารสูงสุดของกระทรวงการศึกษา ฯ คือ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการ นอกจากนี้ยังมีองค์กรที่ปรึกษา ได้แก่ (1) สภาที่ปรึกษาด้านนโยบายการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วยสมาชิก 93 คน มีวาระ 1 ปี แบ่งเป็นคณะกรรมการ 8 คณะ ตามโครงสร้างของกระทรวง และ (2) คณะกรรมการที่ปรึกษาประธานาธิบดีด้านนโยบายและทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วยสมาชิกโดยตำแหน่ง 21 คน และคณะอนุกรรมการ 3 คณะ แบ่งหน้าที่ตามระดับการศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ประเทศไทย

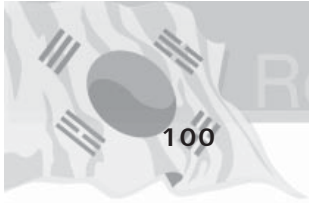
โครงสร้างการบริหารการศึกษาของไทย ในส่วนกลาง มีกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยนำภารกิจด้านการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา มารวมไว้ด้วยกัน และมีการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการหลายคณะ ตามหลักการจัดการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อปวงชน โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ในการบริหารโรงเรียน ส่วนกลางมีอำนาจและหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย สนับสนุน และตรวจสอบ โดยมีสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Basic Education Commission Office) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ (1) การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา (2) การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (3) การสนับสนุนงบประมาณการศึกษาขั้นพื้นฐาน (4) การติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานยังเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 175 เขต รวมทั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อม และโรงเรียนในกำกับรัฐบาล โดยมีหน่วยงานอื่น ๆ ในส่วนกลางที่รับผิดชอบด้านการกำนนวนนโยบายด้านมาตรฐานครูและบุคลากรทางการศึกษา และด้านสวัสดิการครู คือ สำนักงานสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) รับผิดชอบด้านการกำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ และกำกวดดูแลการบริหารบุคลากรในระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย

ผู้บริหารสูงสุดของกระทรวงศึกษาธิการ คือ รัฐมนตรีว่าการฯ มีหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในขณะที่หน่วยงานในส่วนกลางอื่น ๆ คือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ทำหน้าที่บริหารเชิงนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งที่จะกระจายอำนาจการบริหารไปสู่สถานศึกษาให้มากขึ้น ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของโครงสร้างการบริหารการศึกษาในส่วนกลาง ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลีและประเทศไทย สรุปเป็นตารางเปรียบเทียบดังนี้

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบโครงสร้างระบบบริหารการศึกษาใน
ส่วนกลาง

ระบบบริหารการศึกษา	เกาหลี	ไทย
1. ผู้บริหารสูงสุด	รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
2. หน่วยงานหลัก	1. สำนักงานวางแผนและจัดการ 2. สำนักงานนโยบายโรงเรียน 3. ทบวงพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 4. ทบวงการอาชีวศึกษาตลอดชีวิต 5. ทบวงมหาวิทยาลัย 6. ทบวงบริการการศึกษาท้องถิ่น 7. สำนักงานวิเทศสัมพันธ์และเทคโนโลยีสารสนเทศ 8. กองบริหารทั่วไป 9. สำนักงานตรวจการทั่วไป	1. สำนักงานปลัดกระทรวง 2. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 5. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
3. องค์กรที่ปรึกษา	1. สภาที่ปรึกษาด้านนโยบายการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 2. คณะกรรมการที่ปรึกษาประธานาธิบดีด้านการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์	1. สภาการศึกษา 2. คณะกรรมการการอุดมศึกษา 3. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4. คณะกรรมการการอาชีวศึกษา 5. ศรุตสภา 6. คณะกรรมการข้าราชการครูฯ
4. หน่วยงานบริหารบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	- หน่วยงานระดับกองในสำนักงาน 1. กองนโยบายครู 2. กองการฝึกหัดครูและพัฒนาครู 3. กองสวัสดิการครู	1. สำนักงานสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา 2. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

การเปรียบเทียบการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

การบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี หลังจากปี พ.ศ. 2534 ได้กระจายอำนาจให้กับสำนักงานศึกษาระดับมณฑล/จังหวัด และระดับเขต/อำเภอ โดยให้ระดับมณฑล/จังหวัด มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลัก คือ 1) การวางแผนและการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการของโรงเรียนในสังกัด 2) การปรับปรุงโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา 3) การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับครูในสังกัด 4) การส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตและพลศึกษา 5) การบริหารทั่วไปของสำนักงานซึ่งเป็นหน้าที่เชิงนโยบาย ส่งเสริมสนับสนุน และปรับปรุงคุณภาพ

สำนักงานศึกษาธิการเขต/อำเภอ มีหน้าที่และรับผิดชอบการบริหารจัดการ และการนิเทศ เช่น 1) การบริหารบุคคล คือ การจ้างครู การให้ครูออกจากงาน การแต่งตั้งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน การให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนออกจากงาน และการฝึกอบรมครูในสังกัด 2) การนิเทศการศึกษา ได้แก่ นิเทศโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนประถม โรงเรียนมัธยมต้น และองค์การเอกชนที่ไม่มุ่งผลประโยชน์ 3) การจัดตั้ง และยุบเลิก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนพลเมือง และโรงเรียนพลเมืองชั้นสูง ในเขต/อำเภอ และ 4) การก่อตั้งระบบบริหารแบบฐานโรงเรียนให้กับโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด

ในระดับโรงเรียน มีคณะกรรมการสถานศึกษา ทำหน้าที่

- 1) จัดการเกี่ยวกับการเงินและงบประมาณ
- 2) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 3) จัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดการกิจกรรมความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และสวัสดิการนักเรียน
- 4) ให้ข้อเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องทั่วไป ของโรงเรียน

ประเทศไทย

การบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย หลังจากปี พ.ศ. 2546 ได้มีการรวมหน่วยงานบริหารการประถมศึกษาและการมัธยมศึกษาเข้าด้วยกัน แต่ส่วนใหญ่ยังสังกัดส่วนกลาง คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมอบอำนาจไปยังเขตพื้นที่การศึกษา 175 เขต แต่ละเขตพื้นที่การศึกษาครอบคลุมพื้นที่การปกครองมากกว่า 1 อำเภอ และบริหารการศึกษาอย่างเป็นอิสระจากงานบริหารอื่น ๆ ของราชการส่วนภูมิภาคหรือท้องถิ่น แต่ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อม ก็จะขอรับโอนการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปอยู่ในสังกัดได้

ในระดับสถานศึกษานั้น กฎกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แต่ในความเป็นจริงยังเน้นบทบาทการให้คำแนะนำปรึกษา และการสนับสนุนด้านการเงินและกิจกรรมความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลีและประเทศไทย สรุปรูปได้ดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหาร/ผู้บริหาร	เกาหลี	ไทย
1. หน่วยงานบริหาร	<ol style="list-style-type: none"> กระทรวงฯ บริหารเชิงนโยบาย โดย สำนักงานนโยบายโรงเรียนและจัดสรรงบประมาณอุดหนุน สนง. การศึกษา มหานคร/จังหวัด วางแผนและจัดสรรงบประมาณ ปรับปรุงสิ่งแวดล้อม การศึกษา กำหนดนโยบายเกี่ยวกับครู ฯลฯ สนง. การศึกษาเขต/อำเภอ บริหารบุคลากรครู-ผู้ช่วยครูใหญ่, นิเทศโรงเรียนอนุบาล-ม.ต้น, จัดตั้งระบบ SBM ให้โรงเรียนประถม โรงเรียนบริหารแบบ SBM 	<ol style="list-style-type: none"> กระทรวงศึกษาธิการ บริหารเชิงนโยบาย กำหนดมาตรฐาน จัดสรรงบประมาณและประสานงานกับกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น โดย สพฐ. และสำนักงานปลัดฯ สำนักงานการศึกษา ของอปท. ที่พร้อม/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 175 เขต บริหารสถานศึกษา โดยเน้นการสนับสนุน กำกับดูแล ติดตามประเมินผลทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารบุคลากร การบริหารงบประมาณและการบริหารทั่วไป โรงเรียนบริหารภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานการศึกษา ของ อปท./สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การบริหาร/ผู้บริหาร	เกาหลี	ไทย
2. คณะกรรมการการศึกษา	<p>1. ระดับมหานคร/จังหวัด และระดับเขต/อำเภอ มีคณะกรรมการ 7-15 คน ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ปรีक्षाแก่ศึกษาธิการ</p> <p>2. ระดับสถานศึกษา มี คณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่ จัดการเกี่ยวกับการเงินและ งบประมาณ หลักสูตร สถานศึกษา กิจกรรมเสริม หลักสูตร และให้คำปรึกษา แก่ผู้บริหารโรงเรียน</p>	<p>1. ระดับสำนักงานการศึกษา ของท้องถิ่น มีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาตามความเหมาะสม ส่วนในเขตพื้นที่การศึกษา สังกัด สพฐ. มีคณะกรรมการ เขตพื้นที่การศึกษา ทำหน้าที่อนุมัติแผน งบประมาณ มาตรฐาน การศึกษา และให้คำปรึกษา แก่ผู้อำนวยการเขตพื้นที่</p> <p>2. ระดับสถานศึกษามี คณะกรรมการซึ่งส่วนใหญ่ ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา และ สนับสนุนด้านการเงิน และ การจัดกิจกรรมฯ</p>

การเปรียบเทียบการบริหารการเงินทางการศึกษาของท้องถิ่น

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

แหล่งการเงินทางการศึกษาของท้องถิ่นในสาธารณรัฐ เกาหลี จำแนกเห็น 4 แหล่ง ได้แก่ 1) งบประมาณแผ่นดินจาก ส่วนกลาง 2) งบประมาณจากท้องถิ่น (มหานคร/จังหวัด และเขต/ อำเภอ) 3) งบประมาณจากภาคเอกชน และ 4) ค่าธรรมเนียม การศึกษาจากผู้เรียน ทั้งนี้ งบประมาณแผ่นดินที่จัดสรรให้เพื่อ การจัดการศึกษาของกระทรวงการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 20 ของงบประมาณแผ่นดินทั้งหมดในแต่ละปี และเงินก้อนนี้ ได้ถูกจัดสรรให้แก่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับท้องถิ่น ประมาณร้อยละ 70 นอกจากนี้ ท้องถิ่นในระดับมหานคร/จังหวัด ยังมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีการศึกษา เรียกว่า “ภาษีการศึกษามหานคร/จังหวัด” และเมื่อเร็ว ๆ นี้ ได้เพิ่มสัดส่วนเงินที่จัดสรรจาก “ภาษีมหานคร/จังหวัด” เพื่อเป็นเงินเดือนของข้าราชการส่วนท้องถิ่น แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่า เงินงบประมาณเพื่อการศึกษาในท้องถิ่น มาจากงบประมาณแผ่นดินของส่วนกลางและงบประมาณของท้องถิ่น ประมาณร้อยละ 95-90 และจากค่าธรรมเนียมการศึกษาหรืออื่น ๆ ร้อยละ 5-10 ส่วนการศึกษาที่จัดโดยเอกชน ได้รับเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดินจากรัฐบาลกลาง เป็นค่าตอบแทนครูและค่าใช้จ่ายของสถานศึกษาเอกชน ส่วนหนึ่ง และเป็นเงินกู้เพื่อขยายและปรับปรุงอาคารสถานที่ และเงินอุดหนุนการวิจัย กิจกรรมนักเรียน และทุนการศึกษา อีกส่วนหนึ่ง

ประเทศไทย

แหล่งการเงินทางการศึกษาของท้องถิ่นในประเทศไทย มีส่วนคล้ายกับเกาหลี แต่งบประมาณแผ่นดินที่จัดสรรไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการศึกษา ไม่ได้ผ่านทางกระทรวงศึกษาธิการ แต่ผ่านกระทรวงมหาดไทย นอกจากนี้ ประเทศไทยยังเก็บภาษีการศึกษาทั้งในส่วนกลางและในระดับท้องถิ่น ส่วนที่คล้ายกัน คือ มีการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่ออุดหนุนการศึกษาเอกชน

การเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างของ การบริหารการเงินทางการศึกษาของท้องถิ่น ในประเทศ สาธารณรัฐเกาหลีและประเทศไทย สรุปรูปได้ดังแสดงในตาราง ข้างล่างนี้

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบการบริหารการเงินทางการศึกษา ของท้องถิ่น

การบริหารการเงิน	เกาหลี	ไทย
1. แหล่งการเงิน	1. งบประมาณแผ่นดิน จัดสรรผ่านกระทรวงการศึกษา 2. งบประมาณของท้องถิ่น (มหานคร/จังหวัด) รวมทั้ง ภาษีการศึกษาที่เก็บได้ในท้องถิ่น 3. งบประมาณของภาคเอกชน (กรณีโรงเรียนเอกชน) 4. ค่าธรรมเนียมการศึกษา	1. งบประมาณแผ่นดิน จัดสรรผ่านกระทรวงมหาดไทย 2. งบประมาณของท้องถิ่น (มหานคร เทศบาล อบจ. และอบต.) ซึ่งยังไม่เก็บ ภาษีการศึกษา 3. งบประมาณของภาคเอกชน 4. ค่าธรรมเนียมการศึกษา
2. ลัดส่วนของงบประมาณแผ่นดินเพื่อการศึกษาของท้องถิ่น	- ร้อยละ 70 ของงบประมาณที่กระทรวงศึกษาฯ ได้รับหรือปริมาณร้อยละ 14 ของงบประมาณแผ่นดินในแต่ละปี	- ไม่มีข้อมูล
3. ลัดส่วนของงบประมาณจากภาครัฐ (ส่วนกลางและท้องถิ่น) ต่อรายได้จากค่าธรรมเนียมการศึกษาและอื่นๆ	- 90 : 10 ถึง 95 : 5	- ไม่มีข้อมูล

การเปรียบเทียบด้านการบริหารงานบุคคล

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

1. กระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ระดับก่อนมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านการจ้างครู การให้ครูออกจากงาน การแต่งตั้งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน การสั่งให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนพ้นหน้าที่ ไปให้กับผู้อำนวยการการศึกษาเขต/อำเภอ ซึ่งเป็นผู้บริหารที่ได้มาจากการเลือกตั้ง

2. การควบคุมคุณภาพของสถาบันผลิตครู โดยใช้ระบบการรับรองคุณภาพ (accreditation of teacher education institutions) และการออกไปประกอบวิชาชีพครูให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาโดย กระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีสถาบันผลิตครูระดับประถมศึกษาในสังกัดมหาวิทยาลัย จำนวน 11 แห่ง และสถาบันผลิตครูระดับมัธยมศึกษาในสังกัดมหาวิทยาลัย 69 แห่ง

1. การรับเข้าเป็นครูในโรงเรียนสังกัดรัฐบาลท้องถิ่น ใช้ระบบเปิด จัดสอบโดยสำนักงานการศึกษาของท้องถิ่น แบ่งตามเขตภูมิศาสตร์ การสอบมีทั้งสอบข้อเขียน สอบสัมภาษณ์ และสอบปฏิบัติ

2. การพัฒนาครู เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดโดยสำนักงานนโยบายโรงเรียน ในกระทรวงการศึกษา ฯ โดยสำนักงานการศึกษามหานคร/จังหวัด มีกองทุนนโยบายครู ซึ่งทำหน้าที่กำหนดนโยบายเฉพาะเกี่ยวกับครูในท้องถิ่นของตนอยู่ด้วย และมีสถาบันฝึกอบรมครู ของสำนักงานการศึกษามหานคร/จังหวัด

16 แห่ง โดยได้รับการรับรองจากกระทรวงการศึกษา ฯ นอกจากนี้ มีสถาบันฝึกอบรมรูปแบบอื่น ได้แก่ สถาบันฝึกอบรมแบบเปิด หลากหลายสาขา 3 แห่ง สถาบันฝึกอบรมทางไกล 52 แห่ง และ สถาบันฝึกอบรมเฉพาะสาขา 1,261 แห่ง โดยประเภทหลังสุด ผู้อำนวยการการศึกษามหานคร/จังหวัด มีอำนาจที่จะรับรอง วิทยาลัยน่ะด้วย

3. สถานภาพของข้าราชการครูส่วนท้องถิ่น ใกล้เคียงกับ ข้าราชการอื่น ๆ แต่ยังคงค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับบุคลากรสาย วิชาชีพอื่นและมีภาระงานมากเนื่องจากขนาดห้องเรียนค่อนข้างใหญ่ และมีงานบริหารเพิ่มเติมจากงานสอนอีกด้วย

4. การนิเทศการศึกษา โดยศึกษานิเทศก์ของท้องถิ่น ยัง ไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควร เพราะไม่ค่อยตรงกับความต้องการของครู ศึกษานิเทศก์มีงานธุรการมากเกินไป และครูมีภาระงานสอนมากเกินไป ทำให้ไม่ค่อยมีเวลาที่จะรับการนิเทศ

8. แนวโน้มในการบริหารบุคคล คือ อยู่ระหว่างการ ปฏิรูปการสอน ปฏิรูประบบคัดเลือกครู การจำแนกประเภทใบ ประกอบวิชาชีพครูให้มีความหลากหลายและเฉพาะเจาะจงมากขึ้น การปฏิรูปครูผู้สอนวิชาศิลปะ ดนตรี และพลศึกษา ในระดับ ประถมศึกษา การปรับปรุงความสามารถเฉพาะของครู โดยใช้ ระบบสะสมหน่วยกิต และการปรับปรุง สวัสดิการครู

ประเทศไทย

1. มีการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลในสถาน ศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แก่ท้องถิ่น

(กรุงเทพมหานคร, เมืองพัทยา, เทศบาลนคร, เทศบาลเมือง, องค์การบริหารส่วนจังหวัด, องค์การบริหารส่วนตำบล) ที่มีความพร้อมตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้มีสถานภาพเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ภายใต้กฎระเบียบของกระทรวงมหาดไทย เกี่ยวกับการบริหารบุคคลของข้าราชการส่วนท้องถิ่น แต่เนื่องจากยังมีโรงเรียนในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนไม่มากนัก จำนวนครูที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นจึงยังมีน้อย

2. มีการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปให้แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 175 เขต โดยมีคณะอนุกรรมการข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่) เป็นผู้กำหนดนโยบาย กฎข้อบังคับเกี่ยวกับงานบุคคล และให้ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจตัดสินใจภายใต้กรอบนโยบาย และกฎข้อบังคับดังกล่าว

3. การควบคุมคุณภาพของสถาบันผลิตครู ใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่ใช้กับสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไป ร่วมกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) การรับรองและการออกใบประกอบวิชาชีพครูแก่ผู้สำเร็จการศึกษาโดยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา สถาบันผลิตครูไม่แยกชั้นระหว่างการผลิตครูระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา มีสถาบันผลิตครูในระดับปริญญาตรี ซึ่งสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ ประมาณ 60 สถาบัน

4. การรับเข้าเป็นครูในโรงเรียนสังกัดรัฐบาลท้องถิ่น ใช้ระบบเปิด จัดสอบโดยสำนักงานการศึกษาของท้องถิ่น แต่ละท้องถิ่น ส่วนการรับเข้าครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตั้งอยู่ในจังหวัดและอำเภอต่าง ๆ ใช้ระบบเปิด ซึ่งจัดสอบโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมาย การสอบมีทั้งสอบข้อเขียน และสอบสัมภาษณ์ แต่มักจะไม่มี การสอบปฏิบัติหรือ สอบสอน

5. การพัฒนาครู มีข้อกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้พัฒนาครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง แต่ในสภาพที่แท้จริง ยังอาศัยระบบการฝึกอบรมระยะสั้นเฉพาะกิจของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นหลัก นอกจากนี้ มีการอนุญาตให้ลาศึกษาต่อโดยใช้เวลาราชการเพียงจำนวนจำกัด แต่อนุญาตให้ศึกษาต่อนอกเวลาราชการโดยไม่จำกัดจำนวน แต่การศึกษาดอนอกเวลาราชการ ไม่มีระบบทุนการศึกษาเพื่อให้ความสนับสนุน และการควบคุมคุณภาพสถาบันที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาครูและผู้บริหารการศึกษา ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น โดยใช้เกณฑ์การบริหารหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาฉบับใหม่ ซึ่งประกาศใช้เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548

6. สถานภาพของข้าราชการครูส่วนท้องถิ่น ใกล้เคียงกับข้าราชการครูที่สังกัดส่วนกลาง และข้าราชการพลเรือนอื่น ๆ และกำลังอยู่ระหว่างการพัฒนาเกณฑ์ในการเลื่อนตำแหน่งและเงินเดือนตามบัญชีเงินเดือนครูและบุคลากรทางการศึกษา แนบท้าย

พระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 เมื่อพิจารณาด้านภาระงานของครู พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตชนบท มักจะต้องสอนควบหลายวิชา หรือหลายชั้นเรียน เพราะครูลาออกก่อนเกษียณ (early retirement) เป็นจำนวนมาก ส่วนครูที่สอนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเมือง มักจะต้องสอนในห้องเรียนขนาดใหญ่กว่ามาตรฐาน และครูมีงานบริหารเพิ่มเติมจากงานสอนอีกหลายอย่าง โดยเฉพาะในการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งจะต้องจัดทำแผนกลยุทธ์ เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ทำรายงานการศึกษาตนเองของสถานศึกษา เป็นต้น

7. การนิเทศการศึกษา โดยศึกษานิเทศก์ของสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น หรือโดยศึกษานิเทศก์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยังไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควร และเป็นกรณีศึกษาตามคำสั่งจากส่วนกลางมากกว่าตามความต้องการของครู ศึกษานิเทศก์มีงานธุรการมาก และครูไม่ค่อยให้การยอมรับศึกษานิเทศก์

8. แนวโน้มการบริหารบุคคล คือ อยู่ระหว่างการปฏิรูปการสอน การปฏิรูประบบบริหารบุคลากรทางการศึกษา ปฏิรูปการพัฒนาครู การนำระบบใบประกอบวิชาชีพครูมาใช้ โดยจำแนกเป็น 3 ประเภทหลัก สำหรับครู สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และสำหรับศึกษานิเทศก์

ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของการบริหารบุคคลทางการศึกษาของท้องถิ่น ในประเทศสาธารณรัฐเกาหลีและประเทศไทย สรุปได้ดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบการบริหารบุคลากรทางการศึกษาของท้องถิ่น

การบริหารบุคคล	เกาหลี	ไทย
1. อำนาจในการจ้างบรรจุแต่งตั้ง ให้ออกให้พ้นจากตำแหน่ง	- ศึกษาธิการเขต/อำเภอ มีอำนาจตัดสินใจ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับครูและผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน อนุบาล ประถม และมัธยมต้นในเขต/อำเภอ	1. ผู้บริหารการศึกษาของท้องถิ่น มีอำนาจตัดสินใจ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดท้องถิ่น 2. อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจกำหนดนโยบายครูและออกกฎระเบียบเกี่ยวกับการบริหารบุคคลในสังกัดโดยผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจตัดสินใจภายใต้กรอบนโยบายและกฎระเบียบดังกล่าว
2. การควบคุมคุณภาพการผลิตครู	1. ใช้ระบบรับรองสถาบัน ฯ และออกไปอนุญาตประกอบวิชาชีพครูให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงการศึกษา 2. รับรองวิทยฐานะของสถาบันฝึกอบรมครู โดยกระทรวงการศึกษาส่วนหนึ่ง และโดยศึกษาธิการมหานคร/จังหวัด อีกส่วนหนึ่ง	1. รับรองหลักสูตรผลิตครูระดับปริญญาตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสภาครู ฯ 2. รับรองคุณภาพสถาบันผลิตครู โดย สมศ. 3. ออกใบประกอบวิชาชีพโดยสภาครู ฯ

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การบริหารบุคคล	เกาหลี	ไทย
3. การรับบุคคลเข้าเป็นครู	<ul style="list-style-type: none"> - สอบแข่งขันด้วยระบบเปิด จัดสอบโดยสำนักงานการศึกษาของท้องถิ่น - สอบข้อเขียน สัมภาษณ์ ปฏิบัติ 	<ul style="list-style-type: none"> - สอบแข่งขันด้วยระบบเปิด จัดสอบโดยสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น กรณีครูสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แต่จัดสอบโดยสพฐ. หรือ สพท. ที่ได้รับมอบหมาย ในกรณีของครูสังกัด สพฐ. สอบข้อเขียน และ สัมภาษณ์
4. การพัฒนาครู	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นไปตามนโยบายของสำนักงานนโยบายครูในกระทรวงการศึกษา โดยท้องถิ่นมีกองทุนนโยบายครูเพื่อกำหนดนโยบายและกฎระเบียบเกี่ยวกับครูในท้องถิ่นอีกระดับหนึ่ง - มีสถาบันฝึกอบรมครูในทุกรมหาราช/จังหวัด - มีสถาบันฝึกอบรมครูด้วยระบบทางไกล 52 แห่ง และสถาบันฝึกอบรมครูเฉพาะสาขา 1,261 แห่ง - กระจายอำนาจการรับรองสถาบันฝึกอบรมครูเฉพาะสาขาให้แก่ศึกษานิเทศกร มหาราช/จังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> - มีข้อกำหนดใน พรบ.กศ. แห่งชาติเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาครูและการปฏิรูปสถาบันผลิตครูและสถาบันพัฒนาครู - การฝึกอบรมและพัฒนาครูประจำการ เน้นการฝึกอบรมระยะสั้นเฉพาะกิจ - ครูอาจจะลาศึกษาต่อโดยใช้เวลาราชการ แต่จำกัดจำนวน ถ้าศึกษาต่อออกเวลาราชการ ไม่มีการจำกัดจำนวนแต่ไม่มีทุนการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาครู

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การบริหารบุคคล	เกาหลี	ไทย
5. สถานภาพครู	<ul style="list-style-type: none"> - ครูส่วนท้องถิ่นมีสถานภาพใกล้เคียงกับข้าราชการอื่น แต่ต่ำกว่าบุคลากรสายวิชาชีพอื่น ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูส่วนท้องถิ่นกับครูสังกัดส่วนกลาง มีสถานภาพใกล้เคียงกัน - ได้ปรับปรุงบัญชีเงินเดือนครูให้ใกล้เคียงกับวิชาชีพอื่นแล้ว
6. การนิเทศการสอนของครู	<ul style="list-style-type: none"> - โดยศึกษานิเทศก์ของท้องถิ่นซึ่งไม่ค่อยตรงกับความต้องการของครู - มีปัญหา คือ ศึกษานิเทศก์มีงานธุรการมาก และครูมีภาระการสอนมาก จึงไม่ค่อยมีเวลาที่จะทำการนิเทศ และรับการนิเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - นิเทศโดยศึกษานิเทศก์ของท้องถิ่น/เขตพื้นที่การศึกษา - มีปัญหาคล้ายกับเกาหลี
7. แนวโน้ม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิรูปการสอนของครู 2. ปฏิรูประบบคัดเลือกครู 3. จำแนกใบประกอบวิชาชีพครูให้หลากหลายยิ่งขึ้น 4. ปฏิรูปครูศิลปะ ดนตรี พลศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษา 5. นำระบบสะสมหน่วยกิตมาใช้ในการพัฒนาครู 6. ปรับปรุงสวัสดิการครู 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิรูปการสอนของครู 2. ใช้ใบประกอบวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา 3 ประเภท สำหรับ ครูผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ 3. ปฏิรูปการพัฒนาครู

การเปรียบเทียบด้านการบริหารงานวิชาการและการประกัน คุณภาพการศึกษา

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

1. การบริหารงานวิชาการ ระดับประถมและมัธยมศึกษา กระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น โดยให้ดำเนินการตามเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ซึ่งบัญญัติในกฎหมายแม่บทการศึกษา (Education Law) และตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย การศึกษา ฉบับที่ 155 (Education Law 155) เป้าหมายของ หลักสูตรแต่ละระดับ และเกณฑ์การพัฒนาตำราเรียนและอุปกรณ์ การสอน โดยกระทรวงการศึกษาและสำนักงานการศึกษาของ ท้องถิ่นมีหน้าที่จัดทำแนวปฏิบัติต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับ แต่ละโรงเรียน

3. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรในระดับท้องถิ่นและสถาน ศึกษา คือ กระทรวงการศึกษา กำหนดวัตถุประสงค์หลักสูตร พัฒนามาตรฐานสำหรับหลักสูตร กำหนดเนื้อหา วิธีการ และการ วัตถุประสงค์ รวมทั้งกำหนดแนวทางการดำเนินงาน แล้วให้สำนักงาน การศึกษาระดับท้องถิ่น พัฒนาชุดของแนวปฏิบัติ สำหรับโรงเรียน แต่ละระดับ ต่อจากนั้น โรงเรียนประถม มัธยมศึกษาต้น และ มัธยมปลายในท้องถิ่น จะพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับแต่ละ โรงเรียน โดยมีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา ผู้แทนครูในโรงเรียน และผู้แทนผู้ปกครอง

2. การควบคุมคุณภาพของตำราเรียน และคู่มือครู ให้สอดคล้องกับหลักสูตรระดับชาติและ มีมาตรฐาน ตามที่ส่วนกลาง และท้องถิ่นกำหนด ตำราเรียน มี 3 ประเภท คือ ตำราที่ลิขสิทธิ์เป็นของกระทรวงการศึกษา ฯ ตำราที่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์เอกชน และได้รับการอนุมัติโดยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษา ฯ และตำราที่ได้รับการยอมรับจากรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษา ฯ หรือผู้อำนวยการการศึกษามหานคร/จังหวัด

3. การประกันคุณภาพการศึกษา กระทำโดยการกำหนดให้ใช้หลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้โครงสร้างและมาตรฐานการศึกษาเป็นแบบเดียวกัน แต่ได้เปิดโอกาสให้ปรับปรุงในรายละเอียดให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นและโรงเรียน พร้อมทั้งจัดให้มีระบบการทดสอบ โดยหน่วยงานของส่วนกลาง (KICE) คือ 1) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาในระดับชาติ เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา คือ สอบวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6, มัธยมศึกษาปีที่ 3, 4, 5, 6 ใช้กลุ่มตัวอย่างจากทั่วประเทศ สอบ 5 วิชา คือ ภาษาเกาหลี คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ (ยกเว้นนักเรียนประถม ไม่ต้องสอบวิชาภาษาอังกฤษ) สอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติ ประเมิน 4 ระดับ คือ ดีมาก, ปานกลาง, พื้นฐาน, ต่ำกว่าพื้นฐาน 2) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อวินิจฉัยและแก้ปัญหา เพื่อหาเด็กเรียนที่อยู่ในกลุ่มต่ำกว่าเกณฑ์ ด้านการอ่าน เขียน และคณิตศาสตร์พื้นฐาน โดยสอบวัดความรู้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคน ทั่วประเทศ แล้วจัดให้มีการแนะแนวแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ และจัดส่ง

อุปกรณ์การสอนเสริมไปให้ 3) การทดสอบความสามารถทางวิชาการเพื่อเข้าเรียนระดับอุดมศึกษาที่รัฐบาลกลางรับรอง โดยข้อสอบ CSAT เน้นความสามารถในการคิดแบบบูรณาการ ในวิชาภาษา วิชาคณิตศาสตร์ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และภาษาต่างประเทศที่สอง หลักการออกข้อสอบ CSAT คือ ให้ข้อคำถามที่เหมาะสมกับระดับมัธยมปลาย, ให้ข้อคำถามมีลักษณะเป็นพหุสาขาวิชา หรือเชื่อมโยงหลายบทเรียนในวิชาเดียวกัน, ให้หลีกเลี่ยงข้อคำถามที่สามารถตอบด้วยการท่องจำ ควรวัดความสามารถในการแก้ปัญหา และ การคิดวิเคราะห์, ข้อคำถามแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก แต่การสอบวัดความสามารถด้านคณิตศาสตร์ ให้เป็นข้อสอบอัตนัย ร้อยละ 20 นอกจากนี้ สำนักงานการศึกษาของกรุงโซลและมหานคร/จังหวัด ได้ร่วมกันจัดทำข้อสอบประเมินผลสัมฤทธิ์ของการศึกษา เพื่อจัดสอบนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 4 , 5 ปีละ 2 ครั้ง ในเดือนมิถุนายน และพฤศจิกายน และจัดสอบนักเรียนชั้นมัธยม ปีที่ 6 ปีละ 3 ครั้ง ในเดือนมีนาคม, มิถุนายน, และตุลาคม โดยให้ครูโรงเรียนมัธยมเป็นผู้ออกข้อสอบ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนพยายามปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินตนเอง และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านวิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการศึกษา และวิธีเรียนวิธีสอน ที่สัมพันธ์กับการสอบ CSAT เพื่อศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาด้วย นอกจากนี้ ยังประกันคุณภาพการศึกษา โดยการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งการสร้างห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ การจัดหาคอมพิวเตอร์ให้โรงเรียน การพัฒนาซอฟต์แวร์เพื่อการเรียนการสอนและจัดส่งให้

โรงเรียนทั่วประเทศ การพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการศึกษา
การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านทักษะคอมพิวเตอร์
และการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการศึกษา

ประเทศไทย

1. การบริหารงานวิชาการ ระดับประถมและมัธยมศึกษา
กระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น โดยให้ดำเนินการตามเป้าหมายและ
วัตถุประสงค์ซึ่งบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 โดยกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่จัดทำหลักสูตร
แกนกลาง และท้องถิ่นหรือสถานศึกษา ทำหลักสูตรระดับท้องถิ่น/
สถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง (ปัจจุบัน คือ
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544)

การพัฒนาหลักสูตรในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษา มี
กระบวนการ คือ กระทรวงการศึกษาฯ กำหนดวัตถุประสงค์หลักสูตร
พัฒนามาตรฐานต่าง ๆ สำหรับหลักสูตร กำหนดเนื้อหา วิธีการ
และการวัดผล รวมทั้งกำหนดแนวทางการดำเนินงาน แล้วให้
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พัฒนาวิสัยทัศน์ และนโยบาย
เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา และให้สถานศึกษา พัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษาโดยการอนุมัติของคณะกรรมการสถานศึกษา

2. การควบคุมคุณภาพของตำราเรียน โดยสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในส่วนกลาง และอนุมัติตำรา
เรียนโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

3. การประกันคุณภาพการศึกษา กระทำโดยระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดโดยกฎกระทรวงศึกษาธิการ และการประเมินภายนอก ตามมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อให้มีมาตรฐาน 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านผู้บริหาร และด้านครู ปัจจุบันใช้ 14 มาตรฐาน และจะเพิ่มขึ้นเป็น 28 มาตรฐาน หลังจากเดือนสิงหาคม 2548 การประเมินภายนอกพิจารณาคุณภาพของระบบบริหาร ทั้ง ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต ในขณะเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการยังประเมินผลสัมฤทธิ์ของการศึกษา โดยใช้ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ในวิชาหลัก กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ผลสัมฤทธิ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐาน มักจะถูกปิดบังหรือบิดเบือนโดยครูและโรงเรียน เพราะการสอบไม่ได้มุ่งเพื่อการแนะแนวและส่งเสริมการทดสอบอีกประเภทหนึ่ง คือ การสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐที่กำลังปรับปรุงจากระบบ entrance examination เป็น admission เพื่อผสมผสานทั้งผลการประเมินโดยครูผู้สอนและผลการประเมินโดยสถาบันอุดมศึกษา ส่วนการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและสื่อมัลติมีเดีย เพื่อการเรียนการสอน ยังไม่ทั่วถึง ไม่เพียงพอ และไม่มีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง

ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของการบริหารวิชาการและการประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศสาธารณรัฐเกาหลีและประเทศไทย สรุปได้ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบการบริหารวิชาการและการประกัน
คุณภาพการศึกษา

การบริหารวิชาการ/ ประกันคุณภาพ การศึกษา	เกาหลี	ไทย
1. การบริหารหลักสูตร/ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none">- กระทรวงการศึกษา ฯ จัดทำหลักสูตรแกนกลาง- สำนักงานการศึกษาท้องถิ่นจัดทำชุดของแนวปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตร ให้สถานศึกษานำไปใช้- สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none">- กระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักสูตรแกนกลาง กำหนดโครงสร้าง มาตรฐานสาระการเรียนรู้ แนวทางการบริหารและจัดกิจกรรม การประเมินผล คู่มือการบริหารหลักสูตร- สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สัดส่วน 30% ของเวลาเรียนทั้งหมด
2. การควบคุมคุณภาพ ตำราเรียน	<ul style="list-style-type: none">- การอนุมัติตำราเรียน 3 ประเภท1. จัดพิมพ์โดยกระทรวงการศึกษา2. จัดพิมพ์โดยเอกชนโดยรับอนุมัติจากรองนายกและรัฐมนตรีว่าการ3. จัดพิมพ์โดยเอกชน เป็นหนังสือประกอบการเรียนรับรองโดยรองนายก ฯ หรือผู้อำนวยการการศึกษามหานคร/จังหวัด	<ul style="list-style-type: none">- ควบคุมคุณภาพตำราเรียนโดย สพฐ. และอนุมัติตำราโดย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การบริหารวิชาการ/ ประกันคุณภาพ การศึกษา	เกาหลี	ไทย
3. การประกันคุณภาพ การศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีหน่วยงานประเมินคุณภาพการศึกษา ในส่วนกลาง ชื่อ Korea Institute of Curriculum and Evaluation (KICE) 2. การสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การสอบเตรียมเข้าศึกษาต่อ และการสอบเข้าศึกษาต่อ 4 รูปแบบ <ul style="list-style-type: none"> - สอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาหลัก - สอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเขียน คณิตศาสตร์พื้นฐาน เพื่อแนะแนวและสอนซ่อมเสริม - สอบ เข้ามหาวิทยาลัย (CSAT) เน้นความสามารถในการคิด อย่างบูรณาการ/พหุสาขาวิชา - สอบเตรียมเข้ามหาวิทยาลัย (ข้อสอบที่ท้องถิ่นร่วมกันสร้าง) 3. การพัฒนาเทคโนโลยีและสื่อและดำเนินการให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อมัลติมีเดียอย่างทั่วถึง ครูมีคอมพิวเตอร์ทุกคน และพัฒนาความรู้ของครู นักเทคนิค และผู้บริหารอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีหน่วยงานประเมินภายนอกเป็นองค์กรมหาชน 2. มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดโดยกฎกระทรวงศึกษาธิการ 4. มีการประเมินภายนอกทุก 5 ปี ด้านปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต รวม 14 -28 มาตรฐาน 5. การสอบวัดผลสัมฤทธิ์ มุ่งเปรียบเทียบคุณภาพ มากกว่าเพื่อแนะแนวหรือสอนซ่อมเสริม 6. อยู่ระหว่างการปรับปรุงระบบการสอบเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัย

สรุป

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี กระจายอำนาจการบริหาร การศึกษาระดับก่อนอุดมศึกษาให้กับท้องถิ่น หลังจากปี พ.ศ. 2534 ส่วนประเทศไทยอยู่ระหว่างการดำเนินงาน ตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกาหลีใต้กระจาย อำนาจการบริหารการศึกษา ก่อนอุดมศึกษาให้กับสำนักงาน การศึกษาระดับมหานคร/จังหวัด และระดับเขต/อำเภอที่มีความพร้อม (175 เขต/อำเภอ) โดยให้ระดับมหานคร/จังหวัด วางแผนและการ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการของโรงเรียนในสังกัด ปรับปรุงอาคารเรียนและสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา กำหนด นโยบายเกี่ยวกับครูในสังกัด ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตและ พลศึกษา และบริหารงานทั่วไปของสำนักงาน และให้สำนักงาน การศึกษาเขต/อำเภอ มีอำนาจจ้างครู ให้ครูออกจากงาน แต่งตั้ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนออก จากงาน ฝึกอบรมครูในสังกัด นิเทศโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนประถม วิทยาลัยมัธยมต้น และองค์การเอกชนที่ไม่มุ่งผลประโยชน์ จัดตั้ง และยุบเลิกโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนพลเมือง และโรงเรียนพลเมือง ชั้นสูง ในสังกัด และ ก่อตั้งระบบบริหารแบบฐานโรงเรียนให้กับ โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด และกระจายอำนาจการบริหารใน ยังโรงเรียน ตามหลักการบริหารฐานโรงเรียน มีคณะกรรมการ สถานศึกษา ทำหน้าที่จัดการเกี่ยวกับการเงินและงบประมาณ พัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา จัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรม ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และสวัสดิการนักเรียน ให้

ข้อเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องทั่วไปของโรงเรียน ในขณะที่การบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย หลังจากปี พ.ศ. 2546 ได้มีการรวมหน่วยงานบริหารการประถมศึกษาและการมัธยมศึกษาเข้าด้วยกัน แต่ส่วนใหญ่ยังสังกัดส่วนกลาง คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมอบอำนาจ ไปยังเขตพื้นที่การศึกษา 175 เขต แต่ละเขตพื้นที่การศึกษาครอบคลุมพื้นที่การปกครองมากกว่า 1 อำเภอ และบริหารการศึกษาอย่างเป็นอิสระจากงานบริหารอื่น ๆ ของราชการส่วนภูมิภาคหรือท้องถิ่น ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อม ก็จะขอรับโอนการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปอยู่ในสังกัดได้ มีนโยบายของส่วนกลางด้านสนับสนุนให้บริหารแบบฐานโรงเรียน แต่ยังคงอยู่ในระยะเริ่มต้น ซึ่งช้ากว่าเกาหลีได้ประมาณ 10 ปี

การกระจายอำนาจการบริหารการเงินทางการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นในเกาหลีเป็นระบบกว่าในประเทศไทยมาก และท้องถิ่นระดับมหานคร/จังหวัดสามารถจัดเก็บภาษีการศึกษาได้ด้วย แต่ประเทศไทยยังไม่มีระบบนี้ การจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางลงมาช่วยท้องถิ่นของเกาหลีใต้ ยังมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 70 แม้จะได้กระจายอำนาจลงไปให้ท้องถิ่นแล้วการช่วยเหลือท้องถิ่นที่ยากจนและเด็กยากจน ใช้บัญชีพิเศษ การบริหารบุคคลทางการศึกษากระจายอำนาจให้ท้องถิ่นในการรับเข้า แต่งตั้ง ย้าย โอน ให้ออก ฯลฯ โดยมีข้าราชการครูสังกัดส่วนกลางที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดส่วนท้องถิ่นด้วย การควบคุมคุณภาพครูโดยระบบ

ใบประกอบวิชาชีพ มีความชัดเจนกว่าประเทศไทย แต่ก็อยู่ระหว่างการปรับปรุงเพื่อให้มีการจำแนกประเภทละเอียดมากขึ้น การบริหารวิชาการ คล้ายกับประเทศไทยในเรื่องการมีหลักสูตรระดับชาติและให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นตามกรอบหลักสูตรระดับชาติ แต่มีความแตกต่างกันคือสำนักงานการศึกษาระดับมหานคร/จังหวัดของเกาหลีใต้ ช่วยสร้างชุดของคู่มือเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้แก่สถานศึกษาในสังกัดของตนด้วยอีกส่วนหนึ่ง และการประกันคุณภาพการศึกษาของเกาหลีใต้อาศัยระบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 3 รูปแบบ ที่ทำโดยระดับชาติ กับ 1 รูปแบบ ที่ทำโดยความร่วมมือของสำนักงานการศึกษามหานคร/จังหวัด ส่วนของประเทศไทยทำโดยระบบประเมินภายนอกของ สมศ. สัมพันธ์กับระบบการประเมินภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และแต่ละโรงเรียน และสัมพันธ์กับการสอบด้วยข้อสอบมาตรฐาน ซึ่งจะกลายเป็น Ordinary National Education Test (O-NET) และ Advanced National Education Test (A-NET) ส่วนด้านการประกันคุณภาพด้วยการเสริมกำลังทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และการฝึกอบรมครูอย่างเป็นระบบ เพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น เกาหลีใต้ทำได้ตามแผนพัฒนาระยะ 5 ปี แล้ว แต่ประเทศไทยยังไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง

บทที่ 4

บทเรียนที่ควรนำมาประยุกต์ใช้กับประเทศไทย

จากการวิเคราะห์ประวัติความเป็นมา ตลอดจนวิธีการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานด้านการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ตลอดจนการเปรียบเทียบให้เห็นความคล้ายคลึงและแตกต่างกับกรณีของประเทศไทยในบทที่ผ่านมา ผู้วิจัยสามารถที่จะมองเห็นสิ่งที่เป็นบทเรียนหลายเรื่อง ที่ควรนำมาประยุกต์กับประเทศไทย ซึ่งบางเรื่องไม่อาจจะแยกให้เห็นเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งได้ เพราะมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน จึงนำเสนอเป็นภาพรวมกว้าง ๆ ดังนี้

1. การรวมหน่วยงานที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษาไว้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
2. การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา ที่สัมพันธ์กับการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น และคำนึงถึงความพร้อม
3. การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาสู่ท้องถิ่น โดยคำนึงถึงการป้องกันการถูกแทรกแซงทางการเมือง และการคุ้มครองความเป็นวิชาชีพของการศึกษา
4. การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา ควบคู่กับการเสริมพลังให้แก่โรงเรียนอย่างเป็นระบบ

5. การประกันคุณภาพที่เน้นทั้งการประเมินและพัฒนา เช่น การทดสอบเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควบคู่กับการทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์เชิงแข่งขัน

6. การเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นคิดรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของตนเองได้อย่างอิสระ

7. การช่วยเหลือของส่วนกลางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของท้องถิ่น

ทั้งนี้ จะอธิบายถึงหลักการและเหตุผลเกี่ยวกับบทเรียนต่าง ๆ เหล่านี้ ใน 7 หัวข้อดังต่อไปนี้

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควบคู่กับการจัดการศึกษา

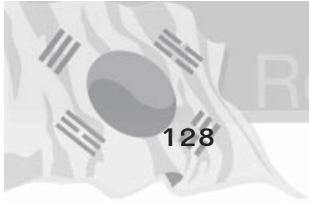
สาธารณรัฐเกาหลี เล็งเห็นความสัมพันธ์ของการศึกษาตลอดชีวิต กับการทรัพยากรมนุษย์ จึงมอบหมายความรับผิดชอบด้านการกำหนดนโยบายพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ไว้ที่กระทรวงการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534

เมื่อพิจารณาเชิงโครงสร้าง จะเห็นว่า การศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเรื่องที่สัมพันธ์กันจนอาจเรียกได้ว่าเป็นสิ่งเดียวกัน เพราะทรัพยากรมนุษย์จะต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมาย มีทิศทางที่แน่ชัด ตั้งแต่แรกเกิดไปจนตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาตลอดชีวิต เกาหลีได้จึงจัดให้มีทบวงพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อยู่ในภายใต้กระทรวงที่ชื่อ The Ministry of Education and Human Resources

Development หรือ MOEHRD ซึ่งรับผิดชอบการศึกษาทั้ง
ขั้นพื้นฐาน อุดมศึกษา และอาชีวศึกษาอยู่แล้ว การประสานงาน
ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน
กับทบวงพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเน้นการศึกษานอกระบบโรงเรียน
ย่อมทำได้ดีกว่าการแยกให้หน่วยงานเหล่านี้อยู่ต่างกระทรวงกัน

ในกรณีของประเทศไทย โครงสร้างการบริหารจัดการ
ศึกษานอกระบบโรงเรียน ยังไม่มีโครงสร้างที่ชัดเจนเกี่ยวกับการ
ศึกษาสำหรับกลุ่มผู้ใหญ่ที่อ่านหนังสือไม่ออก ผู้ใหญ่ที่ทำงานแล้ว
ในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม หรือภาคบริการ ผู้สูงอายุ
กลุ่มมีการศึกษา ผู้สูงอายุกลุ่มไม่มีการศึกษา ฯลฯ และไม่มีจุด
เชื่อมประสานกับหน่วยงานในสังกัดสำนักงานอื่น ๆ ที่ชัดเจน ไม่
ว่าจะเป็นการเชื่อมประสานกับสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก็ตาม จึงมีปัญหาเกี่ยวกับการ
จัดโครงสร้างองค์การของกรมการศึกษานอกโรงเรียนเดิมที่ยังไม่
สามารถระบุได้ว่าควรจะไปอยู่ในสังกัดหน่วยงานใดในกระทรวง
ศึกษาธิการ

ในกรณีของเกาหลีใต้ การบริหารงานพัฒนาทรัพยากร
มนุษย์ของ MOEHRD ทำโดยจัดให้มีทบวงพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
และมีหน่วยงานภายในทบวงดังกล่าวเพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับ
ผู้บริหารหน่วยงานอื่น ๆ เรียกว่า Head Coordination Division
หรือ กองประสานงานกับระดับหัวหน้า และมีหน่วยงานประสาน
นโยบาย อีก 2 กอง คือ Policy Coordination Division 1 และ

Policy Coordination Division 2 นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการวิเคราะห์วิจัย คือ Policy Analysis Division หรือ กองวิเคราะห์นโยบาย แสดงว่าหน่วยงานนี้รับผิดชอบการดำเนินงานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยร่วมมือกับสำนักงานวางแผน และการจัดการ สำนักงานนโยบายโรงเรียน ทบวงมหาวิทยาลัย ทบวงอาชีวศึกษาตลอดชีวิต และทบวงบริหารการศึกษาท้องถิ่น จึงน่าที่จะสามารถกำหนดนโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างรอบคอบ และสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้โดยไม่ต้องตั้งสถาบันฝึกอบรมขึ้นมาซ้ำซ้อนกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ว สามารถที่จะเพิ่มบทบาทการฝึกอบรมให้แก่สถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ และประเภทต่าง ๆ ได้อย่างไม่ยาก และลดความสูญเปล่าด้านงบประมาณได้อย่างมาก

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น 2 ระดับ

สาธารณรัฐเกาหลี กระจายอำนาจการบริหารการศึกษา ควบคู่ไปกับการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น โดยมีกฎหมายรองรับ คือ รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2533 และ Local Autonomy Law ซึ่งประกาศใช้เมื่อปี พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น 2 ระดับ คือ ระดับสูงกว่า เรียกว่า Metropolitan หรือ Province (งานวิจัยนี้ เรียกว่า มหานคร/จังหวัด) และระดับรองลงไป เรียกว่า county หรือ district (งานวิจัยนี้ เรียกว่า เขต/อำเภอ) เป็นการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา ที่สัมพันธ์กับเขตการปกครองของท้องถิ่น และถึงแม้ว่าจะมีองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นหลายระดับ จนถึงระดับหมู่บ้าน แต่มิได้หมายความว่า จะมีสิทธิ์จัดการศึกษาได้ทุกระดับ เพราะต้องขึ้นอยู่กับความพร้อมในการบริหารตนเองด้วย จึงมีเพียง 175 เขต/อำเภอ จากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับล่างทั้งสิ้น 243 เขต/อำเภอ (ดูหน้า 13) ไม่รวมตำบล กลุ่มหมู่บ้าน หมู่บ้าน

นอกจากนี้ การกระจายอำนาจให้แก่เขต/อำเภอ ก็ยังคงให้ดูแลเฉพาะระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งเป็นภาคบังคับ ไม่รวมถึงการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งให้ท้องถิ่นระดับบน คือระดับมหานคร/จังหวัดบริหารจัดการ

การป้องกันอิทธิพลทางการเมือง และการคุ้มครองความเป็นวิชาชีพ

ข้อบัญญัติในกฎหมายแม่บทการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี กำหนดให้การบริหารการศึกษาปลอดจากการแทรกแซงทางการเมือง การบริหารจัดการศึกษาโดยท้องถิ่น จึงต้องเป็นไปตามข้อบัญญัติดังกล่าว ทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป จึงต้องปลอดจากสมาชิกพรรคการเมืองในคณะกรรมการการศึกษา

นอกจากนี้ ศาสตร์ด้านการจัดการศึกษา ถือว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง (Professional) ไม่ใช่การดำเนินงานตามสามัญสำนึก และผลการจัดการศึกษาจะส่งผลกระทบต่อในระยะยาวต่อประเทศ และต่อมวลมนุษยชาติ ดังนั้น เกาหลีได้ซึ่งตระหนักดีในความสำคัญ

ของการศึกษาจึงกำหนดให้คณะกรรมการการศึกษา ของท้องถิ่น เป็น ผู้ที่มีประสบการณ์ในวิชาชีพครูมากกว่า 10 ปี เกินครึ่งหนึ่งของ ทั้งหมด หรืออย่างน้อย 4-8 คน ในจำนวน 7-15 คน

กระทรวงศึกษาธิการกับการเสริมพลังให้แก่โรงเรียนอย่างเป็นระบบ

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี กระทรวงศึกษาธิการบริหาร หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังสถานศึกษา โดยมีหลักสูตร แกนกลางเป็นพิมพ์เขียว และมีชุดของแนวปฏิบัติที่จัดทำโดย สำนักงานการศึกษาของมหานคร/จังหวัด เป็นคู่มือในการพัฒนา และบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนในระดับโรงเรียน มีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วย ผู้บริหารโรงเรียนหัวหน้าหมวดวิชา ผู้แทนครู และผู้แทนผู้ปกครอง ซึ่งเป็นโครงการองค์กรที่มียึดหลักการมีส่วนร่วม ควบคู่กับหลัก ความเชี่ยวชาญ

ในขณะเดียวกัน สำนักงานการศึกษาของมหานคร/จังหวัด ก็มีผู้บริหารระดับหัวหน้างาน ซึ่งรับผิดชอบด้านการปรับปรุงการ บริหารโรงเรียน เรียกว่า Administration Improvement Officer และผู้รับผิดชอบด้านการสนับสนุนการจัดการโรงเรียน เรียกว่า School Management Support Officer อยู่ในสำนักงาน วางแผนและบริหาร (Planning and Administration Office) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักหน่วยหนึ่งของสำนักงานศึกษามหานคร/ จังหวัด

การประกันคุณภาพที่เน้นทั้งการประเมินและการพัฒนา

ในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี มีการทดสอบผลสัมฤทธิ์ของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคน เพื่อวัดมาตรฐานด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์พื้นฐาน เพื่อค้นหาผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่ามาตรฐาน แล้วจัดให้มีการแนะแนว สอนซ่อมเสริม และจัดส่งอุปกรณ์การสอนซ่อมเสริมไปให้เพื่อพัฒนาความรู้พื้นฐานของเด็ก ซึ่งเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะการอ่าน เขียน คิดคำนวณ เป็นทักษะพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลไปถึงการประกอบอาชีพ และการศึกษาต่อ

การเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพของตนเองอย่างอิสระ

การที่สำนักงานการศึกษามหานคร/จังหวัดในสาธารณรัฐเกาหลี โดยการนำของสำนักงานการศึกษาแห่งกรุงโซล ได้รวมตัวกันจัดสอบเพื่อเตรียมนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3,4,5,6 ให้เคยชินกับการสอบแบบใหม่ ของมหาวิทยาลัย (CSAT) เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาในเกาหลีได้ เปิดโอกาสให้สำนักงานการศึกษาในระดับท้องถิ่น สร้างระบบประกันคุณภาพขึ้นมาเองได้ และเปิดโอกาสให้มีการร่วมมือกันเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาด้วย

การช่วยเหลือของส่วนกลางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของท้องถิ่น

การพัฒนาครูประจำการ ซึ่งท้องถิ่นอาจจะทำไม่ได้ดีอย่างเท่าเทียมกัน ได้รับการเอาใจใส่จากส่วนกลาง อย่างเป็นขั้นเป็นตอน และมีแผนที่รัดกุม ไม่ได้ปล่อยให้ท้องถิ่นดำเนินการเองเพียงฝ่ายเดียว จะเห็นได้จากการจัดทำโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้แก่โรงเรียนทั่วประเทศ จนทำให้ครูทุกคนมีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ นักเรียนมีคอมพิวเตอร์ใช้ในสัดส่วน 1 เครื่อง ต่อ 5 คน และโรงเรียนมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ครบทุกโรงเรียน อย่างน้อยโรงเรียนละ 1 ห้อง โรงเรียนสามารถเชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายสารสนเทศได้ในราคาถูกลง

ในเชิงโครงสร้างการบริหาร จะเห็นได้ว่า ในส่วนกลางมีหน่วยงานระดับทบวงที่ทำหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ท้องถิ่น เรียกว่า ทบวงการบริการการศึกษาท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยกองวางแผนการศึกษาท้องถิ่น กองการเงินการศึกษาท้องถิ่น กองการศึกษาปฐมวัย กองการศึกษาพิเศษและสาธารณสุข และในสำนักงานวางแผนและการจัดการ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักอีกหน่วยงานหนึ่งของกระทรวง ยังมีกองงานอาคารสถานที่ทาง การศึกษา ซึ่งทำหน้าที่ดูแลด้านการวางแผนและการจัดการด้านอาคารสถานที่ รวมถึงการวางแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาทั้งระบบด้วย

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอ

บทสรุป

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี กำลังพัฒนาประเทศตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2530 ซึ่งกำหนดให้ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน และให้กระจายอำนาจการบริหารสู่ระดับท้องถิ่น รวมทั้งอำนาจในการบริหารการศึกษาซึ่งรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้แยกจากอำนาจการบริหารทั่วไป และให้ปลอดจากการแทรกแซงทางการเมือง

การปฏิรูปการศึกษาหลังจากปี พ.ศ. 2533 เน้นการแก้ปัญหาความไม่เสมอภาคด้านคุณภาพของการศึกษา และปัญหาการแข่งขันกันเพื่อเข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียง รวมทั้งการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถในการคิดและพึ่งพาตนเอง แนวทางของการปฏิรูปการศึกษาคือ การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาสู่ท้องถิ่นในระดับประถมและมัธยมศึกษา เพื่อที่จะสร้างชุมชนแห่งการศึกษาโดยให้ครู ผู้ปกครองนักเรียน และผู้มีส่วนได้เสียในชุมชนมีส่วนร่วม ในขณะที่ในส่วนกลางพัฒนาการอาชีวศึกษาควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม และพัฒนาการอุดมศึกษาให้เป็นฐานของสังคมแห่งความรู้

ในการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา ได้เปิดโอกาสให้ท้องถิ่น ซึ่งจำแนกเป็น 2 ระดับ ระดับมหานครหรือจังหวัด และระดับเขต/อำเภอ รวม 16 มหานคร/จังหวัด และ 175 เขต/อำเภอ มีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาระดับประถมถึงมัธยมปลาย โดยให้ระดับเขต/อำเภอ ดูแลเฉพาะการศึกษาในระดับอนุบาล ประถม และมัธยมต้น ภายใต้การกำกับดูแลของระดับมหานคร/จังหวัด

สำนักงานการศึกษามหานคร/จังหวัด และสำนักงานการศึกษาเขต/อำเภอ มีผู้อำนวยการการศึกษาเป็นผู้บริหารสูงสุด ได้มาจากการเลือกตั้งของสมาชิกในคณะกรรมการการศึกษาในท้องถิ่น จากผู้ที่เคยมีประสบการณ์ในวิชาชีพทางการศึกษามาแล้วอย่างน้อย 5 ปี มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี โดยมีคณะกรรมการการศึกษาจำนวน 7-15 คน ที่มาจากการเลือกตั้งโดย คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนทั้งหมดในสังกัด ทำหน้าที่ตรวจสอบทบทวนการบริหารงานของผู้บริหารการศึกษา มีข้อกำหนดว่า กรรมการการศึกษาท้องถิ่นต้องไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง และจำนวนอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของคณะกรรมการ ต้องเคยมีประสบการณ์ในวิชาชีพทางการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

ในระดับโรงเรียนยังมีคณะกรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียน ครูและผู้บริหารโรงเรียน และประชาชนในชุมชน มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับการเงินและงบประมาณโรงเรียน จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมความร่วมมือกับชุมชน สวัสดิการนักเรียน และให้ข้อเสนอแนะทั่วไปแก่ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษามีวาระ 1 ปี

การกระจายอำนาจการบริหารด้านการเงิน คือ ให้อำนาจท้องถิ่นเก็บภาษีการศึกษาในลักษณะเป็น earmarked tax ส่วนหนึ่ง และจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลาง ผ่านกระทรวงการศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไปให้สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น อีกส่วนหนึ่ง แต่ในทางปฏิบัติ งบประมาณทางการศึกษาของท้องถิ่น งบประมาณร้อยละ 90 ยังคงมาจากส่วนกลาง การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการศึกษาจากส่วนกลางมีทั้งการเฉลี่ยรายหัว และการใช้งบประมาณจากบัญชีพิเศษเพื่อช่วยเหลือท้องถิ่นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจด้อยกว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาภาคบังคับไม่เก็บค่าเล่าเรียน จึงได้รับงบประมาณที่จัดสรรไปจากส่วนกลางเพื่อกำหนดดำเนินการทั่วไป ส่วนค่าใช้จ่ายด้านการบริหารบุคคลและอาคารสถานที่ของท้องถิ่น บริหารโดยสำนักงานศึกษามหานคร/จังหวัด การใช้จ่ายเงินและการบัญชีของโรงเรียน มีอิสระมากขึ้น โดยเริ่มใช้ school-based account system ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544

การกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคล ทำโดยการให้อำนาจในการวางแผนอัตราค่าจ้าง การ รับเข้า ย้ายโอน ฝึกอบรม เลื่อนตำแหน่ง ดำเนินงานทางวินัย และให้ออก ไปยังสำนักงาน การศึกษาระดับเขต/อำเภอ ในกรณีของครูและผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาล ประถม และมัธยมต้น (ภาคบังคับ) โดยอาศัยกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของกระทรวงมหาดไทย ด้านการบริหารงานบุคคลของราชการส่วนท้องถิ่น และการใช้ระบบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ซึ่งออกให้โดยกระทรวงการศึกษา ฯ และ การพัฒนาครู มีสถาบันฝึกอบรมหลากหลายประเภท กระจายอยู่

ทุกจังหวัด และมีสถาบันที่จัดการฝึกอบรมด้วยระบบทางไกล
จำนวนมาก

การกระจายอำนาจการบริหารวิชาการ ทำโดยให้คณะกรรมการสถานศึกษา พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจากหลักสูตรแกนกลาง โดยให้สำนักงานการศึกษาของมหานคร/จังหวัด จัดทำแนวทางการใช้หลักสูตรสำหรับโรงเรียนในสังกัด มีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นกลไกสำคัญ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ต้องศึกษาความต้องการทั้งของระดับ ชาติ ท้องถิ่น และโรงเรียน

การประกันให้เกิดคุณภาพการศึกษาที่เท่าเทียมกันในแต่ละท้องถิ่น ดำเนินการโดยให้ใช้หลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างและมาตรฐานเดียวกัน แต่ให้ปรับปรุงรายละเอียดให้เหมาะกับแต่ละโรงเรียน โดยมีคู่มือและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่จัดทำโดยส่วนกลางและจากสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น ให้แก่โรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการควบคุมคุณภาพของตำราเรียน มีการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในระดับชาติ 2 รูปแบบ คือวัดผลสัมฤทธิ์ในชั้นปีสุดท้ายของแต่ละระดับการศึกษา และวัดผลสัมฤทธิ์ของการอ่าน เขียน คณิตศาสตร์ พื้นฐานของเด็กชั้นประถมปีที่ 3 นอกจากนี้ มีการสอบวัดความสามารถเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย เน้นการคิดวิเคราะห์ เรียกว่าข้อสอบ CSAT และมีข้อสอบที่สำนักงานการศึกษาของมหานครและจังหวัด ร่วมกันสร้างขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัยด้วย

เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีของประเทศไทย พบว่า มีความคล้ายคลึงกันในด้านแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาสู่ระดับท้องถิ่น โดยให้ท้องถิ่นดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในรูปแบบของคณะกรรมการการศึกษาท้องถิ่น และคณะกรรมการสถานศึกษา และแนวคิดเรื่องการควบคุมคุณภาพและประกันคุณภาพการศึกษาโดยการใช้หลักสูตรแกนกลางที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการ

ส่วนที่แตกต่างมีหลายประการ ที่สำคัญคือ

1. โครงสร้างการบริหารการศึกษาในส่วนกลาง ครอบคลุมถึงการพัฒนาศักยภาพครูมนุษย์ เพื่อให้เกิดการประสานนโยบายระหว่างหน่วยงานภายในของกระทรวง ตั้งแต่หน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงอุดมศึกษา การอาชีวศึกษา และการศึกษาในที่ทำงานและในชุมชน หรือการศึกษานอกระบบโรงเรียน
2. การมีสำนักงานการศึกษาท้องถิ่นอยู่ในโครงสร้างของหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แต่เป็นอิสระในด้านการบริหารจัดการ เช่นความเป็นอิสระจากพรรคการเมืองของกรมการศึกษาของท้องถิ่น และมีระดับของท้องถิ่น 2 ระดับ ที่สามารถจัดการศึกษาได้ คือ ระดับมหานคร/จังหวัด จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับเขต/อำเภอ จัดการศึกษาระดับอนุบาลถึงมัธยมต้น
3. การได้มาของผู้อำนวยการการศึกษาท้องถิ่นโดยการเลือกตั้งของคณะกรรมการการศึกษาในท้องถิ่น แต่กำหนดคุณสมบัติ

เชิงวิชาชีพของผู้อำนวยการการศึกษาท้องถิ่นและคณะกรรมการการศึกษาท้องถิ่นอย่างรัดกุม

4. การกำหนดวาระของคณะกรรมการสถานศึกษา เพียง 1 ปี

5. การให้อำนาจในการบริหารการเงิน การบริหารงานบุคคล แก่สำนักงานการศึกษาท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง ในขณะที่มีการสนับสนุนจากส่วนกลางค่อนข้างมาก และมีการควบคุมโดยกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ที่บางเรื่องใช้ร่วมกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภทอื่น ๆ

6. การประกันคุณภาพในรูปแบบที่ต่างกับประเทศไทย คือ เน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มากกว่าการประเมินการบริหารจัดการของโรงเรียน และมี การทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน เขียน คณิตศาสตร์พื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคน เพื่อค้นหาคนที่ยังต่ำกว่าเกณฑ์ และเพื่อให้การช่วยเหลืออย่างทันการ

7. การพัฒนาด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการศึกษาของท้องถิ่น เป็นไปอย่างรวดเร็วและทั่วถึง โดยส่วนกลางให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ซอฟต์แวร์ ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางเทคนิค

ข้อเสนอแนะ

จากข้อสรุปข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาสู่ท้องถิ่นของประเทศไทย และข้อเสนอแนะการปฏิบัติ ดังนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีนโยบายด้านการวิจัยเกี่ยวกับการเมืองกับผลกระทบต่อการกระจายอำนาจการศึกษาสู่ท้องถิ่นของประเทศไทย เนื่องจากยังไม่มีการศึกษาเรื่องนี้อย่างจริงจัง และน่าจะเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้มีการขัดแย้งกันเกี่ยวกับการถ่ายโอนโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ควรมีนโยบายในการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยให้สอดคล้องยิ่งขึ้น กับการที่จะให้ส่วนกลางมีบทบาทเชิงนโยบาย กำหนดมาตรฐาน กำกับติดตาม และสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของระดับท้องถิ่นอย่างแท้จริง คล้ายกรณีของเกาหลีใต้

3. นโยบายถ่ายโอนอำนาจไปให้ท้องถิ่นในการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะการบริหารการเงิน และการบริหารงานบุคคล ควรมีความชัดเจนทั้งในด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ กำหนดเวลา และขั้นตอนการถ่ายโอน มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และควรกระจายไปยังท้องถิ่นระดับจังหวัดในระยะแรก (ซึ่งอาจจะหมายถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มีความพร้อมตามเกณฑ์)

4. นโยบายด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่ควรเน้นเพียงการประเมินที่ให้ความสำคัญกับเอกสารและกระบวนการบริหาร มากเกินไป ควรให้ความสำคัญกับด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และการช่วยเหลือเด็ก ที่มีคุณภาพต่ำ รวมทั้งการเสริมศักยภาพการเรียนการสอนด้วยสื่อสมัยใหม่และเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้จริงจัง เป็นระบบ และทั่วถึง คล้ายกับเกาหลีใต้

5. นโยบายด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้พร้อมที่จะกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ควรสนับสนุนให้พัฒนาระบบการฝึกหัดครูและการพัฒนาวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีความสัมพันธ์กับท้องถิ่นมากขึ้น และควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้วยระบบทางไกลที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นกับสถาบันที่จัดการศึกษาด้านครุศาสตร์/ศึกษา

ข้อเสนอการปฏิบัติ

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่ท้องถิ่นให้มากขึ้น ไม่เพียงแต่การสร้างเกณฑ์มาตรฐานความพร้อมเท่านั้น

2. การปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจะเริ่มต้นโดยเร็ว โดยร่วมมือกับกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และควรเน้นการสร้างความรู้

ความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นด้านการบริหารหลักสูตร การบริหารบุคคล การบริหารการเงิน และการส่งเสริมการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้ฐานโรงเรียน

3. การประกันคุณภาพการศึกษาโดยหน่วยประเมินภายนอก ควรเพิ่มความสำคัญต่อการประเมินผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มากขึ้น ไม่เพียงแต่เน้นกระบวนการบริหารจัดการของสถานศึกษาเท่านั้น และควรผลักดันให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาที่เป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานต้นสังกัด ได้รับการตอบสนองอย่างแท้จริง

4. สำนักทดสอบแห่งชาติที่กำลังจัดตั้ง ควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์เบื้องต้น ของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไม่ใช่สนใจเพียงการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเท่านั้น

5. หน่วยงานในส่วนกลางที่รับผิดชอบแผนการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษา ควรจะเร่งพัฒนาทั้งโครงสร้างพื้นฐาน ซอฟต์แวร์ ครู นักเทคโนโลยีการศึกษา โดยเร็วที่สุด และควรจะนำตัวอย่างของเกาหลีใต้มาเป็นบทเรียน ด้านความทั่วถึงและเท่าเทียมกันระหว่างท้องถิ่น

ប្រយោជន៍

- Han, You-Kyung. KEDI. **“Educational Financing in Korea Need for Structural Reform”**. ANTREP Newsletter, January - June, 2002. pp. 6-8.
- Jun, Joosung. **The Tax-Expenditure Linkage in Korea**. IPD Tax Task Force Meeting, New York, March 30, 2005.
- Kim, Hye-Sook. KEDI. **“Management of Teachers : Efforts and Issues in Korea”**. ANTRIEP Newsletter. January - June, 2001. pp. 2-5.
- Kim, Jeong Won. **“Education Reform Policies and Classroom Teaching in South Korea”**. International Studies in Sociology of Education. Volume 14, Number 2, 2004. pp. 125-145.
- Kim, Yang-boon. KEDI. **“Role of Public Examinations in Improving Education Quality in Korea”**. ANTREP Newsletter. January - July, 2003. pp. 7-9.
- Lee, Chone-jae. **Educational Decentralization and Institutional Leadership in Korea**. KEDI. (Internet. power point presentation)

Lee, Sang-kab. **The Present School-Based Responsible Management System in Korea and the Development Suggestions.** Gyeongbok High School, Seoul. (Internet)

Ministry of Education and Human Resources Development. **Education in Korea. 2002-2003.**

_____ **Education in Korea. 2003-2004.**

Ministry of Planning and Budget. **The Budget of the Republic of Korea Fiscal Year 2003.** www.mpb.go.kr

Sung, Kyung-He. KEDI. **“Decentralization of Planning and Management of Primary Education in Korea”.** ANTREP Newsletter. July - December, 1996. pp. 5-6.

_____ **“Teacher Supervision and Support Services for Basic Education in Korea”.** ANTREP Newsletter. July - December, 1997. pp. 12-13.

UNESCO. **Country Reports on Local Government Systems : Republic of Korea.** (Internet)

Yu, Hyun Sook. KEDI. **“Community Participation in School Management in Korea”.** ANTREP Newsletter. July - December, 1999. pp. 9-10.

<http://aped.snu.ac.kr/cyberedu/cyberedu1/eng/eng3-03.html>

<http://aped.snu.ac.kr/cyberedu/cyberedu1/eng/eng5-02.html>

<http://aped.snu.ac.kr/cyberedu/cyberedu1/eng/eng5-03.html>

http://gauge.u-gakugei.ac.jp/apaid/apaid04/country_presentation/Korea.htm

http://ibe.unesco.org/International/ICE47/English/Natreps/Nrep_main.htm

http://www.kice.re.kr/english/einformation/einf_01.htm

http://www.kice.re.kr/english/eabstracts/2002_03.htm

<http://korea.ahrchk.net/english/mainfile.php/news200306/21/>

http://www.korea.net/korea/kor_loca.asp?code=F0202

<http://www.mfa.go.th/web/479.phb?id=145>

<http://www.moe.go.kr/en/etc.education.html>

[http://www.oecd.org/eco/wkp\(2003\)29](http://www.oecd.org/eco/wkp(2003)29)

http://www.opm.go.kr/warp/webapp/content/view?meta_id=english&id=4

http://www.opm.go.kr/warp/webapp/content/view?meta_id=english&id=5

[http://www.opm.go.kr/warp/webapp/content/view?
meta_id=english&id=6](http://www.opm.go.kr/warp/webapp/content/view?meta_id=english&id=6)

[http://www.opm.go.kr/warp/webapp/content/view?
meta_id=english&id=7](http://www.opm.go.kr/warp/webapp/content/view?meta_id=english&id=7)

[http://www.opm.go.kr/warp/webapp/content/view?
meta_id=english&id=9](http://www.opm.go.kr/warp/webapp/content/view?meta_id=english&id=9)

**คำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ที่ 105 / 2548
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการวิจัยการกระจายอำนาจ
ทางการศึกษา**

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายกระจายอำนาจการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะประธานกรรมการกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จัดทำโครงการวิจัยการกระจายอำนาจทางการศึกษาของประเทศต่าง ๆ เพื่อเสนอรูปแบบการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงแต่งตั้งคณะกรรมการวิจัยการกระจายอำนาจทางการศึกษา โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

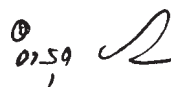
องค์ประกอบ

1. ดร. พีรพันธุ์ พาลุสุข	ที่ปรึกษา
2. ดร. นงราม เศรษฐพานิช	ที่ปรึกษา
3. รองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ	ประธาน
คณะทำงาน
4. ดร. ดิเรก พรสีมา	คณะทำงาน
5. รองศาสตราจารย์ ดร. ชนิตา รัชพลเมือง	คณะทำงาน
6. รองศาสตราจารย์ ดร. สุรศักดิ์ ทلابมาลา	คณะทำงาน
7. รองศาสตราจารย์ ดร. ฉันทนา จันทร์บรรจง	คณะทำงาน
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปองสิน วิเศษศิริ	คณะทำงาน
9. นายศิริทัต จันทน์คราญ	คณะทำงาน
10. ดร. ประภาพรพรณ ไชยวงษ์	คณะทำงาน
11. ดร. พิณสุดา ลีธีรวัชรศิริ	คณะทำงาน
12. นางสาวเอ็นดู ศิริเจียมรัตน์	คณะทำงาน
13. ดร. วรชัยพร แสงนภาพวร	คณะทำงานและ
เลขานุการ
14. ดร. ดรุณี จำปาทอง	คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
15. นางสาวสมถวิล กาญจนางค์กุล	คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
16. นางสาวโรจนา ถัดทะพงษ์	คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

ให้คณะทำงานโครงการวิจัยการกระจายอำนาจทางการศึกษา มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่นักวิจัย ในการดำเนินการศึกษาวิจัยการกระจายอำนาจทางการศึกษา
 2. กำกับการดำเนินงาน ติดตามการวิจัยให้เป็นไปตามข้อกำหนด ลักษณะและเงื่อนไข การดำเนินงานโครงการ (TOR)
 3. ให้คำแนะนำในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการนำสู่ปฏิบัติสำหรับการดำเนินงานกระจายอำนาจทางการศึกษาของประเทศไทย
 4. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป
- สั่ง ณ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2548

(นายอำรุง จันทวานิช)
เลขาธิการสภาการศึกษา

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ดร. อำนวย จันทวานิช เลขธิการสภาการศึกษา
ดร. นงราม เศรษฐพานิช ที่ปรึกษาด้านนโยบายและ
แผนการศึกษา
ดร. สุทธิศรี วงษ์สมาน ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและ
แผนการศึกษา

ผู้ศึกษาวิจัย

รศ. ดร. ฉันทนา จันทร์บรรจง

ผู้สืบค้นและสนับสนุนข้อมูล

นางสาวเอ็นดู คิริเจียมรัตน์

คณะผู้จัดทำโครงการ

ดร. วรชัยพร แสงนภาพวร
นางสาวสมถวิล กาญจนพงศ์กุล
นางสาวโรจนา ถัดทะพงษ์

จัดพิมพ์เผยแพร่

โครงการวิจัยการกระจายอำนาจทางการศึกษา
สำนักนโยบายและแผนการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
99/20 ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร 10300

ผู้ประสานการจัดพิมพ์

นางสาวนิอัสมายัน วาจิ

เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรของชาติให้คุ้มค่า
หากท่านไม่ใช้หนังสือเล่มนี้แล้วโปรดมอบให้ผู้อื่น
นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป